

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA ÚČETNICTVÍ A DANÍ

Rozdělení obchodních společností
Distribution of Business Companies

Student: Bc. Lukáš Dvouletý

Vedoucí diplomové práce: prof. Ing. Viola Šebestíková, CSc.

Zadání diplomové práce

Student: **Bc. Lukáš Dvouletý**
Studijní program: N6208 Ekonomika a management
Studijní obor: 6202T049 Účetnictví a daně
Téma: **Rozdělení obchodních společností**
Distribution of Business Companies
Jazyk vypracování: čeština

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
2. Právní úprava rozdělení obchodních společností
3. Analýza specifických případů rozdělení
4. Praktická aplikace rozdělení v konkrétní účetní jednotce
5. Závěr

Seznam použité literatury

Seznam zkratk

Prohlášení o využití výsledků diplomové práce

Seznam příloh

Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

DĚDIČ, Jan a kol. *Přeměny obchodních společností a družstev pro podnikatelskou praxi*. Praha:

POLYGON, 2012. 368 s. ISBN 978-80-7273-170-1.

DVOŘÁK, Tomáš. *Přeměny a přeshraniční přeměny obchodních společností a družstev*. Praha: Wolters Kluwer, 2013. 486 s. ISBN 978-80-7357-970-8.

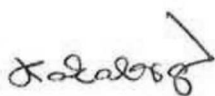
SKÁLOVÁ, Jana. *Účetní a daňové souvislosti přeměn obchodních společností*. 2. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2015. 248 s. ISBN 978-80-7478-699-0.

Formální náležitosti a rozsah diplomové práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

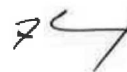
Vedoucí diplomové práce: **prof. Ing. Viola Šebestíková, CSc.**

Datum zadání: 18.11.2016

Datum odevzdání: 21.04.2017

Ing. Jana Hakalová, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Zdeněk Zmeškal
děkan fakulty

Prohlášení

„Prohlašuji, že jsem celou práci, včetně všech příloh, vypracoval samostatně“

V Ostravě dne ...20.4.2017...

.....Lukáš Dvouletý.....

Lukáš Dvouletý

Obsah

1	Úvod	5
2	Právní úprava rozdělení obchodních společností	7
2.1	HISTORICKÝ VÝVOJ PRÁVNÍ ÚPRAVY	7
2.2	SOUČASNÁ PRÁVNÍ ÚPRAVA	8
2.3	JEDNOTLIVÉ ZPŮSOBY PŘEMĚNY SPOLEČNOSTÍ	9
2.3.1	Fúze	10
2.3.2	Převzetí jmění jediným společníkem	11
2.3.3	Změna právní formy	12
2.4	ROZDĚLENÍ A JEHO FORMY	13
2.4.1	Projekt rozdělení a jeho náležitosti	18
2.4.2	Znalec pro rozdělení	25
2.4.3	Schválení rozdělení	26
2.4.4	Ochrana společníků, věřitelů a právo na informace	30
2.4.5	Odpovědnost za škodu	31
3	Analýza specifických případů rozdělení	33
3.1	ÚČETNÍ SOUVISLOSTI PŘI ROZDĚLENÍ	33
3.1.1	Regulace v účetních předpisech	33
3.1.2	Konečná účetní závěrka	34
3.2	ROZHODNÝ DEN	36
3.3	OCENĚNÍ JMĚNÍ	38
3.3.1	Okamžik ocenění	39
3.3.2	Metody ocenění	39
3.3.3	Důsledky ocenění jmění znalcem	41
3.3.4	Zachycení ocenění v účetnictví	42
3.4	ODLOŽENÁ DAŇ	45
3.5	ZAHAJOVACÍ ROZVAHA	48
3.6	DAŇOVÉ SOUVISLOSTI PŘI ROZDĚLENÍ	51
3.6.1	Termíny pro podání daňového přiznání	51
3.6.2	Zálohy na daň z příjmů právnických osob	52
3.6.3	Daňová ztráta	52
3.6.4	Daň z nabytí nemovitých věcí	52
3.6.5	Daň z přidané hodnoty	53
3.6.6	Odpisování hmotného majetku	53

4	Praktická aplikace rozdělení v konkrétní účetní jednotce.....	55
4.1	ZÁKLADNÍ ÚDAJE K ROZDĚLENÍ ODŠTĚPENÍM	55
4.2	ČASOVÝ PRŮBĚH ROZDĚLENÍ ODŠTĚPENÍM.....	58
4.3	PROJEKT ROZDĚLENÍ	59
4.4	ZNALECKÝ POSUDEK K ODŠTĚPOVANÉMU JMĚNÍ	60
4.4.1	Ocenění odštěpovaného jmění	60
4.5	ZAHAJOVACÍ ROZVAHA ROZDĚLOVANÉ SPOLEČNOSTI VÍTKOVICE HOLDING, A.S.....	70
4.5.1	Komentář k zahajovací rozvaze společnosti VÍTKOVICE HOLDING, a.s.	72
4.6	ZAHAJOVACÍ ROZVAHA NÁSTUPNICKÉ SPOLEČNOSTI CYLINDERS HOLDING A.S.....	72
4.6.1	Komentář k zahajovací rozvaze společnosti CYLINDERS HOLDING a.s.....	73
4.7	ODLOŽENÁ DAŇ.....	74
4.8	ROZDĚLENÍ ODŠTĚPENÍM S VYČÍSLENÍM GOODWILLU	75
4.8.1	Odložená daň.....	76
4.8.2	Zahajovací rozvaha společnosti CYLINDERS HOLDING a.s.....	77
4.9	SHRNUTÍ	79
5	Závěr	80
	Seznam použité literatury.....	82
	Seznam zkratk.....	85
	Prohlášení o využití výsledků diplomové práce	
	Seznam příloh	
	Přílohy	

1 Úvod

Tématem diplomové práce je rozdělení obchodních společností. Rozdělení je jedním z druhů přeměn obchodních společností, které dále zastřešují fúze, převzetí jmění jediným společníkem, změna právní formy a přeshraniční přemístění sídla. Každá společnost se v průběhu své existence setkává ať již s každodenními situacemi nebo s mimořádnými situacemi. Mimořádné situace mohou přicházet buď neočekávaně, nebo je některé společnosti dlouhodobě plánují a připravují se na ně. Jednu z plánovaných mimořádných situací může představovat právě rozdělení společnosti. Při výběru tohoto tématu jsem si myslel, že rozdělení společnosti se může zdát jednoduchým procesem v „životě“ společnosti. Existující společnost se rozdělí na jednu nebo několik nových částí, které se buď sloučí s již existující společností, nebo vznikne zcela nová společnost. Avšak již po prostudování prvních odborných knih, článků nebo časopisů jsem zjistil, že rozdělení společností je složitým procesem a je velmi důležité již ve fázi plánování spolupracovat s řadou odborníků nejen z oblasti právní, ale i účetní a daňové. Ani jedna oblast se bez té druhé v procesu rozdělení neobejde a spolu tvoří nakonec celého procesu ucelený soubor.

Cílem teoretické části diplomové práce je podat celkový pohled na danou problematiku a srozumitelně popsat veškeré důležité pojmy a kroky, které souvisí s rozdělením obchodní společnosti. Cílem praktické části práce je pak aplikovat danou problematiku na rozdělovanou společnost VÍTKOVICE HOLDING, a.s.

Přeměny obchodních společností byly od svého vzniku již několikrát novelizovány. Důležitým momentem byl vstup České republiky (dále jen „ČR“) do Evropské unie (dále jen „EU“). Tímto vstupem vznikla ČR povinnost implementovat do právního řádu ČR směrnice EU. Přeměny obchodních společností upravuje samostatný zákon, a to zákon č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev, který umožnil vytvořit obecná, ale i konkrétní pravidla pro jednotlivé typy přeměn. I tento zákon byl za svou existenci již několikrát novelizován. Poslední novela zákona o přeměnách nabyla účinnosti k datu 1. 1. 2014 v návaznosti na nový občanský zákoník. Veškeré právní úpravě rozdělení obchodních společností od svého vzniku až po současnou právní úpravu se věnuje druhá kapitola. Ta se dále zabývá jednotlivými druhy přeměn, především rozdělení, dále základním pojmům a dokumentům, které jsou důležité pro schválení celého procesu rozdělení.

Třetí kapitola se pak věnuje analýze specifických případů při rozdělení obchodních společností. V této kapitole se můžeme seznámit s jednotlivými kroky při rozdělení, a to od sestavení konečné ÚZ, přes stanovení rozhodného dne, ocenění jmění, až po sestavení

zahajovacích rozvah zúčastněných osob na rozdělení. Důležitým momentem při rozdělení společnosti je stanovení rozhodného dne, od kterého se odvíjí další kroky. Správné stanovení rozhodného dne může celé rozdělení společnosti zúčastněným osobám ulehčit, nebo zkomplikovat, což nakonec může vést k neschválení celého rozdělení. Celou třetí kapitolu doprovází vlastní praktický příklad.

Čtvrtá kapitola se pak věnuje praktickému příkladu rozdělení, a to přesně rozdělení odštěpením společnosti VÍTKOVICE HOLDING, a.s. Při zpracování této kapitoly mi velmi pomohli získané teoretické znalosti nabyté z předešlých kapitol a veřejně dostupné dokumenty. Při zpracování praktické části jsem se seznámil s veškerými dokumenty, které jsou důležité při rozdělení společnosti a mohl se tak naplno dovědět, jak celé rozdělení probíhá, jaké skrývá úskalí a jaké kroky musí znalec při ocenění jmění uskutečnit, aby došel k té nejreálnější hodnotě, která nejlépe prezentuje oceňované jmění.

Při zpracování diplomové práce byly použity metody syntézy, analýzy, komparace, deskripce a zhodnocení.

2 Právní úprava rozdělení obchodních společností

Následující kapitola se bude věnovat právní úpravě, která upravuje základní pojmy přeměny obchodních společností. Úvod kapitoly bude zaměřen na historický vývoj právní úpravy přeměn obchodních společností, na který naváže současná právní úprava přeměn. Dále se zaměří na jednotlivé druhy přeměn a hlavně na rozdělení obchodních společností pomocí rozštěpení a odštěpení, při jejichž vysvětlování bude využito názorných schémat, pro snazší pochopení jednotlivých druhů rozštěpení a odštěpení. Závěr kapitoly je pak věnován projektu rozdělení, jeho náležitostem a dalším důležitým pojmům a krokům, které mohou ovlivnit následné schválení či neschválení celého projektu rozdělení.

2.1 Historický vývoj právní úpravy

Právní úprava fúzí a rozdělení společností s ručením omezeným a akciových společností existovala již za prvorepublikové doby. Po 2. světové válce byly tyto předpisy zanechány pouze v nedokončené podobě o sloučení, splynutí a rozdělení národních podniků. Tato úprava neměla s dnešní úpravou přeměn nic společného.

Novodobá historie se začíná odvíjet od přijetí zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník. Ten upravoval problematiku přeměn obchodních společností v období od 1. 1. 2000 do 30. 6. 2008. Přeměna obchodních společností byla zcela nevyhovujícím způsobem upravena v § 69 obchodního zákoníku, neboť pro jednotlivé formy obchodních společností existovala dílčí zvláštní ustanovení. Tato úprava byla i po novele obchodního zákoníku provedené zákonem č. 142/1996 Sb., nedostatečná a v rozporu s požadavky práva EU, a proto musela být postupně novelizována a zpřesňována. Až druhá novela obchodního zákoníku provedená zákonem č. 370/2000 Sb. plně respektovala požadavky práva EU. Ani tato úprava však nebyla úplně dostačující, neboť neobsahovala obecnou právní úpravu přeměn obchodních společností.

Vstupem ČR do EU vznikla povinnost transponovat do právního řádu ČR směrnice EU. Tyto směrnice jsou závazné pro všechny členské státy a je pouze na členských státech, jakým způsobem směrnicí začlení (implementují) do svého právního řádu. V ČR byl zvolen způsob implementace směrnic v souvislosti s přeměnami pomocí novelizace zákonů. V souladu s touto povinností mají české zákony v sobě implementovány 3 směrnice. Směrnice Rady ES č. 78/855 ze dne 9. 10. 1978 (tzv. Třetí směrnice), která se zabývá problematikou vnitrostátních fúzí splynutím a sloučením. Dále se jedná o směrnici Rady ES č. 82/891 ze dne 17. 12. 1982 (tzv. Šestá směrnice), která se zabývá rozdělením akciových

společností, náležitosti projektu rozdělení, postupy přijetí, zveřejňováním a schvalováním, výměnným poměrem akcií při rozdělování. Poslední směrnicí je Směrnice Rady ES č. 2005/56 ze dne 26. 10. 2005 o přeshraničních fúzích kapitálových společností (tzv. Desátá směrnice), která musela být transponována do národních právních řádů ČR nejpozději do 15. prosince 2007, což byl problém, neboť obchodní zákoník přeshraniční fúze do té doby vůbec nedovoloval.

Proto byl vydán samostatný zákon upravující přeměny obchodních společností, a to zákon č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev (dále jen „zákon o přeměnách“), který umožnil vytvořit obecná, ale i konkrétní pravidla pro jednotlivé typy přeměn. Tento zákon byl doposud pětkrát novelizován. Významná novela vstoupila v účinnost k datu 1. 1. 2012. Novela zákona o přeměnách provedená zákonem č. 355/2011 Sb. byla podstatně rozsáhlejší než původní zákon. Hlavním impulsem pro tuto novelu byla povinnost ČR implementovat směrnice EU. Dne 16. září 2009 byla vyhlášena v Evropském věstníku směrnice 2009/109/ES, kterou ČR musela transponovat do českého právního řádu do 30. 6. 2011.

Poslední novela zákona o přeměnách nabyla účinnosti k datu 1. 1. 2014 v návaznosti na nový občanský zákoník. (Skálová, 2015)

2.2 Současná právní úprava

Přeměny obchodních společností jsou upraveny hned v několika zákonech a podléhají rozsáhlé právní regulaci. V současné době upravuje přeměny obchodních společností především zákon č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev. Ten má celkově sedm částí a každá část obsahuje ještě několik hlav. Zákon o přeměnách obchodních společností vymezuje především jednotlivé druhy přeměn, základní pojmy, rozhodný den, projekt přeměny, jeho schválení nebo případné zrušení. První část se věnuje především obecným ustanovením přeměn. Další části se již věnují konkrétním formám přeměn.

Pokud nelze některé otázky řešit podle tohoto zákona, použije se právní úprava zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích a nový občanský zákoník. Ten v §174 až §184 upravuje základní souvislosti přeměn a vymezuje základní pojmy. Při samotném procesu přeměny se nemůžeme řídit pouze zákonem o přeměnách, ale je nutné použít i účetní, daňové a jiné předpisy, které upravují danou problematiku.

2.3 Jednotlivé způsoby přeměny společností

Přeměny obchodních společností můžou probíhat dvěma způsoby:

- přeměna se zánikem právnické osoby, kdy se jmění jedné nebo více zanikajících společností přechází na jednoho nebo více právních nástupců. Tento způsob přeměny je realizovatelný fúzí, rozdělením a převodem jmění na společníka.
- Přeměna bez zániku právnické osoby, kdy se podstatným způsobem mění osobní statut osoby zúčastněné na přeměně. Tento způsob přeměny je realizovatelný změnou právní formy a přeshraničním přemístěním sídla.

Osoba zúčastněná na přeměně

Osobou zúčastněnou na přeměně je dle § 3 zákona o přeměnách při fúzi nebo rozdělení zúčastněná společnost. Při převodu jmění na společníka zanikající společnost a přejímací společník. Při změně právní formy společnost mění svou právní formu, nebo při přeshraničním přemístění sídla zahraniční právnická osoba přemísťující sídlo do České republiky nebo česká společnost nebo družstvo přemísťující sídlo do jiného členského státu než České republiky.

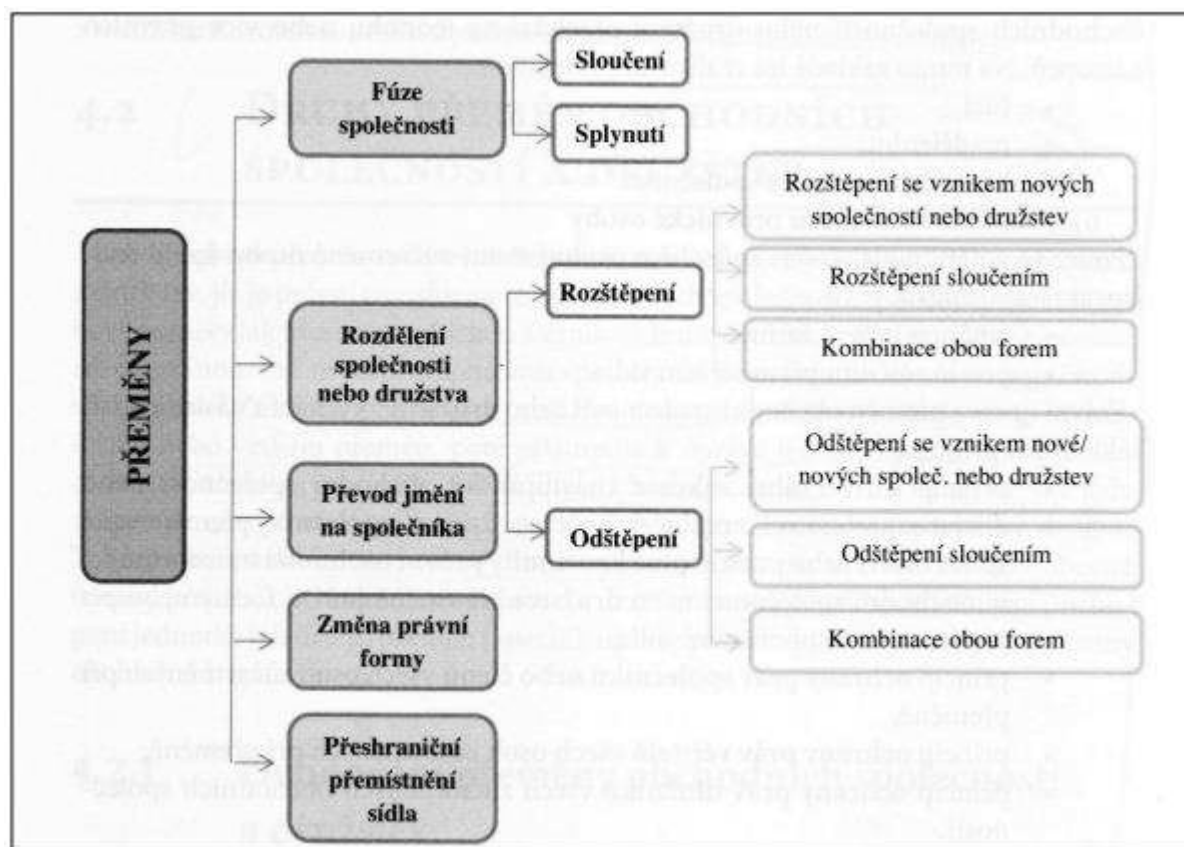
Přeměny obchodních společností

Obchodní společnosti se mohou přeměnit pouze způsobem, formou a za podmíněk které jsou uvedeny v zákoně o přeměnách. Jiný způsob přeměny není dovolen.

Přeměnou se dle zákona o přeměnách rozumí:

- fúze společnosti,
- rozdělení společnosti,
- převod jmění na společníka,
- změna právní formy,
- přeshraniční přemístění sídla.

Obr. 2.1 Přehled přeměn dle zákona o přeměnách

Zdroj: Rozehnal, 2014

2.3.1 Fúze

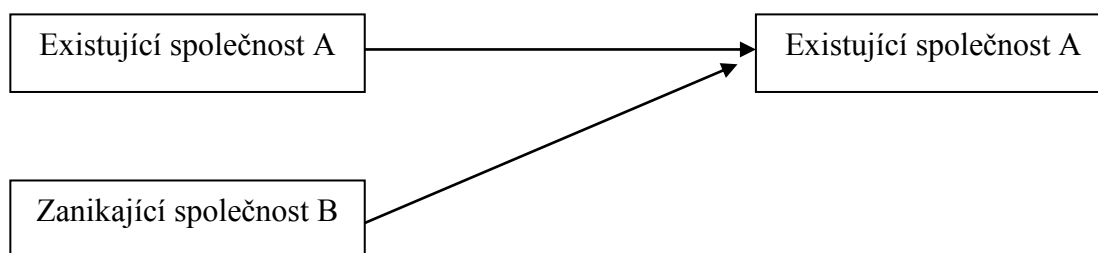
Dle zákona o přeměnách se fúze rozlišuje dle sídla zúčastněných společností na:

- vnitrostátní,
- přeshraniční.

Vnitrostátní fúzí se rozumí fúze mezi obchodními společnostmi, které mají sídlo na území České republiky. Naopak přeshraniční fúzí se rozumí fúze jedné nebo více obchodních společností nebo družstev s jednou nebo více zahraničních korporací. Při procesu fúze zaniká jedna nebo více společností a její/jejich jmění přebírá právní nástupce, který již existuje nebo fúzí vzniká. Fúze může mít obecně formu:

- sloučení, při kterém jsou zúčastněny minimálně dvě společnosti, přičemž jedna z nich je považována za nástupnickou a druhá za zanikající, která se ruší bez likvidace a převádí veškerá svá aktiva a pasiva na jinou již existující společnost.

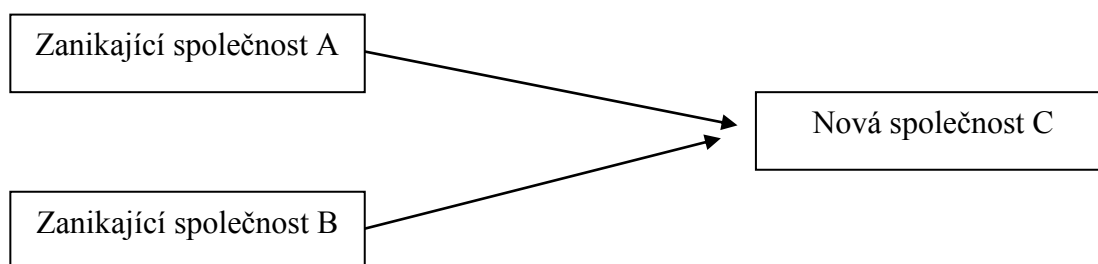
Obr. 2.2 Fúze sloučením

Zdroj: Vlastní zpracování

- Splynutí, při kterém minimálně dvě zúčastněné společnosti zanikají a vzniká nová společnost. Zanikající společnost zaniká bez likvidace a převádí veškerá svá aktiva a pasiva na nově vznikající společnost.

Obr. 2.3 Fúze splynutím

Zdroj: Vlastní zpracování

2.3.2 Převzetí jmění jediným společníkem

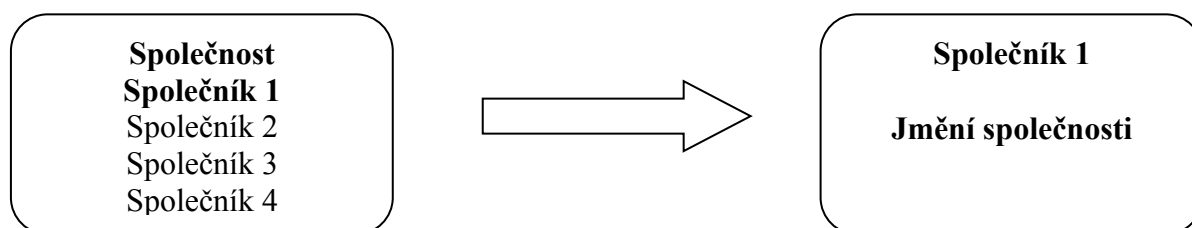
V tomto procesu přeměny se společníci mohou za podmínek stanovených u jednotlivých forem obchodních společností rozhodnout, že se obchodní společnost zrušuje bez likvidace a jmění společnosti převezme jeden přejímající společník (jak fyzická, tak i právnická osoba). Ten musí být ke dni vyhotovení projektu převodu jmění i v době podání návrhu na zápis převodu jmění do obchodního rejstříku podnikatelem. Převzetí jmění jediným společníkem je jedinou přeměnou, které se může účastnit fyzická osoba.

Převzít jmění zanikající společnosti s ručením omezeným může jen společník, s jehož obchodním podílem je spojen vklad, jehož výše dosahuje nejméně 90% základního kapitálu společnosti s ručením omezeným a představuje současně 90% hlasovacích práv ve společnosti. U akciové společnosti může valná hromada rozhodnout, že jmění zaniklé společnosti převezme jediný akcionář za předpokladu, že tento akcionář je vlastníkem akcií, jejichž souhrn jmenovitých hodnot přesahuje 90% základního kapitálu a je s nimi spojeno i 90% hlasovacích práv v zanikající společnosti. Vlastní akcie v majetku společnosti se pro

účely výpočtu této podmínky rozdělí mezi akcionáře v poměru jmenovitých hodnot jejich akcií. (Salachová, 2014)

Důvodem této právní úpravy je snaha umožnit zachování provozování obchodní společnosti i tehdy, když by jinak veřejná obchodní společnost nebo komanditní společnost musela být zrušena. Umožňuje i majoritnímu společníkovi společnosti s ručením omezeným nebo akciové společnosti zefektivnit vlastnickou strukturu tak, že se cestou zrušení společnosti s ručením omezeným nebo akciové společnosti převodem jejího jmění zbaví menšinových společníků, kteří do činnosti společnosti nemohou reálně zasahovat. Ostatní společníci zanikající společnosti s ručením omezeným nebo akciové společnosti se nestávají společníky hlavního společníka a ani nedochází k žádné výměně podílů, přejímající společník je však ze zákona povinen těmto společníkům poskytnout vypořádání v penězích. Výše tohoto vypořádání musí být přiměřená reálné hodnotě jejich podílů a musí být doložena posudkem znalce. Výplata přiměřeného vypořádání poskytovaného ostatním společníkům se u společnosti s ručením omezeným nebo akciové společnosti provede v době 1 měsíce ode dne zápisu převodu jmění do obchodního rejstříku. U veřejné obchodní společnosti nebo u komanditní společnosti musí být tato výplata přiměřeného vypořádání vyplacena ostatním společníkům před zápisem převodu jmění do obchodního rejstříku.

Obr. 2.4 Schéma převodu jmění na společníka

Zdroj: Salachová, 2014 + vlastní zpracování

2.3.3 Změna právní formy

Při změně právní formy je charakteristickým znakem, že právnická osoba nezaniká, ani nepřechází její jmění na právního nástupce, pouze se mění její vnitřní právní poměry a právní postavení společníků. Prvním důležitým krokem při změně právní formy je stanovení dne, k němuž bude zpracován projekt změny právní formy. K tomuto dni je obchodní společnost povinna vyhotovit mezitímní účetní závěrku, není-li tento den rozvahovým dnem. Pokud přeměňovaná společnost má povinnost auditu, pak musí být tato účetní závěrka ověřena auditem. Při změně právní formy na společnost s ručením omezeným, akciovou

společnost nebo družstvo musí být mezitímní nebo konečná závěrka vždy ověřena auditorem. Údaje, z nichž je řádná, mimořádná nebo mezitímní účetní závěrka sestavena nesmí být starší než 6 měsíců, počítáno ke dni, k němuž bude přijato rozhodnutí o změně právní formy. (Sedláček, 2014)

Při změně právní formy na společnost s ručením omezeným nebo akciovou společnost, je společnost povinna nechat ocenit své jmění znalcem ke dni zpracování projektu změny právní formy. Ten musí v posudku uvést, zda ocenění jmění obchodní společnosti, jež mění svoji právní formu, odpovídá alespoň výši základního kapitálu společnosti s ručením omezeným nebo akciové společnosti a současně není tento základní kapitál vyšší, než je částka ocenění jmění vyplývající z posudku znalce.

Změna právní formy je účinná dnem zápisu do obchodního rejstříku. K tomuto dni se sestavuje i zahajovací rozvaha a je zapotřebí zkontrolovat, zda vlastní kapitál dosáhl alespoň částky základního kapitálu společnosti požadovaného po změně právní formy. Pokud by vlastní kapitál nedosáhl výše základního kapitálu v zahajovací rozvaze, jsou společníci společnosti s ručením omezeným nebo akciové společnosti povinni doplatit rozdíl bez zbytečného odkladu společně a nerozdílně. Mezi sebou se pak vypořádají podle poměru, v jakém se podílí jmenovitou nebo účetní hodnotou svých akcií nebo výší svých vkladů na základním kapitálu obchodní společnosti před změnou právní formy. (Dvořák, 2015)

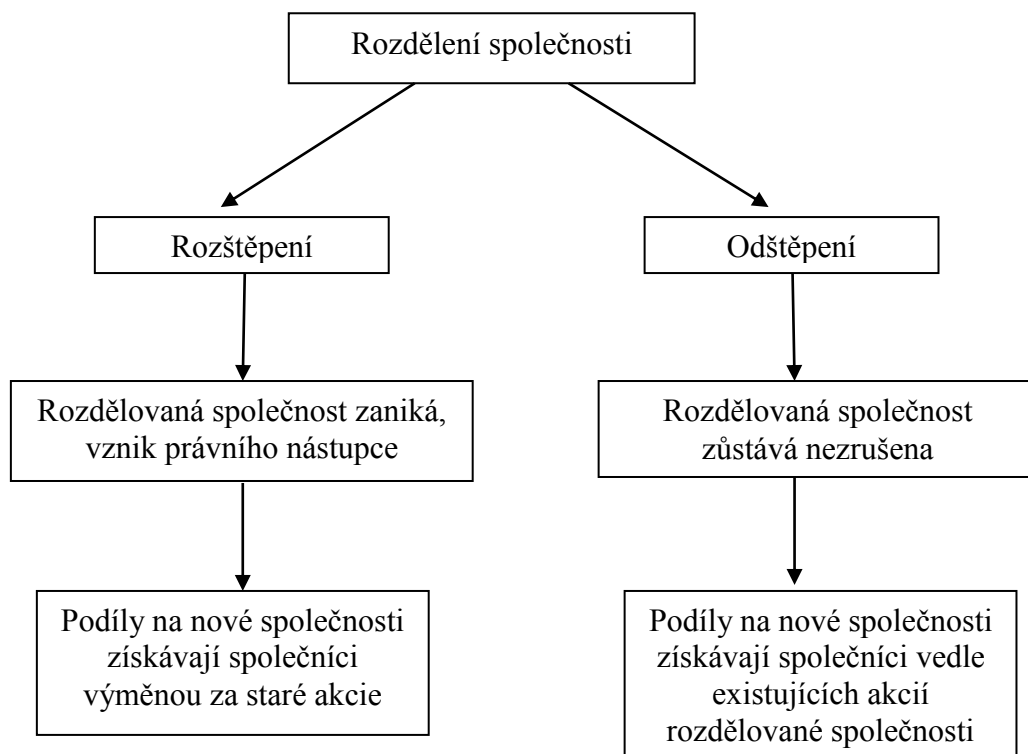
Změna právní formy je nepřipustná, pokud se v účetní závěrce, sestavené ke dni, k němuž byl vyhotoven projekt změny právní formy, zjistí, že vlastní kapitál je nižší než základní kapitál, který má mít společnost podle projektu změny právní formy.

2.4 Rozdělení a jeho formy

Základem diplomové práce je pojem rozdělení. Rozdělení obchodních společností se v praxi využívá zejména k oddělení zdravé části společnosti od té problémovější. Ta perspektivnější část společnosti v závislosti na zvolené strategii buď založí zcela novou samostatnou společnost, nebo se sloučí s jinou společností do efektivního celku. Ekonomicky slabší část společnosti se buď ponechá svému osudu, nebo se sloučí se strategickým partnerem, který jí má „postavit na nohy“. Tento důvod rozdělení může přinést otázku, jestli se nejedná o podvodné jednání, neboť rozdělovaná společnost by mohla ze společnosti odštěpit pouze například těžko vymahatelné pohledávky a nesplacené závazky a tím přenést odpovědnost na nově vzniklou společnost. Dalším důvodem rozdělení mohou být i vnitřní rozpory mezi společníky, kdy vzájemné vize společníků se začnou odlišovat. *Děrgel (2009)*

tvrdí, že možných scénářů, důvodů a způsobů rozdělení je daleko více, přičemž lze říci, že rozdělení odštěpením je v praxi nejčastějším druhem přeměn. Zákon o přeměnách obchodních společností a družstev uvádí v souvislosti s rozdělením pojmy rozštěpení a odštěpení.

Obr. 2.5 Varianty rozdělení společnosti

Zdroj: Skálová, 2015 + vlastní zpracování

Rozštěpení

Rozštěpení se vyznačuje tím, že rozdělovaná obchodní společnost zaniká. Jejím zániku předchází zrušení bez likvidace s tím, že její jmění přechází na jednu nebo více nástupnických společností dle projektu rozdělení. Společníci rozdělované obchodní společnosti se stávají společníky jedné nebo více nástupnických společností. (Skálová, 2015)

Rozštěpení může mít formu:

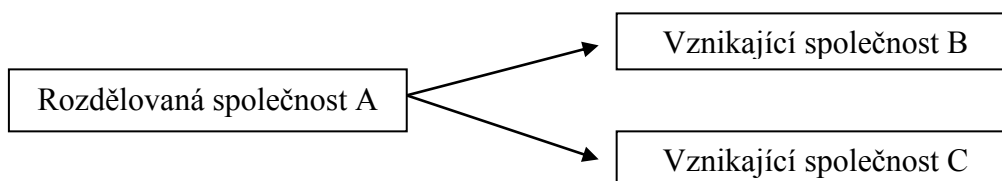
- a) rozštěpení se vznikem nových obchodních společností,
- b) rozštěpení sloučením,
- c) kombinace rozštěpení se vznikem nových obchodních společností a rozštěpení sloučením.

Jednotlivé druhy rozdělení rozštěpením

a) Rozdělení rozštěpením se vznikem nových obchodních společností

Při rozdělení rozštěpením se vznikem nových obchodních společností dosavadní obchodní společnost zaniká bez likvidace a vznikají dvě nebo více nástupnických obchodních společností. Jméno zanikající obchodní společnosti přechází včetně všech závazků, práv a povinností z pracovněprávních vztahů na nástupnické obchodní společnosti. (Dvořák, 2013)

Obr. 2.6 Rozštěpení se vznikem nových obchodních společností

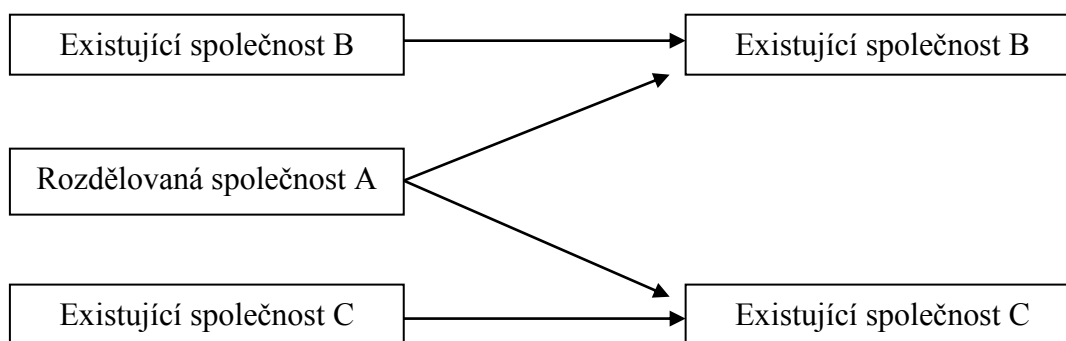

Zdroj: Vlastní zpracování

b) Rozdělení rozštěpením sloučením

Při rozdělení rozštěpením sloučením dochází k zániku rozdělované obchodní společnosti a jednotlivé části jmění přechází včetně všech závazků, práv a povinností z pracovněprávních vztahů na dvě nebo více již existujících nástupnických obchodních společností. Při tomto rozštěpení tudíž nedochází ke vzniku nových obchodních společností, ale pouze ke zrušení bez likvidace a zániku jedné dosavadní obchodní společnosti. (Dvořák, 2013)

Obr. 2.7 Rozštěpení sloučením

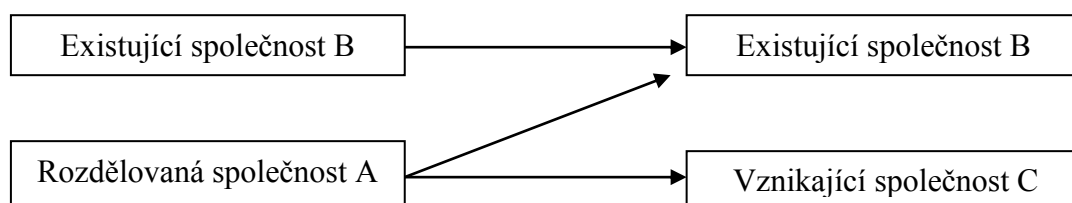

Zdroj: Vlastní zpracování

c) Kombinované rozdělení rozštěpením

Při kombinovaném rozdělení rozštěpením dochází ke zrušení bez likvidace a zániku obchodní společnosti. Dochází zde ke vzniku jedné nebo více nástupnických obchodních společností, které přejímají jednotlivé části jmění obchodní společnosti, a jedné nebo více již existujících nástupnických obchodních společností, které přejímají jiné části jmění zanikající obchodní společnosti. (Dvořák, 2013)

Obr. 2.8 Kombinované rozštěpení

Zdroj: Vlastní zpracování

Odštěpení

Rozdělení obchodních společností formou odštěpení je možno použít od účinnosti novely obchodního zákoníku č. 56/2006 Sb. od 8. března 2006.¹ Odštěpením se rozdělovaná společnost neruší ani nezaniká, ale rozdělovaná část jejího jmění přechází na existující nebo nově vznikající nástupnickou společnost dle projektu rozdělení. Společníci rozdělované obchodní společnosti zpravidla zůstávají společníky původní společnosti a zároveň se stávají společníky jedné nebo více nástupnických společností. (Skálová, 2015)

Odštěpení může mít formu:

- a) odštěpení se vznikem jedné nebo více nových obchodních společností,
- b) odštěpení sloučením,
- c) kombinace odštěpení se vznikem jedné nebo více nových společností a odštěpení sloučením

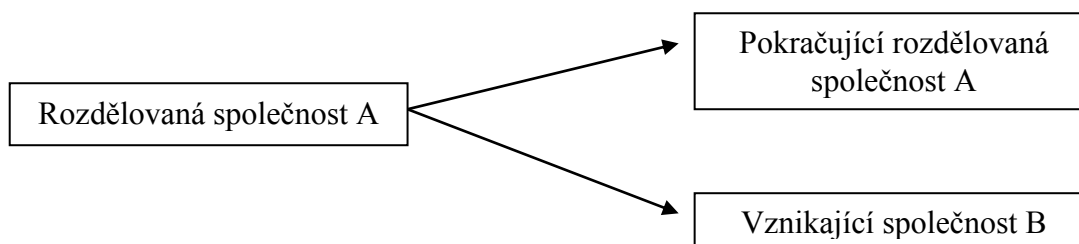
¹ Otavová M., *Rozdělení společnosti odštěpením*, webový portál daňáři online, dostupné z: <http://www.danarionline.cz/archiv/dokument/doc-d9149v11968-rozdeleni-spolecnosti-odstepenim>

Jednotlivé druhy rozdělení odštěpením

a) Rozdělení odštěpením se vznikem jedné nebo více nových obchodních společností

Při rozklenování odštěpením se vznikem jedné nebo více nových obchodních společností nedochází ke zrušení ani k zániku rozdělované společnosti. Na nově vzniklé nástupnické obchodní společnosti přechází z rozdělované obchodní společnosti jednotlivé části jeho jmění včetně všech práv a povinností z pracovněprávních vztahů. (Dvořák, 2013)

Obr. 2.9 Odštěpení se vznikem nových obchodních společností

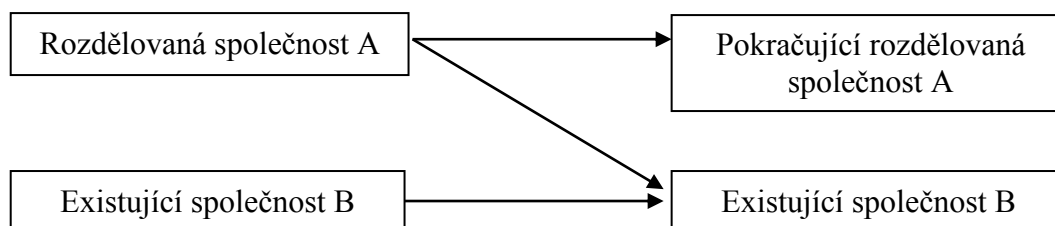

Zdroj: Vlastní zpracování

b) Rozdělení odštěpením sloučením

Při rozdělení odštěpením sloučením nedochází k zániku rozdělované společnosti, ani ke vzniku nových nástupnických obchodních společností. Na již existující nástupnické obchodní společnosti přechází z rozdělované obchodní společnosti jednotlivé části jeho jmění včetně práv a povinností z pracovněprávních vztahů. (Dvořák, 2013)

Obr. 2.10 Odštěpení sloučením

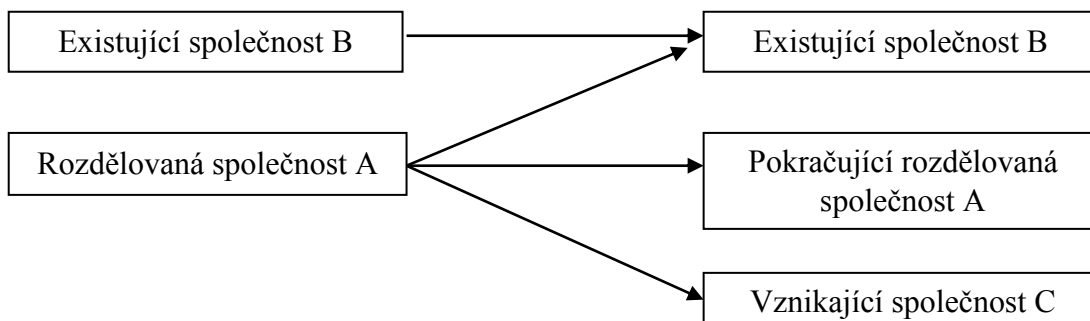
Zdroj: Vlastní zpracování

c) Kombinované rozdělení odštěpením

Při kombinovaném rozdělení odštěpením nedochází ke zrušení ani k zániku rozdělované obchodní společnosti. Jednotlivé části jmění včetně případných práv a povinností z pracovněprávních vztahů rozdělované společnosti přechází na jednu nebo

více existujících a na jednu nebo více nově vznikajících nástupnických obchodních společností. (Dvořák, 2013)

Obr. 2.11 Kombinované odštěpení

Zdroj: Vlastní zpracování

Křížové rozdělení

Všechny zanikající, nástupnické a rozdělované obchodní společnosti zúčastněné na rozdělení musí mít podle zákona o přeměnách stejnou právní formu. Avšak existují dvě výjimky, kdy jsou dovoleny i přeměny jiných právních forem, ale pouze v oblasti osobních společností a kapitálových společností. Je tedy dovoleno křížové rozdělení veřejné osobní společnosti na kapitálovou společnost a naopak. Druhou výjimkou je křížové rozdělení společnosti s ručením omezeným na akciovou společnost a naopak.

2.4.1 Projekt rozdělení a jeho náležitosti

Rozdělení obchodní společnosti se provádí podle projektu rozdělení. Povinnost vyhotovit projekt rozdělení má osoba zúčastněná na přeměně, resp. všechny osoby zúčastněné na přeměně společně. V případě přeměny právnické osoby, dopadá tato povinnost na její statutární orgán. Tento projekt je základním dokumentem při přípravě rozdělení obchodní společnosti a musí mít písemnou formu.

Při vymezování, jaký majetek a jaké závazky přecházejí na jednotlivé nástupnické obchodní společnosti nebo zůstávají rozdělované obchodní společnosti, lze v projektu rozdělení odkázat na poslední účetní závěrku sestavenou před vyhotovením projektu rozdělení. Touto účetní závěrkou může být řádná, mimořádná, konečná nebo mezitímní.

Projekt přeměny musí být podepsán všemi osobami zúčastněnými na přeměně, resp. statutárním orgánem. Projekt přeměny může podepsat i zmocněnec osoby zúčastněné na přeměně na základě plné moci.

Projekt rozdělení musí obsahovat:

- firmu a sídlo všech zúčastněných a nových společností a jejich právní formu a identifikační číslo,
- při rozštěpení výměnný poměr podílů společníků nebo členů zanikající společnosti na jedné nebo více nástupnických společnostech s uvedením, jak se rozdělují podíly na nástupnických společnostech nebo družstvech mezi společníky nebo členy zanikající společnosti nebo družstva, a kritérium, na němž je toto rozdělení založeno, a případný doplatek s určením jeho výše a doby splatnosti,
- při odštěpení výměnný poměr podílů obsahující údaj o tom, kolik a jakých podílů nabude společník rozdělované společnosti na nástupnické nebo nástupnických společnostech, popřípadě údaj o tom, účast jakého společníka na rozdělované společnosti v důsledku odštěpení zanikne, s uvedením, jak se rozdělují podíly na nástupnických společnostech mezi společníky nebo členy rozdělované společnosti, a kritérium, na němž je toto rozdělení založeno a případný doplatek s určením jeho výše a doby splatnosti,
- rozhodný den rozdělení,
- práva, jež nástupnická společnost poskytne vlastníkům emitovaných dluhopisů,
- den, od kterého vzniká právo na podíl na zisku komanditistům nebo společníkům společnosti s ručením omezeným nebo akciové společnosti z vyměněných nebo nových podílů při rozdělení sloučením,
- uvedení všech zvláštních výhod, které jedna nebo více zúčastněných nebo nových společností poskytuje členům statutárního orgánu, členům dozorčí rady, správní rady, kontrolní komise a znalci přezkoumávajícímu projekt rozdělení,
- uvedení, kteří zaměstnanci zanikající nebo rozdělované společnosti se stávají zaměstnanci nástupnických společností nebo zůstávají zaměstnanci rozdělované společnosti nebo družstva při odštěpení,
- určení, jaký majetek a jaké dluhy přecházejí na jednotlivé nástupnické společnosti nebo zůstávají rozdělované společnosti při odštěpení,
- při rozdělení sloučením změny zakladatelského právního jednání nástupnické společnosti, má-li k nim v důsledku rozdělení dojít,

- při rozštěpení určení, na kterou nástupnickou společnost přechází daňová povinnost zanikající společnosti,
- při odštěpení případné změny zakladatelského právního jednání rozdělované společnosti.²

Projekt přeměny musí být uložen do sbírky listin obchodního rejstříku v českém jazyce a nabývá účinnosti dnem, kdy splňuje veškeré zákonem stanovené požadavky. Pokud je na přeměně zúčastněna jen jedna osoba, nabývá účinnosti dnem svého schválení. Pokud jsou na přeměně zúčastněny dvě a více osoby, nabývá účinnosti dnem, kdy jej schválila poslední osoba zúčastněná na přeměně. V případě, kdy se nevyžaduje schválení projektu přeměny, pak projekt přeměny nabývá účinnosti již dnem schválení.

Výměnný poměr

Výměnným poměrem se obecně rozumí vymezení podílů společníků zanikající společnosti v nástupnické společnosti. „*Hlavní funkcí výměnného poměru při přeměnách obchodních společností je určení míry účasti, kterou nabudou společníci zanikajících společností na nástupnické společnosti, náhradou za jejich podíly na společnostech zanikajících,*“ jak tvrdí Donné (2009). Ačkoliv zákon o přeměnách obchodních společností užívá pojmu výměnný poměr či výměna akcií, nejde při rozdělování obchodních společností o výměnu či směnu podílů, ale o poskytování náhrady v podobě podílů na nástupnické společnosti, případně peněžního doplatku. (Donné, 2009)

Výměnný poměr podílů při rozdělení může být stanoven jako rovnoměrný výměnný poměr, nebo nerovnoměrný výměnný poměr. *Při rovnoměrném výměnném poměru je hlavním hlediskem velikost podílů společníků na celkové hodnotě čistých aktiv rozdělované (zanikající) společnosti a odtud i majetku a závazků, jak tvrdí Sedláček (2014).* Čistá aktiva se určí v souladu s novým občanským zákoníkem podle rovnice:

$$\text{Čistá aktiva} = \text{majetek} - \text{závazky} \quad (2.1)$$

Původní podíly mohou být buď zachovány ve všech obchodních společnostech, nebo se přemění na nové podíly v nových společnostech.

Příklad č. 1:

Dochází k rozdělení obchodní společnosti Alfa s.r.o. se třemi společníky. Do nástupnické společnosti Beta s.r.o. přechází společník A, do druhé nástupnické společnosti Gama s.r.o. přechází společník B a společník C v účetních cenách zrušené společnosti.

² § 250 odst. 1 zákona o přeměnách

Schematicky si příklad znázorníme v následujících tabulkách. V příkladu nebylo, z důvodu zjednodušení a snazšího pochopení hlavního principu výměnných poměrů, použito znalecké ocenění majetku a závazků, kterému se věnuje kapitola 3.

Tab. 2.1 Konečná rozvaha společnosti Alfa s.r.o.

Rozvaha společnosti Alfa s.r.o. ke dni zrušení (v Kč)			
Stálá aktiva	300 000	Vlastní kapitál	180 000
Oběžná aktiva	180 000	Společník A 50 %	
		Společník B 30 %	
		Společník C 20 %	
		Dlouhodobé závazky	150 000
		Krátkodobé závazky	150 000
Celkem aktiva	480 000	Celkem pasiva	480 000

Zdroj: Vlastní zpracování

Tab. 2.2 Zahajovací rozvaha společnosti Beta s.r.o.

Rozvaha společnosti Beta s.r.o. ke dni vzniku (v Kč)			
Stálá aktiva	150 000	Vlastní kapitál	90 000
		Společník A 100 %	
Oběžná aktiva	90 000	Dlouhodobé závazky	75 000
		Krátkodobé závazky	75 000
Celkem aktiva	240 000	Celkem pasiva	240 000

Zdroj: Vlastní zpracování

Tab. 2.3 Zahajovací rozvaha společnosti Gama s.r.o.

Rozvaha společnosti Gama s.r.o. ke dni vzniku (v Kč)			
Stálá aktiva	150 000	Vlastní kapitál	90 000
Oběžná aktiva	90 000	Společník B 60 %	
		Společník C 40 %	
		Dlouhodobé závazky	75 000
		Krátkodobé závazky	75 000
Celkem aktiva	240 000	Celkem pasiva	240 000

Zdroj: Vlastní zpracování

Výše uvedený způsob rozdělení obchodní společnosti podle podílů na čistých aktivech je považován za základní a spravedlivý, protože po rozdělení je společníkům zachována vnitřní hodnota jejich podílů. To si můžeme ověřit výpočtem výše čistých aktiv a podílů společníků na nově vzniklých obchodních společnostech. V rozdělované (zanikající) společnosti Alfa s.r.o. byla čistá aktiva ve výši 180 000 Kč.

Společník A se na těchto čistých aktivech podílel 50 %, to činí 90 000 Kč. Na nově vzniklé obchodní společnosti Beta s.r.o. se podílí 100 % podílem na čistých aktivech, která činila 90 000 Kč. Tudíž jeho podíl zůstal stejně jako v zanikající společnosti 90 000 Kč.

Společník B vlastnil 30 % podíl na čistých aktivech zanikající společnosti, což činí 54 000 Kč. Na nově vzniklé obchodní společnosti Gama s.r.o. vlastní 60 % podíl na čistých aktivech, která činila 90 000 Kč. I zde zůstal rovnoměrný výměnný poměr ve výši 54 000 Kč.

Společník C vlastnil 20 % podíl na čistých aktivech zanikající společnosti, což činí 36 000 Kč. Na nově vzniklé obchodní společnosti Gama s.r.o. vlastní 40 % podíl na čistých aktivech, která činila 90 000 Kč. I tomuto společníkovi zůstal stejný podíl, jako měl v zanikající společnosti Alfa s.r.o., a to 36 000 Kč.

Nerovnoměrný výměnný poměr může vzniknout v případě rozdělení obchodní společnosti podle věcného (funkčního) hlediska. Toto věcné dělení se váže na hmotnou stránku činnosti zrušené společnosti, již odpovídá relativně samostatná funkční část obchodní společnosti. Právní nástupce tak přejímá činnosti, které na sebe váže konkrétní aktiva a závazky. (Sedláček, 2014) I tento způsob nespravedlivého rozdělení si ukážeme na příkladu. Opět vycházíme ze stejné rozvahy zanikající obchodní společnosti Alfa s.r.o.

Tab. 2.4 Konečná rozvaha společnosti Alfa s.r.o.

Rozvaha společnosti Alfa s.r.o. ke dni zrušení (v Kč)			
Stálá aktiva	300 000	Vlastní kapitál	180 000
Oběžná aktiva	180 000	Společník A 50 %	
		Společník B 30 %	
		Společník C 20 %	
		Dlouhodobé závazky	150 000
		Krátkodobé závazky	150 000
Celkem aktiva	480 000	Celkem pasiva	480 000

Zdroj: Vlastní zpracování

Tab. 2.5 Zahajovací rozvaha společnosti Beta s.r.o.

Rozvaha společnosti Beta s.r.o. ke dni vzniku (v Kč)			
Stálá aktiva	100 000	Vlastní kapitál	60 000
Oběžná aktiva	60 000	Společník A 100 %	
		Dlouhodobé závazky	50 000
		Krátkodobé závazky	50 000
Celkem aktiva	160 000	Celkem pasiva	160 000

Zdroj: Vlastní zpracování

Tab. 2.6 Zahajovací rozvaha společnosti Gama s.r.o.

Rozvaha společnosti Gama s.r.o. ke dni vzniku (v Kč)			
Stálá aktiva	200 000	Vlastní kapitál	120 000
Oběžná aktiva	120 000	Společník B 60 %	
		Společník C 40 %	
		Dlouhodobé závazky	100 000
		Krátkodobé závazky	100 000
Celkem aktiva	320 000	Celkem pasiva	320 000

Zdroj: Vlastní zpracování

Důsledkem věcného rozdělení, kdy se společníky přechází do nových společností funkční část původního podniku, je finanční nesoulad, neboť nebyla zachována vnitřní hodnota podílů společníků. (Sedláček, 2014) Původní vnitřní hodnota vkladu Společníka A se snížila z 90 000 Kč na 60 000 Kč a o tuto ztrátu se současně zvýšily vklady společníka B a společníka C. Společník B měl při rovnoměrném poměru podíl ve výši 54 000 Kč, ale při nerovnoměrném se tento podíl zvýšil na 72 000 Kč. U společníka C se podíl zvýšil z 36 000 Kč na 48 000 Kč. Aby byl zachován soulad mezi věcným a finančním rozdělením, musí nově vzniklá společnost Gama s.r.o. vyrovnat částku získanou navíc do svého vlastního kapitálu (30 000 Kč) v podobě závazku vůči společnosti Beta s.r.o. (413/379). Tím zvýší společnost Beta s.r.o. svá aktiva o pohledávku na 30 000 Kč (378/413) a dojde k vyrovnaní podílů na původní hodnotu. Tuto situaci máme uvedenou v Tab. 2.7.

Tab. 2.7 Zahajovací rozvaha společnosti Beta s.r.o.

Rozvaha společnosti Beta s.r.o. ke dni vzniku (v Kč)			
Stálá aktiva	100 000	Vlastní kapitál	60 000
		Společník A 100 %	
		Vzájemné vyrovnání s Gama s.r.o.	30 000
Oběžná aktiva	60 000	Dlouhodobé závazky	50 000
Jiné pohledávky za Gama s.r.o.	30 000	Krátkodobé závazky	50 000
Celkem aktiva	190 000	Celkem pasiva	190 000

Zdroj: Vlastní zpracování

Při vzniku pohledávky u společnosti Beta s.r.o. ke společnosti Gama s.r.o. budou čistá aktiva činit 90 000 Kč a následný podíl společníka A bude stejný jako u rovnoměrného výměnného poměru, a to 90 000 Kč.

U společnosti Gama s.r.o. nám vznikne závazek ke společnosti Beta s.r.o. ve výši 30 000 Kč. Tím se nám čistá aktiva společnosti snížila z 120 000 Kč na 90 000 Kč. Podíl společníka B bude na této nové výši čistého aktiva činit 54 000 Kč a podíl společníka C 36 000 Kč. Oba podíly se tak rovnají podílům, které vznikly společníkům B a C u rovnoměrného výměnného poměru.

Tab. 2.8 Zahajovací rozvaha společnosti Gama s.r.o.

Rozvaha společnosti Gama s.r.o. ke dni vzniku (v Kč)			
Stálá aktiva	200 000	Vlastní kapitál	120 000
Oběžná aktiva	120 000	Společník B 60 %	
		Společník C 40 %	
		Vzájemné vyrovnání s Beta s.r.o.	-30 000
		Dlouhodobé závazky	100 000
		Krátkodobé závazky	100 000
		Jiné závazky k Beta s.r.o.	30 000
Celkem aktiva	320 000	Celkem pasiva	320 000

Zdroj: Vlastní zpracování

Při výběru mezi rovnoměrným nebo nerovnoměrným výměnným poměrem se vychází z účasti společníků na základním kapitálu zanikající nebo rozdělované obchodní společnosti.

Zákon o přeměnách obchodních společností nestanovuje konkrétní postup stanovení výměnného poměru při rozdělení, pouze uvádí, že výměnný poměr musí být vhodný a

odůvodněný a není-li přiměřený reálné hodnotě podílu společníka nebo člena na zanikající společnosti nebo družstvu, musí mu být poskytnut doplatek, kromě případů, kde se společník tohoto práva vzdal.

Doplatek při rozdělení

Jelikož zákon o přeměnách obchodních společností neupravuje určení výměnného poměru, je nutné uvést, kdy je výměnný poměr vhodný a odůvodněný. Výměnný poměr je vhodný a odůvodněný v případě, že součet hodnot podílů, jež získá společník v nástupnických obchodních společnostech, odpovídá hodnotě jeho podílu na zanikající obchodní společnosti k rozhodnému dni. Můžeme tedy říci, že výměnný poměr je vhodný a odůvodněný pouze v případě rovnoměrného výměnného poměru.

Společník nebo člen má právo na doplatek, jestliže:

- a) není výměnný poměr podílů přiměřený reálné hodnotě podílu společníka nebo člena na zanikající obchodní společnosti, nebo
- b) se v důsledku rozdělení odštěpením snížila reálná hodnota podílu společníka nebo člena nástupnické obchodní společnosti a toto snížení nemá být zcela nahrazeno reálnou hodnotou jednoho nebo více podílů na jedné nebo více nástupnických obchodních společnostech. (Dvořák, 2013)

Výše případných doplatků společníkům (akcionářům) zúčastněné obchodní společnosti nebo zúčastněných obchodních společností nesmí překročit 10 % ze součtu částky zvýšení základního kapitálu nástupnických obchodních společností ze jmění zanikající (rozdělované) obchodní společnosti při rozdělení sloučením nebo součtu základních kapitálů nástupnických společností při rozdělení se vznikem nových společností. (Sedláček, 2014) Vzniklý doplatek nesmí být vyplacen před zápisem rozdělení do obchodního rejstříku a dříve, než budou zajištěny pohledávky věřitelů všech zúčastněných obchodních společností nebo družstev.

2.4.2 Znalec pro rozdělení

Za podmínek stanovených zákonem o přeměnách pro rozdělení obchodních společností nebo družstev se vyžaduje přezkoumání projektu rozdělení znalcem. Znalce pro rozdělení vždy jmenuje soud.

Jmenovaný znalec pro rozdělení zpracuje o výsledku přezkoumání písemnou formou zprávu o rozdělení pro společníky nebo členy, kterých se rozdělení týká. Tato zpráva musí obsahovat:

- stanovisko znalců pro rozdělení k tomu, zda je výměnný poměr vhodný a odůvodněný,
- údaj podle jaké metody, nebo podle jakých metod byl výměnný poměr stanoven,
- vyjádření, jestli jsou použité metody pro daný případ přiměřené,
- podpis s pečeti znalce.

Znalec pro rozdělení má právo požadovat od všech zúčastněných obchodních společností nebo družstev jakékoliv relevantní informace a dokumenty z hlediska vypracování znalecké zprávy o rozdělení a může provádět u všech těchto osob potřebná šetření, která mu jsou tyto osoby povinny umožnit. (Dvořák, 2013)

Ve znalecké zprávě o rozdělení nelze uvádět informace:

- a) jejichž zveřejnění by mohlo způsobit značnou újmu některé ze zúčastněných obchodních společností,
- b) které tvoří předmět obchodního tajemství některé ze zúčastněných obchodních společností, nebo
- c) utajované podle zvláštního zákona. (Dvořák, 2013)

2.4.3 Schválení rozdělení

Při schvalování rozdělení se schvaluje nejen projekt rozdělení, ale i další zákonem stanovené a nezbytné dokumenty, především účetní závěrky a zahajovací rozvahy. Při schvalování musí být schváleny veškeré zákonem stanovené dokumenty. Pokud by tato situace nenastala a některý z nezbytných a zákonem stanovených dokumentů nebyl schválen, pak platí, že rozdělení schváleno nebylo, protože nebyly dodrženy zákonem stanovené podmínky. Zákonem je stanovený i počet hlasů pro schválení rozdělení. Porušení tohoto principu má za následek neschválení rozdělení. V praxi se většinou postupuje tak, že se veškeré zákonem stanovené dokumenty schvalují jediným hlasováním, aby se předešlo případným obtížím při schvalování.

Schvalování rozdělení je odvislé od právní formy jednotlivých obchodních společností.

Při schvalování rozdělení veřejné obchodní společnosti a komanditní společnosti musí být rozdělení schváleno všemi společníky a jejich podpisy musí být úředně ověřeny. Jestliže odmítne jen jediný ze společníků schválit rozdělení nebo se nevyjádří nebo je fyzicky nedostupný, má to za následek objektivní nemožnost schválení rozdělení. Všem společníkům

musí být nejméně dva týdny přede dnem schválení rozdělení doručeny následující dokumenty:

- projekt rozdělení,
- účetní závěrky všech veřejně obchodních společností nebo komanditních společností za poslední 3 účetní období,
- zprávy auditora, jestliže se vyžadují,
- konečné účetní závěrky všech veřejně obchodních společností nebo komanditních společností zúčastněných na rozdělení,
- zahajovací rozvahy rozdělované veřejně obchodní společnosti nebo komanditní společnosti, pokud rozhodný den rozdělení předchází dni vyhotovení projektu rozdělení,
- mezitímní účetní závěrky,
- znalecké zprávy o rozdělení všech veřejně obchodních společností nebo komanditních společností zúčastněných na rozdělení.

Při schvalování rozdělení společnosti s ručeným omezeným musí být rozdělení schváleno alespoň třemi čtvrtinami hlasů (75 %) společníků přítomných na valné hromadě společnosti s ručeným omezeným. Společenská smlouva může vyžadovat vyšší počet hlasů nebo splnění dalších požadavků. Vyžaduje-li společenská smlouva některé ze zúčastněných společností s ručeným omezeným k některému rozhodnutí vyšší než tříčtvrtinovou většinu hlasů přítomných společníků, vyžaduje se tato většina i pro přijetí rozhodnutí o schválení rozdělení, ledaže společenská smlouva nástupnické společnosti s ručeným omezeným vyžaduje ve stejných věcech stejnou většinu. Statutární orgán každé společnosti s ručeným omezeným zúčastněné na rozdělení musí zajistit, aby všem společníkům byly nejméně dva týdny před stanoveným dnem zasedání valné hromady, na kterém má být rozhodnuté o schválení rozdělení, doručeny stejné dokumenty, jako u schválení přeměny veřejné obchodní společnosti nebo komanditní společnosti a navíc:

- společná zpráva o rozdělení všech osob zúčastněných na rozdělení, jestliže se vyžaduje,
- upozornění, že se společník může v sídle společnosti s ručeným omezeným, jejímž je společníkem, seznámit s posudkem znalce pro ocenění jmění společnosti s ručeným omezeným, jestliže se vyžaduje.

Ke schválení rozdělení s nerovnoměrným výměnným poměrem podílů se vyžaduje souhlas všech společníků, jejich práva a povinnosti se v důsledku rozdělení mění.

Při schvalování rozdělení odštěpením se zánikem jednoho nebo více společníků v rozdělované společnosti s ručeným omezeným, musí být schválení rozdělení schváleno jednomyslně všemi společníky rozdělované společnosti s ručeným omezeným.

O rozhodnutí valné hromady o rozdělení musí být pořízen notářský zápis, jehož přílohou je projekt rozdělení.

Při schvalování rozdělení akciové společnosti musí být rozdělení schváleno, stejně jako u společnosti s ručeným omezeným, alespoň třemi čtvrtinami hlasů akcionářů přítomných na zasedání valné hromady. Stanovy mohou vyžadovat vyšší počet hlasů nebo splnění dalších podmínek. Jestliže akciová společnost vydala více druhů akcií, vyžaduje se i souhlas alespoň tří čtvrtin hlasů přítomných akcionářů u každého druhu akcií. Představenstvo každé akciové společnosti zúčastněné na rozdělení musí zajistit, aby nejméně 1 měsíc před stanoveným dnem zasedání valné hromady, jež má rozhodnout o schválení rozdělení, byly v sídle akciové společnosti k nahlédnutí pro každého akcionáře stejné dokumenty, jako u schválení rozdělení společnosti s ručeným omezeným.

Ke schválení rozdělení akciové společnosti s nerovnoměrným výměnným poměrem akcií se vyžaduje souhlas alespoň 90 % hlasů všech (nikoliv pouze přítomných) akcionářů zanikající nebo rozdělované akciové společnosti. Akcionáři, kteří nebyli přítomni na zasedání valné hromady, mohou projevit svůj souhlas s rozdělením nerovnoměrným výměnným poměrem akcií i mimo valnou hromadu. Ti akcionáři, kteří byli na zasedání valné hromady přítomni, se už dodatečně nemohou vyjadřovat vůbec k ničemu, ani nemohou měnit jednou projevenou vůli.

Při schvalování rozdělení odštěpením se zánikem účasti jednoho nebo více akcionářů v rozdělované akciové společnosti, musí být schválení rozdělení odštěpením schváleno jednomyslně všemi (nikoliv pouze všemi přítomnými) akcionáři rozdělované akciové společnosti. (Dvořák, 2015)

O rozhodnutí valné hromady o rozdělení musí být pořízen notářský zápis, jehož přílohou je projekt přeměny. (Salachová, 2014)

Zpráva o přeměně

Statutární orgán každé osoby zúčastněné na přeměně má povinnost zpracovat podrobnou písemnou zprávu o přeměně, jejímž smyslem je zajistit dostatečnou informovanost a podrobné vysvětlení přeměny všem společníkům nebo členům všech osob zúčastněných na přeměně o právních a ekonomických dopadech připravované přeměny tak, aby se mohli rozhodnout, zda přeměnu (ne)schválí.

Zpráva o přeměně se vypracovává po vypracování projektu přeměny, a to před jeho předložením ke schválení společníkům nebo valné hromadě nebo členské schůzi.

Zpráva o přeměně musí vždy obsahovat alespoň následující náležitosti:

- odůvodnění výměnného poměru podílů z právního i ekonomického hlediska, dochází-li k jejich výměně, a objasnění kritéria použitého pro rozdělení podílů v nástupnických obchodních společnostech při rozdělení,
- odůvodnění výše případných doplatků,
- vysvětlení opatření ve prospěch vlastníků jednotlivých druhů cenný papírů emitovaných osobou zúčastněnou na přeměně,
- popis obtíží, které se vyskytly při ocenění, nebo údaj, že se žádné obtíže nevyskytly,
- změny ekonomického a právního postavení a rozsahu ručení společníků nebo členů zúčastněných obchodních společností nebo některých z nich, pokud se rozsah ručení společníků nebo členů nebo některých z nich mění,
- dopady přeměny na věřitele osoby zúčastněné na přeměně, zejména z hlediska dobytnosti jejich pohledávek,
- pokud bylo jmění nebo jeho část zanikající nebo rozdělované společnosti s ručeným omezeným nebo akciové společnosti oceněno posudkem znalce pro ocenění jmění:
 - a) údaj, že jmění nebo jeho část bylo oceněno posudkem znalce pro ocenění jmění, a
 - b) údaje o obchodním rejstříku, v jehož sbírce listin bude tento posudek uložen. (Salachová, 2014)

Ve zprávě o přeměně se naopak neuvádí údaje, které by mohly způsobit značnou újmu osobě zúčastněné na přeměně nebo ji ovládající nebo řídící osobě nebo tvoří předmět obchodního tajemství osoby zúčastněné na přeměně nebo ji ovládající nebo řídící osobě anebo utajované podle zvláštních zákonů. Zpráva o přeměně však musí obsahovat údaj o tom, proč se určité údaje ve zprávě neuvádějí.

Zpráva o rozdělení akciové společnosti se nevypracovává, jestliže:

- dochází k rozdělení se vznikem jedné nebo více nových akciových společností s rovnoměrným výměnným poměrem akcií,

- dochází ke křížovému rozdělení sloučením s rovnoměrným výměnným poměrem akcií, při kterém nástupnická společnost s ručeným omezeným mění svoji právní formu na akciovou společnost. (Dvořák, 2015)

2.4.4 Ochrana společníků, věřitelů a právo na informace

Zákon o přeměnách klade velký důraz na zajištění ochrany společníků a členů zúčastněných společností na přeměně. Každý společník nebo člen, který o to požádá, má právo na informace, jež se týkají ostatních osob zúčastněných na přeměně, jestliže jsou důležité z hlediska přeměny, a to ode dne zveřejnění nebo uveřejnění projektu přeměny. Na základě těchto všestranných a úplných informací mohou následně společníci nebo členové všech osob zúčastněných na přeměně rozhodnout o schválení či neschválení přeměny. Povinnost zajistit poskytování informací je úkolem statutárního orgánu osoby zúčastněné na přeměně. (Salachová, 2014)

Pokud by však poskytnutí informací mohlo způsobit značnou újmu osobě zúčastněné na přeměně, nebo tyto informace tvoří předmět obchodního tajemství, nebo se jedná o utajovanou informaci podle zákona upravujícího utajované informace, pak osoba zúčastněná na přeměně tyto informace nikdy neposkytne.

Ochrana věřitelů

Podle zákona o přeměnách mají všichni věřitelé, kteří přihlásí své nesplatné pohledávky do 6 měsíců ode dne, kdy se zápis přeměny do obchodního rejstříku stal účinným vůči třetím osobám, právo požadovat poskytnutí dostatečné jistoty, jestliže se v důsledku přeměny zhorší dobytnost jejich pohledávek. Uplynutím lhůty toto právo zaniká. Pokud věřitel prokáže, že se v důsledku přeměny podstatným způsobem zhorší dobytnost jeho pohledávky, může požadovat poskytnutí dostatečné jistoty ještě před zápisem přeměny do obchodního rejstříku.

Nedojde-li mezi věřitelem a dlužníkem k dohodě o způsobu zajištění pohledávky, rozhodne o dostatečném zajištění soud s ohledem na druh a výši pohledávky.

Právo na poskytnutí dostatečné jistoty nemají věřitelé:

- kteří mají právo na přednostní uspokojení svých pohledávek v insolvenčním řízení,
- kteří se pro účely insolvenčního řízení považují za zjištěné věřitele, nebo
- jejichž pohledávky vznikly až po zápisu přeměny do obchodního rejstříku.

Zveřejnění informací při přeměně obchodních společností

V zájmu ochrany společníků, členů, věřitelů a dalších osob, jejichž práva a povinnosti by mohly být přeměnou dotčeny, ukládá zákon o přeměnách povinnost zveřejnění nebo uveřejnění určitých informací. Je-li osoba zúčastněná na přeměně zapsána do obchodního rejstříku, je povinna uložit do sbírky listin obchodního rejstříku alespoň 1 měsíc před dnem, kdy má být přeměna schválena. Dále musí také zveřejnit oznámení o uložení projektu přeměny do sbírky listin obchodního rejstříku a upozornění pro věřitele na jejich práva 1 měsíc před dnem schválením přeměny.

Zákon o přeměnách dovoluje uveřejnění informací na internetových stránkách osoby zúčastněné na přeměně. Informace uveřejněné tímto způsobem musí být dostupné jednoduchým způsobem po zadání elektronické adresy (internetové stránky)³ po dobu alespoň 1 měsíce před schválením přeměny, až do doby 1 měsíce po jejím (ne)schválení a přístup k nim musí být pro veřejnost bezplatný. Osoba zúčastněná na přeměně je povinna zabezpečit příslušné internetové stránky a příslušné dokumenty podepsat uznávaným elektronickým podpisem. V případě výpadku internetové stránky po dobu delší než 24 hodin je osoba zúčastněná na přeměně povinna uložit příslušné dokumenty do sbírky listin obchodního rejstříku nejpozději nejbližší pracovní den a jakmile to bude možné, zveřejnit veškeré zákonem stanovené dokumenty do obchodního rejstříku.

2.4.5 Odpovědnost za škodu

S výše popsanou ochranou společníků nebo členů osob zúčastněných na přeměně, včetně ochrany věřitelů, souvisí i úprava odpovědnosti za škodu.

Členové dozorčí rady, správní rady, statutárního orgánu, kontrolní komise osob zúčastněných na přeměně a všichni znalci podílející se na přeměně, odpovídají společně a nerozdílně za škodu, která vznikla porušením jejich povinností při přeměně osobě zúčastněné na přeměně, jejím společníkům nebo členům a věřitelům.

Odpovědnosti se lze zprostit pouze v případě, pokud odpovědná osoba prokáže, že jednala s právem předepsanou péčí. Jinak je odpovědnost objektivní, neomezená a náhradu škody nemůže soud snížit. Právo na náhradu škody se promlčuje ve lhůtě 5 let ode dne, kdy se zápis přeměny do obchodního rejstříku stal účinným vůči třetím osobám. Od právní moci rozhodnutí soudu, jímž se přiznává právo na náhradu škody, běží nová dvouletá promlčecí

³ Osoba zúčastněná na přeměně má povinnost zveřejnit po dobu 1 měsíce přede dnem schválení přeměny odkaz umožňující přístup k internetové stránce a datum uveřejnění informace na této internetové stránce.

doba vůči všem oprávněným osobám, které nebyly účastníky řízení, v němž bylo o náhradě škody rozhodnuto. (Salachová, 2014)

Ručení za dluhy při rozdělení podle zákona o přeměnách

Každá z nástupnických obchodních společností ručí za dluhy, které přešly v důsledku rozdělení ze zanikající nebo rozdělované obchodní společnosti nebo zůstaly rozdělované společnosti při odštěpení, společně a nerozdílně. Ručení každé nástupnické společnosti je omezeno částkou ocenění jmění, které na ni přešlo podle projektu rozdělení ze zanikající obchodní společnosti uvedené v posudku znalce pro ocenění jmění. V případě, že se při rozdělení posudek znalce pro ocenění jmění nevyžaduje, je pro účely ručení rozhodná částka, o kterou se změnila výše vlastního kapitálu nástupnické obchodní společnosti vykázána v zahajovací rozvaze oproti částce vlastního kapitálu, která je vykázána v konečné účetní závěrce.

Pokud z projektu rozdělení není zřejmé, jaký majetek a jaké dluhy přešly ze zanikající obchodní společnosti na jednotlivé nástupnické obchodní společnosti, pak se všechny nástupnické společnosti stanou podílovými spoluvlastníky k tomuto majetku v poměru podle § 261 odst. 2 zákona o přeměnách a jsou zavázány k splnění těchto dluhů.

Při rozdělení odštěpením rozdělovaná obchodní společnost nezaniká, a proto pokud není z projektu rozdělení odštěpením zřejmé, že majetek nebo dluh přešel na některou z nástupnických společností, pak platí, že tento majetek nebo dluh je majetkem rozdělované obchodní společnosti.

V zájmu ochrany práv věřitelů a dlužníků je stanoveno, že každý z věřitelů a dlužníků má právo požadovat po každé ze zúčastněných obchodních společností informace o tom, jaký majetek a dluhy přešly na jednotlivé nástupnické obchodní společnosti. Jestliže věřiteli není známo, i když využil svého práva na informaci, na kterou z nástupnických obchodních společností přešel dluh zanikající nebo rozdělované společnosti, je oprávněn požadovat splnění dluhu na kterékoliv z nástupnických obchodních společností. Pokud není dlužníkovi známo, i když využil svého práva na informace, na kterou z nástupnických obchodních společností přešla pohledávka zaniklé nebo rozdělované obchodní společnosti, je oprávněn splatit dluh kterékoliv z nástupnických obchodních společností podle vlastní volné úvahy. (Dvořák, 2015)

3 Analýza specifických případů rozdělení

Tato kapitola se bude věnovat ocenění jmění zúčastněných společností, jednotlivým metodám ocenění a specifickým událostem spojených s rozhodným dnem a rozvahovým dnem pro ocenění jmění. V úvodu kapitoly budou nejprve vysvětleny účetní souvislosti spojené s rozdělením obchodních společností. Na závěr kapitoly budou nastíněny daňové souvislosti, které s rozdělením obchodních společností neodmyslitelně patří.

3.1 Účetní souvislosti při rozdělení

Účetní postupy při rozdělení obchodních společností jsou pracovně a organizačně velmi náročné, protože musí být sladěny účetní práce všech zúčastněných účetních jednotek. (Vomáčková, 2009)

3.1.1 Regulace v účetních předpisech

Při účetním řešení přeměn musí účetní jednotka sledovat celou řadu účetních předpisů. Základní povinnosti při vedení účetnictví v průběhu přeměny jsou upraveny v následujících účetních předpisech:

- a) zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů,
 - uzavírání účetních knih,
 - vedení účetnictví,
 - problematika oceňování,
 - vymezení účetního období v návaznosti na rozhodný den.
- b) Vyhláška č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v podvojném účetnictví, ve znění pozdějších předpisů,
 - stanovení okamžiku zaúčtování přecenění majetku a závazků do účetnictví,
 - metody oceňování na reálnou hodnotu,
 - vykazování přeceňovacích rozdílů, goodwillu a oceňovacího rozdílu k nabytému majetku.
- c) České účetní standardy pro účetní jednotky, které účtují podle vyhlášky č. 500/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zejména ČUS č. 011, obsahují základní vymezení některých kroků, které jsou spojeny s účetními povinnostmi při přeměnách. (Skálová, 2015)

3.1.2 Konečná účetní závěrka

Zákon o přeměnách obchodních společností požaduje, aby zúčastněné společnosti ke dni předcházejícímu rozhodný den sestavily účetní závěrku. Účetní závěrku sestavuje pouze rozdělovaná, nebo zanikající obchodní společnost, ale i obchodní společnost, na kterou přejde dle projektu rozdělení sloučením část jejího jmění. Účetní závěrka je v celém procesu rozdělení důležitým dokumentem, neboť je východiskem pro ocenění jmění rozdělované obchodní společnosti. (Skálová, 2015). Zákon o přeměnách obchodních společností v § 11 doslovně říká: „*konečná účetní závěrka se sestavuje jako řádná nebo mimořádná účetní závěrka ke dni, který předchází rozhodnému dni přeměny.*“ Konečná, resp. řádná účetní závěrka bude sestavena tehdy, pokud bude den předcházející rozhodnému dni totožný s koncem účetního období. Mimořádná účetní závěrka bude sestavena naopak v případě, pokud den předcházející rozhodnému dni leží v průběhu účetního období. Povinnost sestavit konečnou účetní závěrku mají všechny obchodní společnosti zúčastněné na přeměně. Může sloužit jako podklad pro ocenění jmění zanikající společnosti, tj. její rozvahový den může být rozvahovým dnem pro ocenění jmění. Účetní závěrka je nedílný celek a tvoří ji rozvaha (bilance), výkaz zisku a ztráty, příloha a v některých případech přehled o peněžních tocích a přehled o změnách vlastního kapitálu.⁴ Zákon upravuje v určitých situacích povinnost sestavit **mezitímní účetní závěrku**, která se sestavuje jen tehdy, byla-li poslední řádná nebo mimořádná účetní závěrka sestavena z údajů ke dni, od něhož ke dni vyhotovení projektu přeměny uplynulo více než 6 měsíců. Ode dne, k němuž je sestavena mezitímní účetní závěrka, do dne vyhotovení vypracování projektu přeměny nesmí uplynout více než 3 měsíce.

Pokud alespoň jedna ze zúčastněných společností podléhá auditu podle zákona o účetnictví, musí si nechat ověřit konečnou nebo mezitímní účetní závěrku auditorem všechny zúčastněné osoby na přeměně. Tato situace se vztahuje i na zahajovací rozvahu všech nástupnických společností, včetně rozdělované společnosti. Obchodní společnosti, které podléhají auditu, jsou uvedeny v zákoně o účetnictví v § 20. Jedná se o velké účetní jednotky a střední účetní jednotky.⁵ Audit dále podléhají i společnosti, které k rozvahovému dni překračují alespoň dvě z následujících hodnot: aktiva celkem 500 mil Kč, roční úhrn čistého obrátu 1 mld. Kč nebo průměrný počet zaměstnanců v průběhu účetního období 250. Střední účetní jednotka je taková, která k rozvahovému dni nepřekračuje alespoň dvě z výše uvedených hodnot a zároveň překračuje alespoň dvě z hodnot: aktiva celkem 100 mil Kč,

⁴ Viz § 18 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví

⁵ Mezi velké účetní jednotky řadíme subjekty veřejného zájmu např. banky, pojišťovny apod. Vybrané účetní jednotky jsou uvedeny v § 1 odst. 5 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví

roční úhrn čistého obrátu 200 mil. Kč a průměrný počet zaměstnanců v průběhu účetního období 50. Tyto hodnoty jsou zároveň horní hranice pro malé účetní jednotky. Dalšími účetními jednotkami, které podléhají auditu, jsou malé účetní jednotky, které k rozvahovému dni účetního období, za které se účetní závěrka ověřuje, a předcházející účetní období dosáhly alespoň jedné nebo dvou z uvedených hodnot: aktiva celkem v brutto hodnotě 40 mil. Kč, roční úhrn čistého obrátu 80 mil. Kč nebo průměrný počet zaměstnanců v průběhu účetního období 50.⁶

Příklad č. 2⁷

Rozdělovaná obchodní společnost Energie s.r.o. se rozděluje odštěpením a část jejího majetku přechází na nově vznikající společnost SynEnergie s.r.o. Rozhodný den byl stanoven na 1. 1. 2016 a k zápisu odštěpení do obchodního rejstříku dojde do konce roku 2016. Pro ocenění odštěpovaného majetku znalcem bude využita konečná účetní závěrka sestavená k 31. 12. 2015, která je uvedena v následující tabulce.

Tab. 3.1 Konečná ÚZ společnosti Energie s.r.o. a přehled majetku a závazků

Přehled majetku a závazků ve společnosti Energie s.r.o. a SynEnergie s.r.o. v účetních hodnotách (v Kč)			
Aktiva	Konečná ÚZ společnosti Energie s.r.o.	Majetek a závazky zůstávající ve společnosti Energie s.r.o.	Majetek a závazky přecházející na novou společnost SynEnergie s.r.o.
Dlouhodobý hmotný majetek	71 500	36 500	35 000
Stavby	45 000	10 000	35 000
Stroje	26 500	26 500	0
Zásoby	2 500	0	2 500
Materiál	2 500	0	2 500
Krátkodobé pohledávky	800	800	0
Krátkodobý finanční majetek	200	100	100
Peníze v pokladně	100	100	0
Bankovní účet	100	0	100
Celkem aktiva	75 000	37 400	37 600
Pasiva			
Vlastní kapitál	30 300	30 300	0
Základní kapitál	200	200	0
Rezervní fond	100	100	0
Nerozdělený zisk	30 000	30 000	0
Dlouhodobé závazky	39 700	2 100	37 600
Ostatní dlouhodobé závazky	30 000	0	30 000
Bankovní úvěry	9 700	2 100	7 600
Krátkodobé závazky	5 000	5 000	0
Závazky z obchodních vztahů	5 000	5 000	0
Celkem pasiva	75 000	37 400	37 600

Zdroj: Vlastní zpracování

⁶ § 20 odst. 1c zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví

⁷ Tento příklad je pouze smyšlený a určený pro vypracování této práce, jakákoliv podobnost se skutečnými názvy společností je čistě náhodná

V rozdělované společnosti Energie s.r.o. zůstane z aktiv část staveb (10 000 Kč), veškeré stroje (26 500 Kč), pohledávky (800 Kč) a peníze v pokladně (100 Kč). Z pasiv pak veškerý vlastní kapitál (30 300 Kč), část bankovního úvěru (2 100 Kč) a veškeré krátkodobé závazky (5 000 Kč). Veškerý majetek a závazky zůstávají v rozdělované společnosti v účetních hodnotách.

Na nově vznikající obchodní společnost SynEnergie s.r.o. přechází z aktiv rozdělované společnosti Energie s.r.o. většina budov (35 000 Kč), zásoby (2 500 Kč) a bankovní účet (100 Kč). Ze závazků přechází dlouhodobé závazky (30 000 Kč) a část bankovního úvěru (7 600 Kč), která je spojena v budovami, které přecházejí na novou společnost. Veškerý majetek a závazky, které přechází na nově vznikající společnost, jsou uvedeny v účetních hodnotách v Tab. 3.1.

3.2 Rozhodný den

Důležitým pojmem při rozdělování obchodních společností je rozhodný den rozdělení, kterým se rozumí den, od něhož se jednání zanikající společnosti nebo zanikajících společností nebo rozdělované společnosti považují z účetního hlediska za jednání uskutečněná na účet nástupnické společnosti nebo nástupnických společností. Při rozdělení odštěpením nastávají účinky rozhodného dne jen ve vztahu k těm jednáním, která se týkají majetku nebo dluhů, jež mají podle projektu rozdělení přejít na nástupnickou společnost nebo družstvo. (Skálová, 2015)

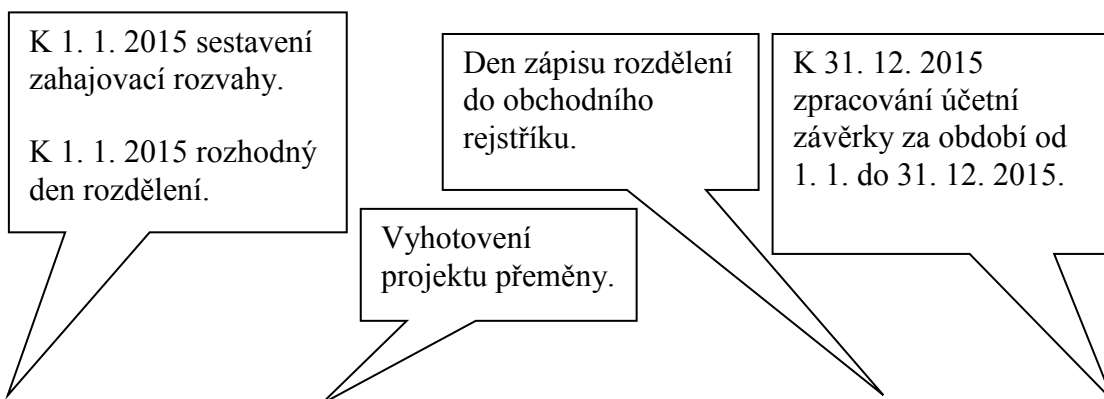
Rozhodný den nemůže předcházet o více než 12 měsíců den, v němž bude podán návrh na zápis přeměny do obchodního rejstříku. Jako rozhodný den může být stanoven nejpozději den zápisu rozdělení do obchodního rejstříku. (Skálová, 2015)

Rozhodný den může být stanoven:

a) rozhodný den předchází vypracování a schválení projektu.

Při této nejobvyklejší variantě se postupuje tak, že rozhodný den bude stanoven na 1. 1. a následující přípravné práce budou postupovat tak, aby do konce kalendářního roku bylo rozdělení zapsáno do obchodního rejstříku. Při této variantě budou účetní závěrky i daňové přiznání na daň z příjmů právnických osob podány ve standardních lhůtách.

Obr. 3.1 Rozhodný den předchází vypracování a schválení projektu

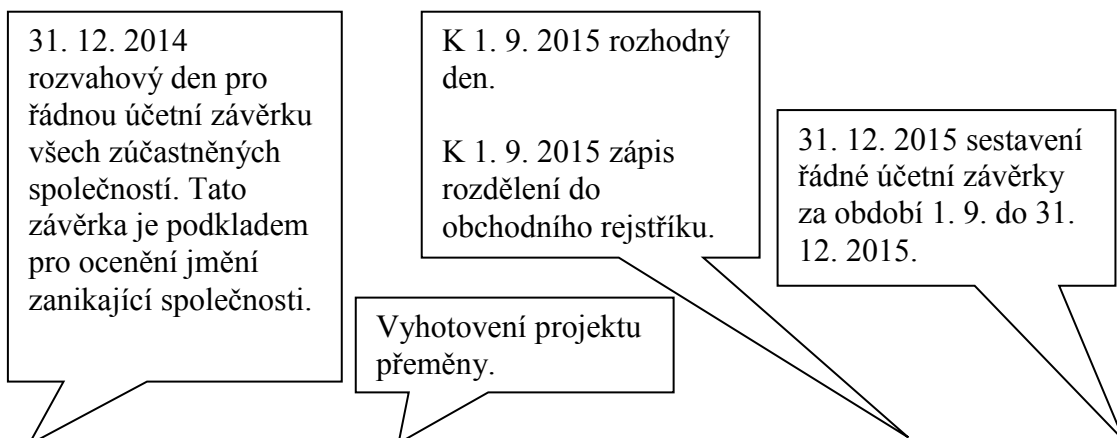

Zdroj: Skálová, 2015 + vlastní zpracování

b) Rozhodný den následuje až po vypracování a schválení projektu přeměny.

Při výběru této varianty budou některé kroky probíhat v jiných časových souvislostech. Pokud si zúčastněné společnosti vyberou jako rozhodný den například 1. 9., připraví statutární orgány k tomuto datu všechny podstatné náležitosti tak, aby k uvedenému datu bylo rozdělení zapsáno do obchodního rejstříku.

Obr. 3.2 Rozhodný den následuje až po vypracování a schválení projektu přeměny

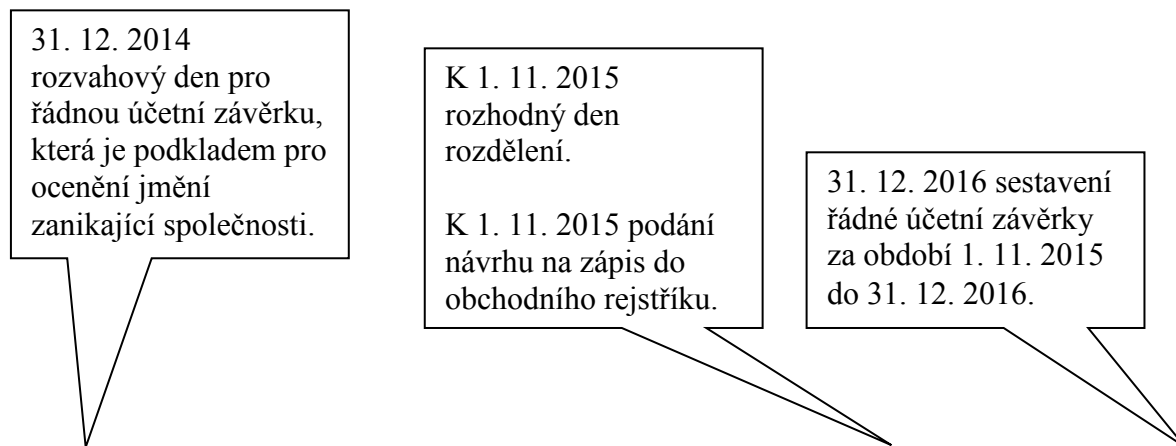
Zdroj: Skálová, 2015 + vlastní zpracování

c) Spojení účetních období dle zákona o účetnictví.

Zákon o účetnictví v § 3 odst. 4 písm. e) dává možnost prodloužení účetního období, a to v případě, kdy případně rozhodný den u nástupnické společnosti do období 3 měsíců před skončením kalendářního nebo hospodářského roku a dojde-li v tomto období zároveň k zápisu přeměny do obchodního rejstříku. Společnost má pak na

výběr sestavit účetní závěrku za období 3 měsíců nebo i kratší, nebo může spojit toto krátké účetní s dalším kalendářním rokem.

Obr. 3.3 Spojení účetních období dle zákona o účetnictví

Zdroj: Skálová, 2015 + vlastní zpracování

Vazba účetního období a rozhodného dne

Zákon o účetnictví v § 3 upravuje délku účetního období a definuje účetní období jako nepřetržitě po sobě jdoucích 12 měsíců.

Účetní jednotky nejčastěji volí jako rozhodný den počátek kalendářního nebo hospodářského roku. Hospodářský rok začíná prvním dnem jiného měsíce než je leden. Pokud by tak neučinily, účetní období začíná rozhodným dnem a končí posledním dnem účetního období, ve kterém byl proveden zápis uvedených skutečností do obchodního rejstříku.

Účetní období může být ve vymezených případech kratší nebo delší než 12 po sobě jdoucích měsíců. Ukázky jednotlivých případů jsme si uvedli na Obr. 3.1 až 3.3.

3.3 Ocenění jmění

Zákon o přeměnách obchodních společností v § 253 stanovuje povinnost ocenit jmění zanikající nebo rozdělované společnosti posudkem znalce pro ocenění jmění. Tato povinnost se týká pouze kapitálových společností, v případě rozdělení veřejné obchodní společnosti nebo komanditní společnosti se toto ustanovení nepoužije. Ocenění jmění je povinné pouze v případě, pokud se základní kapitál nástupnické společnosti zvyšuje nebo tvoří ze zdrojů zanikající společnosti.

V případě rozdělení se oceňuje oddělovaná část pouze v případě, kdy se jedná o variantu se vznikem nových společností, neboť nový základní kapitál nástupnické společnosti

se tvoří ze zdrojů oddělované části jmění. Při rozdělení obchodní společnosti sloučením⁸ se oceňuje pouze ta oddělovaná část jmění, která má sloužit ke zvýšení základního kapitálu jedné nebo více nástupnických společností, a to vždy odděleně pro jednotlivé nástupnické společnosti. Při rozdělení odštěpením se vznikem jedné nebo více nových společností se oceňuje pouze ta odštěpovaná část, která přechází na existující nebo nově vznikající společnost, a to vždy odděleně pro jednotlivé nástupnické společnosti.

3.3.1 Okamžik ocenění

Za okamžik ocenění se před novelou zákona o přeměnách považoval den předcházející rozhodný den přeměny, který byl zároveň spojen s vyhotovením konečných účetních závěrek zúčastněných společností.

Novela zákona o přeměnách přinesla nové úpravy, podle kterých již nebude datum ocenění vždy vázáno na datum vyhotovení konečné účetní závěrky. Podle nové úpravy bude záležet na nastavení rozhodného dne s tím, že budou existovat dvě varianty:

- a) rozhodný den předchází datum vyhotovení projektu (stará varianta).

V tomto případě bude jmění oceněno k datu sestavení konečné účetní závěrky, tj. ke dni předcházející rozhodný den.

- b) Rozhodný den následuje po datu vyhotovení projektu (nová varianta).

V tomto případě bude jmění oceněno k datu zpracování poslední řádné nebo mimořádné účetní závěrky zanikající nebo rozdělované společnosti. (Skálová, 2015)

3.3.2 Metody ocenění

Volba metody ocenění se odvíjí zejména od předmětu ocenění a také od účelu. Novela zákona o přeměnách přinesla v tomto ohledu nový §13b, který má za cíl zvýšit odpovědnost znalců za znalecké posudky pro účely zákona o přeměnách. Toto ustanovení požaduje, aby znalec použil pouze obecně uznávané objektivní metody ocenění odpovídající účelu ocenění. Obecně rozlišujeme tři základní kategorie metod ocenění. Jedná se o metody porovnávací, výnosové a nákladové. (Skálová, 2015)

⁸ Zákon o přeměnách označuje rozdělení sloučením jak rozštěpení sloučením, tak i odštěpení sloučením.

Porovnávací (tržní) metody

Porovnávací metoda vychází z porovnání cen realizovaných na trhu u stejných nebo obdobných aktiv. Jelikož je tento přístup ve větší míře založen na vstupech přímo z trhu, je často označován za nejvhodnější způsob. Tato metoda je spojena s celou řadou komplikací (nedostatek informací, nemožnost porovnání oceňovaného aktiva s aktivem obchodovaným na trhu, apod.), které mohou ovlivnit vypovídací schopnost této metody. Mezi základní tržní metody lze zařadit:

- ocenění na základě tržní kapitalizace,
- ocenění na základě srovnatelných podniků,
- ocenění na základě údajů o podnicích uváděných na burzu,
- ocenění na základě srovnatelných transakcí,
- ocenění na základě odvětvových multiplikátorů.

Výnosové metody

Výnosové metody patří mezi základní metody oceňování. Podstata těchto metod spočívá v tom, že hodnotu aktiv určuje očekávaný prospěch pro jejich majitele. Investor nebude ochoten zaplatit za aktivum více, než budou celkové budoucí přínosy z tohoto aktiva. Poněvadž současné peněžní toky mají vlivem inflace a rizika vyšší hodnotu než budoucí peněžní toky, je nutné budoucí peněžní toky odúročit na současnou hodnotu. Mezi základní výnosové metody lze zařadit:

- metoda diskontovaných peněžních toků (DCF),
- metoda kapitalizovaných čistých výnosů,
- kombinované výnosové metody,
- metoda ekonomické přidané hodnoty (EVA).

Nákladové (majetkové) metody

Nákladové metody jsou založeny na stanovení částky, kterou by bylo zapotřebí vynaložit na pořízení aktiva s obdobnými vlastnostmi a funkcemi. Investor nebude ochoten za aktivum zaplatit více, nežli činí jeho nákladová hodnota, za kterou si může obdobné aktivum postavit sám. Nákladová hodnota podniku se rovná sumě nákladových hodnot jednotlivých složek majetku po odečtení sumy veškerých dluhů. Při použití této metody k oceňování

majetku můžeme získat tři různé majetkové hodnoty majetku v závislosti na tom, jaké výchozí ceny použijeme:

- účetní hodnota vlastního kapitálu na principu historických cen,
- likvidační hodnota,
- substanční hodnota na principu reprodukčních cen.

V pokračování příkladu č. 2 se bude oceňovat pouze ta část, která se odštěpuje od rozdělované obchodní společnosti Energie s.r.o. a přechází na nově vznikající obchodní společnost SynEnergie s.r.o. Znalec stanovil jmění výnosovými metodami na částku 30 000 tis. Kč. Toto ocenění bylo stanoveno bez přihlédnutí k daňovým vlivům, nebylo tedy sníženo o vliv splatné daně. Dále bylo provedeno položkové ocenění jednotlivých složek majetku, které stanovilo výši přecenění každé položky s vyčíslením goodwillu. Ocenění jednotlivých složek odštěpovaného majetku je ukázáno v Tab. 3.2.

Tab. 3.2 Položkové přecenění majetku v Kč

Přeceňované položky	Původní hodnoty	Přecenění	Přeceněné hodnoty
Dlouhodobý hmotný majetek	35 000	+5 000	40 000
Zásoby	2 500	+1 000	3 500
Krátkodobý finanční majetek	100	0	100
Ostatní dlouhodobé závazky	30 000	0	30 000
Bankovní úvěr	7 600	0	7 600
Goodwill	0	+24 000	24 000

Zdroj: Vlastní zpracování

Tab. 3.3 Účetní operace související s položkovým přeceněním

Účetní operace		Částka v Kč	MD	Dal
1.	Přecenění dlouhodobého hmotného majetku	5 000	021	418
2.	Přecenění zásob	1 000	112	418
3.	Vznik goodwillu	24 000	015	418

Zdroj: Vlastní zpracování

3.3.3 Důsledky ocenění jmění znalcem

Výsledným výrokem znaleckého posudku je částka, na kterou se jmění oceňuje. Jmění je souhrn všech aktiv a závazků, které mají určitou hospodářskou cenu. Hodnota jmění se pak vypočte tak, že se od hodnoty majetku odečte výše závazků.

Ocenění jmění znaleckým posudkem slouží jako podklad pro zachycení přecenění v účetnictví nástupnické společnosti a představuje také omezení pro zvýšení základního

kapitálu nástupnické společnosti ze jmění zanikající společnosti. Částka, o kterou se bude zvyšovat základní kapitál nástupnické společnosti, nesmí být vyšší, než je jmění zanikající společnosti. Ocenění jmění nemá jen účetní dopady v nástupnické společnosti, ale také dopady do majetkových poměrů společníků, neboť určitým způsobem limituje výši jejich podílu na nástupnické společnosti.

3.3.4 Zachycení ocenění v účetnictví

Již zmiňovaná novela zákona o přeměnách přinesla mnoho výrazných změn. Jednou ze změn je i okamžik zaúčtování znaleckého ocenění jmění zanikající nebo rozdělované společnosti do zahajovací rozvahy nástupnické společnosti. Nově je tímto okamžikem rozhodný den.

a) Rozhodný den navazuje na rozvahový den ocenění jmění

Při tzv. technice „po staru“ se rozhodný den shoduje se dnem otevření účetních knih, který následuje po rozvahovém dni pro ocenění jmění zanikající společnosti. Zanikající společnost účtuje k rozhodnému dni o ocenění majetku a závazků reálnou hodnotou, a to po otevření účetních knih. Majetek a závazky zanikající společnosti tak budou od rozhodného dne v jejích účetních knihách oceněny dle znaleckého posudku.

Zúčastněné společnosti na přeměně otevírají účetní knihy k rozhodnému dni přeměny a vedou účetnictví samostatně od rozhodného dne do dne zápisu přeměny do obchodního rejstříku.

Nástupnická společnost ke dni zápisu přeměny do obchodního rejstříku spojí své účetnictví s účetnictvím zanikající společnosti, a to s účinky od rozhodného dne. Nástupnická společnost při přeměně společnosti, účtuje ke dni zápisu přeměny do obchodního rejstříku s účinky od rozhodného dne zejména následující účetní operace:

- převzetí aktiv, pasiv, nákladů a výnosů zanikající společnosti,
- použití vlastního kapitálu zanikající společnosti k převodu do vlastního kapitálu nástupnické společnosti tak, aby došlo k souladu se zahajovací rozvahou a projektem přeměny.

Tato část představuje zejména použití oceňovacího rozdílu vykázaného v položce pasiv zanikající společnosti *A.II.4. Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách obchodních korporací*, pokud jeho rozdělení do ostatních položek vlastního kapitálu

upravuje projekt přeměny či je zpracováno do zahajovací rozvahy a popsáno v komentáři k zahajovací rozvaze. (Skálová, 2015)

b) Rozhodný den nenavazuje na rozvahový den ocenění jmění

Pokud je rozhodný den vzdálen od rozvahového dne ocenění jmění, pak nastává situace, kdy mezi oceněním jmění a jeho zaznamenáním do účetnictví může uběhnout řada měsíců. V tomto mezidobí může dojít k řadě účetních operací spojených s běžným životem zanikající společnosti, může dojít k tomu, že ocenění jmění a skutečný stav majetku a závazků nebudou shodné.

Pokud se rozhodný den shoduje se dnem zápisu přeměny do obchodního rejstříku, nástupnická společnost účtuje o majetku a závazcích, a to v ocenění reálnou hodnotou, po otevření svých účetních knih. Zanikající společnost sestaví konečnou účetní závěrku v historických cenách a o ocenění majetku a závazků reálnou hodnotou neúčtuje.

Nesoulad mezi rozvahovým dnem pro ocenění a rozhodným dnem přeměny je řešen v rovině obchodněprávní a v rovině účetní. V obchodněprávní rovině mají společníci na valné hromadě možnost odmítnout schválit projekt přeměny a transakce se nerealizuje. V účetní rovině si mohou zúčastněné společnosti nechat zpracovat druhé znalecké ocenění. Nejprve je nutné posoudit z konečné účetní závěrky zanikající společnosti, zda došlo k významným změnám ve struktuře aktiv a závazků a zda je vhodné nechat zpracovat druhé znalecké ocenění. (Skálová, 2015)

Přecenění v oblasti aktiv

Pro zaúčtování přecenění v oblasti aktiv je možné využití techniky goodwillu nebo oceňovacího rozdílu k nabytému majetku.

Goodwill vzniká, máme-li k dispozici výnosové ocenění jmění a zároveň položkové ocenění majetku a závazků, které tvoří dané jmění. Pokud následně od hodnoty všech oceňovacích položek majetku odečteme hodnotu všech oceňovacích položek závazků, získáme hodnotu jmění stanovenou substanční metodou ocenění. Goodwill pak představuje rozdíl mezi hodnotou dosaženou výnosovým oceněním a hodnotou získanou substančním oceněním. V praxi se při účtování postupuje tak, že se nejdříve k jednotlivým složkám majetku a závazků přiúčtuje hodnota přecenění se souvztažným zápisem do položky *A.II.4. Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách obchodních společností* ve vlastním kapitálu. Následně pak dojde k vyčíslení a zaúčtování goodwillu, opět se souvztažným zápisem do

položky A.II.4. Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách obchodních společností. Pro zaúčtování goodwillu se používá syntetický účet 015 – Goodwill a je zařazen v účtové třídě 0 – Dlouhodobý majetek.

Goodwill může být kladný či pasivní. Kladný je, pokud souhrnné přecenění je vyšší než suma individuálně přeceněných složek aktiv a pasiv. Vzniklý kladný goodwill se následně odepisuje nepřímou metodou rovnoměrně od rozhodného dne přeměny po dobu 60 měsíců (5 let), a to do provozních nákladů. V případě záporného goodwillu do provozních výnosů. Odepisovat goodwill je možné i po dobu delší než 60 měsíců, ale tato situace musí být zdůvodněna v příloze k účetní závěrce. Vzniklý goodwill nemá daňové dopady, odepisuje se pouze účetně. Pro zaúčtování odpisů z kladného goodwillu se na straně Dal používá účet 075 – *Oprávky ke goodwillu* a na straně MD nákladový účet 551 – *odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku*.

V případě odepisování goodwillu dochází mezi českým účetním právem a Mezinárodními standardy účetního výkaznictví (IFRS) k značnému rozdílu. Kladný goodwill se dle IFRS neodepisuje, ale je pouze každý rok testován na znehodnocení. Záporný goodwill je jednorázově odepsán do výnosů v době jeho vzniku.

Oceňovací rozdíl k nabytému majetku je představován rozdílem mezi hodnotou ocenění majetku podle znalce (většinou při použití výnosové metody) a součtem stávajících účetních hodnot majetku po odečtení součtu stávajících účetních hodnot závazků. Vypočítanou hodnotu oceňovacího rozdílu zaúčtujeme do aktivní položky *B.II.9. Oceňovací rozdíly k nabytému majetku* se souvztažným zápisem do pasivní položky vlastního kapitálu *A.II.4. Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách obchodních společností*. Pro zaúčtování oceňovacího rozdílu se používá syntetický účet 097 – *Oceňovací rozdíl k nabytému majetku* v účtové třídě 0 – *dlouhodobý majetek*. V mnoha odborných literaturách a článcích používají autoři i účet 027 – *Oceňovací rozdíl k nabytému majetku*. Já se však přikláním k účtu 097, neboť oceňovací rozdíl se nevztahuje pouze k dlouhodobému hmotnému majetku, ale k veškerému majetku.

Stejně jako goodwill může být vzniklý oceňovací rozdíl kladný či pasivní. Kladný oceňovací rozdíl vzniká, pokud hodnota ocenění majetku podle znalce je vyšší než součet účetních hodnot majetku po odečtení součtu stávajících účetních hodnot závazků. Odepisuje se rovnoměrně po dobu 180 měsíců, od rozhodného dne přeměny. Stejně jako v případě goodwillu se kladný oceňovací rozdíl odepisuje do provozních nákladů a záporný do provozních výnosů. Pokud nejsou součástí nabytého majetku aktiva s dobou použitelnosti

delší než 15 let (nemovitosti), může účetní jednotka stanovit kratší dobu odpisování. Opět musí být tato situace zdůvodněna v příloze k účetní závěrce. Oceňovací rozdíl k nabytému majetku vzniklý při přeměně nemá daňové dopady, odpisuje se pouze účetně.

Přecenění v oblasti pasiv

Pro zaúčtování přecenění do pasiv rozvahy se používají položky zařazené do skupiny *A.II. Kapitálové fondy*. Jedná se o následující položky:

- *A.II.4. Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách obchodních společností*

Dříve používané číslo syntetického účtu 418, obsahuje rozdíly mezi oceněním majetku a závazků v účetnictví zanikající společnosti a oceněním jmění při přeměně obchodní společnosti k rozvahovému dni pro ocenění. Tento kapitálový fond může být použit na zvýšení základního kapitálu nástupnické společnosti.

- *A.II.5. Rozdíly z přeměn obchodních společností (účet 417)*

Tento kapitálový druh obsahuje rozdíly, které nastaly během přeměny v souvislosti se vzájemným vyloučením pohledávek a závazků vzniklých mezi subjekty zúčastněnými na přeměně nebo rozdíly vzniklé z vyloučených aktiv a pasiv, která se z pohledu zákona o účetnictví a vyhlášky nevykazují při přeshraničních fúzích.

- *A.II.6. Rozdíly z ocenění při přeměnách společností (účet 416)*

Třetí, poslední možný fond vznikl v souvislosti s novelou zákona o přeměnách v roce 2012 a používá se, pokud rozhodný den nenásleduje po účetní závěrce použité pro ocenění jmění zanikající nebo rozdělované společnosti. Tyto rozdíly vyjadřují úbytky tohoto majetku a závazků v období ode dne, který následuje po rozvahovém dni pro ocenění do rozhodného dne.

3.4 Odložená daň

K problematice odložené daně v souvislosti s přeceněním majetku a závazků již bylo napsáno mnoho odborných článků, přesto zástupci odborné veřejnosti nezastávají jednotný názor. Účetní předpisy nejsou v oblasti odložené daně nijak vyčerpávající (Český účetní standard pro podnikatele č. 003 – Odložená daň, odst. 3.6 odkazující na vyhlášku č. 500/2002 Sb., § 59 odst. 6).⁹ S potížemi ohledně odložené daně se potýkají nejen samy účetní jednotky,

⁹ Botek, 2014 *Přecenění majetku v rámci přeměn – specialita českého výkaznictví*
http://www.roedl.com/fileadmin/user_upload/Roedl_Czech_Republic/clanky/2014/Auditor_06_2014_RBO.pdf

ale i auditori a daňoví poradci. Proto se řešení některých sporných otázek ujala Národní účetní rada.¹⁰ Ta vydala následující interpretace týkající se odložené daně:

- I-1 Přechodné rozdíly při výchozím uznání aktiv,
- I-2 Přechodné rozdíly při přeměnách a vkladech,
- I-4 Odložená daň z přechodných rozdílů při ocenění majetkových účastí metodou ekvivalence,
- I-9 Odložená daň – první vykazání.

O odložené dani účtují účetní jednotky, které tvoří konsolidační celek, a ty účetní jednotky, které sestavují účetní závěrku v plném rozsahu, tzn. všechny účetní jednotky, které mají povinný audit, a všechny akciové společnosti. Odložená daň je účetní kategorií, která slouží k přiřazení nákladu na daň z příjmů správnému účetnímu období a naplňuje tak účetní zásadu aktuálnosti, správného přiřazení nákladů a výnosů do účetního období, srovnatelnosti účetních informací i zásady opatrnosti. Aby byla uplatněna v účetní závěrce zásada dodržení časové a věcné souvislosti nákladů a výnosů s účetním obdobím, musí účetnictví použít odloženou daň k odstranění vzniklého nesouladu. V dnešní době je výpočet odložené daně založen na závazkové metodě vycházející z rozvahového přístupu. Ten znamená, že závazková metoda vychází z rozdílů mezi účetní hodnotou aktiv (netto), případně pasiv a jejich daňovou základnou. Daňovou základnou aktiv je hodnota, která bude v budoucnu uplatitelná pro daňové účely jako daňově uznatelný výdaj. Rozvahový přístup dále pracuje s konceptem přechodných rozdílů, kterými je myšlen rozdíl mezi účetní hodnotou a daňovou základnou aktiva či závazku. Přechodné rozdíly mohou být přičitatelné nebo odčitatelné a mohou zahrnout jak časové rozdíly, tak rozdíly z přecenění majetku při vkladu či přeměně. Výpočet odložené daně vyústí v odložený daňový závazek nebo odloženou daňovou pohledávku. Odloženým daňovým závazkem se rozumí částka daně z příjmů, která bude splatná v budoucím období, dojde-li k vyrovnání rozdílů mezi účetní hodnotou a daňovou základnou, nebo k vyřazení majetku. *„Odloženými daňovými pohledávkami se rozumí částky daně z příjmů, které budou v budoucnu ušetřeny a představují tedy úspory, kterých bude dosaženo za předpokladu, že oproti dostatečnému daňovému základu budou uplatněny odčitatelné přechodné rozdíly, nevyužité daňové ztráty či jiné daňové úlevy či odpočty“, jak tvrdí Skálová (2015, s. 87)*

V rámci rozdělení je účetní hodnota zvýšena/snížena na reálnou hodnotu dle znaleckého posudku, daňová základna však zůstává v původní pořizovací ceně nebo daňové

¹⁰ Založena profesními organizacemi jako občanské sdružení a jejími členy jsou Komora auditorů ČR, Komora daňových poradců ČR, Svaz účetních ČR a Vysoká škola ekonomická, zastoupená Fakultou financí a účetnictví.

zůstatkové ceně odpisovaného majetku. Rozsáhlou novelou zákona o přeměnách v roce 2012 došlo i ke změně promítnutí přecenění majetku a závazků. Nově se přecenění majetku a závazků účtuje k rozhodnému dni a promítne se do zahajovací rozvahy nástupnické společnosti vznikající odštěpením či rozštěpením. Okamžikem výpočtu, zaúčtování a vykázání odložené daně z přeceněného majetku je tedy rozhodný den. Novelou zákona o přeměnách došlo i ke změně účtování odložené daně. Ta se již nebude účtovat na položku vlastního kapitálu *A.II.4 Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách společností*, nýbrž bude zaúčtována na položku *A.IV.3 Jiný výsledek hospodaření minulých let*, která bude použita v případě prvního účtování o odložené dani. Vykázání této položky je nutno podrobně komentovat v příloze k účetní závěrce. Při výpočtu odložené daně může vzniknout komplikace v tom, zda reálné hodnoty aktiv a závazků stanovil znalec před zdaněním daní z příjmů nebo ve výpočtu zohlednil, tj. odečetl daňový efekt. Pokud by dle znaleckého posudku byl rozdíl z přecenění majetku a závazků ve výši 10 000 Kč a znalec počítal s vlivem odložené daně, je přecenění přechodným rozdílem a je již po dani (netto). Přecenění, které tvoří přechodný rozdíl je tedy 81 % hodnoty před daní, a je nutné toto přecenění o 19 % zvýšit. Celková hodnota přecenění je tedy 12 346 Kč a odložený daňový závazek 12 346 Kč – 10 000 Kč = 2 346 Kč. Odložený daňový závazek bude zvyšovat hodnotu aktiva. Kdyby znalec ve svém znaleckém posudku nepočítal s vlivem odložené daně, byl by odložený daňový závazek ve výši 1 900 Kč. Další komplikací ve výpočtu odložené daně je vzniklý goodwill. Dle českých účetních případů (§ 6 vyhlášky) při ocenění jmění při přeměnách nemá daňové dopady, tzn. není možno z něho uplatnit daňové odpisy. Vzniká tak přechodný mezi jeho účetní hodnotou a nulovou daňovou základnou. Při doslovném dodržení textu vyhlášky z § 59, odst. 3, bychom měli počítat z goodwillu odloženou daň. To je ovšem v rozporu s IAS 12, který tento postup vyvrací. Řada auditorských společností se častěji přiklání k řešení dle IFRS a odložený daňový závazek z goodwillu neúčtuje.

V příkladu č. 2 bude mít vliv do odložené daně přecenění budov a zásob. I já se přikloním k řešení dle IAS 12 a odložený daňový závazek z goodwillu nebudu počítat. Vznikne nám tedy přičitatelný přechodný rozdíl ve výši 6 000 Kč. Výpočet odložené daně z tohoto rozdílu pak bude následující:

$$6\,000 \cdot 19\% = 1\,140 \text{ Kč}^{11} \quad (3.1)$$

¹¹ Sazba daně z příjmů právnických osob v roce 2016 činí 19 %

Přeceněním budov a zásob nám tak vznikne odložený daňový závazek ve výši 1 140 Kč. Tento rozdíl společně se zaúčtováním odložené daně bude do účetnictví a do zahajovací rozvahy nové společnosti SynEnergie s.r.o. promítnut následovně:

Tab. 3.4 Zaúčtování odloženého daňového závazku

Účetní operace		Částka v Kč	MD	Dal
1.	Zaúčtování odloženého daňového závazku	1 140	425	481

Zdroj: Vlastní zpracování

3.5 Zahajovací rozvaha

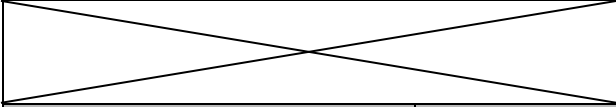
Zahajovací rozvaha se sestavuje k rozhodnému dni přeměny. Zahajovací rozvaha je předkládána společníkům či valné hromadě ke schválení spolu s projektem přeměny pouze tehdy, pokud rozhodný den předchází okamžik vypracování projektu přeměny. Povinnost sestavit zahajovací rozvahu mají všechny obchodní společnosti zúčastněné na přeměně. V zahajovací rozvaze jsou uvedena veškerá aktiva a pasiva nástupnické společnosti v ocenění převzatém od zanikající společnosti s případným přeceněním na reálnou hodnotu. V případech rozdělení nebo odštěpení se sestavuje v následujících krocích:

- převzetí položek aktiv z konečné závěrky zanikající nebo rozdělované společnosti, které mají přejít na konkrétní nástupnickou společnost,
- převzetí závazků z konečné závěrky zanikající nebo rozdělované společnosti, které mají přejít na konkrétní nástupnickou společnost,
- zaúčtování přecenění aktiv a závazků dle znaleckého ocenění, a to buď s vyjádřením oceňovacího rozdílu k nabytému majetku, nebo s vyčíslením goodwillu,
- vytvoření struktury vlastního kapitálu podle projektu rozdělení nebo odštěpení pro konkrétní nástupnickou společnost,
- možný vznik vzájemných pohledávek a závazků.

V pokračování příkladu č. 2 se nyní podíváme na zahajovací rozvahy rozdělované obchodní společnosti Energie s.r.o. a nově vznikající společnosti SynEnergie s.r.o., a to k 1. 1. 2016. Nejprve se podíváme na zahajovací rozvahu rozdělované společnosti Energie s.r.o. V zahajovací rozvaze již není zahrnut majetek a závazky, které v důsledku rozdělení odštěpením přešli na novou obchodní společnost SynEnergie s.r.o. Celková hodnota aktiv a pasiv společnosti Energie s.r.o. se z důvodu rozdělení odštěpením snížila o 37 600 Kč. Podle § 266 odst. 1 zákona o přeměnách obchodních společností musí rozdělovaná společnost splňovat podmínku, kdy při rozdělení odštěpením nesmí být vlastní kapitál rozdělované

společnosti s ručením omezeným vykázaný v její zahajovací rozvaze nižší než její základní kapitál. To rozdělovaná obchodní společnost Energie s.r.o. splňuje, neboť výše vlastního kapitálu je 30 300 Kč a základní kapitál je ve výši 200 Kč.

Tab. 3.5 Zahajovací rozvaha společnosti Energie s.r.o. k 1. 1. 2016

Zahajovací rozvaha rozdělované společnosti Energie s.r.o. k 1. 1. 2016 (v Kč)			
Aktiva		Pasiva	
Dlouhodobý hmotný majetek	36 500	Vlastní kapitál	30 300
Budovy	10 000	Základní kapitál	200
Stroje	26 500	Rezervní fond	100
Krátkodobé pohledávky	800	HV minulých let	30 000
Krátkodobý finanční majetek	100	Dlouhodobé závazky	2 100
Peníze v pokladně	100	Bankovní úvěr	2 100
		Krátkodobé závazky	5 000
		Závazky z obchodních vztahů	5 000
Celkem aktiva	37 400	Celkem pasiva	37 400

Zdroj: Vlastní zpracování

Komentář k zahajovací rozvaze se připojuje k zahajovací rozvaze, jestliže je zahajovací rozvaha sestavována pro účely přeměny společností. Je v něm popsáno, do jakých položek zahajovací rozvahy byly převzaty položky vyplývající z konečné účetní závěrky té které osoby zúčastněné na přeměně nebo použití, rozdělení oceňovacích rozdílů, pokud má být rozdělení provedeno do ostatních položek vlastního kapitálu.

V zahajovací rozvaze nástupnické společnosti mohou být vykázány tři položky zahrnuté do skupiny *A.II. Kapitálové fondy*, které jsou důsledkem přecenění a operací prováděných v souvislosti s přeměnou, nebo mohou být jen popsány v komentáři k zahajovací rozvaze a rozděleny do ostatních položek vlastního kapitálu. Jedná se o následující položky:

- *A.II.4. Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách obchodních korporací*
- *A.II.5. Rozdíly z přeměn obchodních korporací*
- *A.II.6. Rozdíly z ocenění při přeměnách obchodních korporací*

V našem příkladu bude návrh struktury vlastního kapitálu nově vznikající společnosti SynEnergie s.r.o. vysvětlen v komentáři k zahajovací rozvaze následovně:

Tab. 3.6 Údaje uvedené v komentáři k zahajovací rozvaze

Položka	Hodnota v Kč	Nová společnost SynEnergie s.r.o.	
		Položka	Hodnota v Kč
Oceňovací rozdíl z přecenění (418)	30 000	Základní kapitál (411)	25 000
		Rezervní fond (421)	5 000
Jiný výsledek hospodaření (425)	-1 140	Jiný výsledek hospodaření (425)	-1 140
Celkem	28 860	Celkem	28 860

Zdroj: Vlastní zpracování

Nová společnost SynEnergie s.r.o. se rozhodla celý oceňovací rozdíl z přecenění vzniklého při rozdělení společnosti odštěpením přesunout do vlastního kapitálu, přesněji 25 000 Kč použila na vznik základního kapitálu, zbývající částka ve výši 5 000 Kč byla přesunuta do rezervního fondu. Dále už jen zbývá sestavit zahajovací rozvahu nové společnosti SynEnergie s.r.o., ve které budou aktiva tvořena budovami v hodnotě 40 000 Kč, vzniklým goodwillem v hodnotě 24 000 Kč, zásobami v hodnotě 3 500 Kč a bankovním účtem v hodnotě 100 Kč. Pasiva budou tvořena vlastním kapitálem ve výši 28 860 Kč, dlouhodobými závazky ve výši 37 600 Kč a odloženým daňovým závazkem ve výši 1 140 Kč.

Tab. 3.7 Zahajovací rozvaha společnosti SynEnergie s.r.o. k 1. 1. 2016

Zahajovací rozvaha nové společnosti SynEnergie s.r.o. k 1. 1. 2016 (v Kč)			
Aktiva		Pasiva	
Dlouhodobý hmotný majetek	40 000	Vlastní kapitál	28 860
Budovy	40 000	Základní kapitál	25 000
Goodwill	24 000	Rezervní fond	5 000
Zásoby	3 500	Jiný výsledek hospodaření	-1 140
Materiál	3 500	Dlouhodobé závazky	37 600
Krátkodobý finanční majetek	100	Ostatní dlouhodobé závazky	30 000
Bankovní účet	100	Bankovní úvěr	7 600
		Odložený daňový závazky	1 140
Celkem aktiva	67 600	Celkem pasiva	67 600

Zdroj: Vlastní zpracování

3.6 Daňové souvislosti při rozdělení

3.6.1 Termíny pro podání daňového přiznání

Při určení termínu pro podání daňového přiznání je důležité, kdy nastane rozhodný den.

Rozhodný den je počátkem účetního období

Pokud je rozhodným dnem první den kalendářního nebo hospodářského roku, pak pro podání daňového přiznání na daň z příjmů právnických osob platí standardní lhůty, tedy 3 nebo 6 měsíců po skončení zdaňovacího období. (Skálová, 2015)

Rozhodný den stanovený jinak

Pokud není rozhodný den stanovený na první den kalendářního nebo hospodářského roku, dochází k tomu, že všechny zúčastněné společnosti jsou povinny sestavit účetní závěrku ke dni předcházející rozhodný den přeměny a současně zpracovat daňové přiznání na daň z příjmů právnických osob. Toto daňové přiznání se podává do konce třetího měsíce následujícího po měsíci, do něhož spadá den rozhodnutí valné hromady o rozdělení.

V následující Tab. 3.8 si uvedeme příklad, v němž byl rozhodný den stanoven na 1. 6., valné hromady schválili projekt přeměny dne 15. 10. Do 31. 12. bylo rozdělení zapsáno do obchodního rejstříku.

Tab. 3.8 Termín podání daňové přiznání a zaplacení daně

Podává společnost	Za společnost	Za období	Termín podání daňového přiznání a zaplacení daně
Zanikající společnost	Zanikající	Od 1. 1. do 30. 5.	Do 31. 1.
Nástupnická společnost	Nástupnickou	Od 1. 1. do 30. 5.	Do 31. 1.
Nástupnická společnost	Sloučené společnosti – již nástupnickou	Od 1. 6. do 31. 12.	Do 1. 4. nebo 1. 7., podle povinnosti auditu nebo využití služeb daňového poradce

Zdroj: Skálová, 2015 + vlastní úprava

3.6.2 Zálohy na daň z příjmů právnických osob

Ve zdaňovacím období započatém rozhodným dnem přeměny do dne předcházejícího dni zápisu přeměny do obchodního rejstříku platí za nástupnickou společnost zálohy zanikající nebo rozdělovaná společnost v původní výši a periodicitě, jako by k přeměně nedošlo. Výjimkou je sloučení, kdy takto stanovené zálohy nadále platí i nástupnická společnost.

Ode dne zápisu přeměny do OR platí zálohy nástupnická společnost ve výši a periodicitě odvozené ze součtu posledních známých daňových povinností zaniklých obchodních společností, stanovených s případným dopočtem, který se při sloučení dále zvýší o poslední známou daňovou povinnost nástupnické společnosti.¹² (Skálová, 2015)

U přeměny rozdělením stanoví nástupnickým obchodním společností zálohy na část zdaňovacího období ode dne zápisu přeměny do obchodního rejstříku správce daně rozhodnutím podle zvláštního právního předpisu, kterým stanoví i způsob rozdělení záloh zaplacených rozdělovanou společností k zápočtu na daňovou povinnost nástupnických společností.

Zálohy zaplacené v průběhu celého zdaňovacího období podle § 21a písm. c) ZDP zanikajícími, rozdělovanými a nástupnickými společnostmi se započtou na celkovou daňovou povinnost nástupnických společností. (Skálova, 2015)

3.6.3 Daňová ztráta

Při stanovení základu daně si nástupnická společnost nemůže odečítat od základu daně daňovou ztrátu nevyužitou zanikající společností, neboť v případě zániku společnosti bez provedení likvidace nepřechází daňová ztráta na právního nástupce.¹³

Nástupnická společnost může odčítat daňovou ztrátu, která jí vznikla před přeměnou, avšak maximálně do výše části základu daně připadající na činnosti, které vykonávala v období, za které byla daňová ztráta vyměřena.

3.6.4 Daň z nabytí nemovitých věcí

Nabytí vlastnického práva k nemovité věci přeměnou obchodní korporace je z předmětu daně vyloučeno.¹⁴

¹² Viz § 38a odst. 6 ZDP, resp. § 38a odst. 10 ZDP

¹³ Viz § 38n odst. 2 ZDP.

¹⁴ Viz § 5 zákon č. 340/2013 Sb., o dani z nabytí nemovitých věcí.

3.6.5 Daň z přidané hodnoty

Zanikající i nástupnická společnost podává daňová přiznání k DPH v období od rozhodného dne přeměny do dne zápisu přeměny do obchodního rejstříku samostatně za zdaňovací období vyplívající pro každou ze zúčastněných společností.

Za zdaňovací období, v němž je přeměna zapsána do obchodního rejstříku, podává nástupnická společnost tato přiznání k DPH:

- přiznání k DPH za zanikající společnost, dle § 240 odst. 1 daňového řádu, za období od 1. dne zdaňovacího období do dne předcházejícího dni zániku zanikajících společností,
- vlastní přiznání k DPH.

Oba typy přiznání se podávají do 25. dne měsíce následujícího po zdaňovacím období, k tomuto dni je DPH zároveň splatná.

Nástupnická společnost, na kterou při přeměně společnosti přechází jmění zanikající společnosti, se stává plátcem DPH dnem zápisu přeměny do obchodního rejstříku, pokud zanikající společnost byla plátcem. Přihlášku k registraci je nástupnická společnost povinna podat do 15 dnů ode dne zápisu přeměny do obchodního rejstříku.

Při přeměně společnosti rozdělením se zdaňovací období nově založených nebo nástupnických společností stanoví tak, že se přiřadí ke každé nástupnické společnosti obrat rozdělované společnosti v poměru, v jaké na ně bylo převedeno jmění zanikající společnosti.

3.6.6 Odpisování hmotného majetku

V případě odpisování hmotného majetku z pohledu daní je důležité, kdy nastane rozhodný den. Mohou nastat tři situace:

a) rozhodný den je na počátku účetního a zdaňovacího období.

V případě, že je rozhodný den stanoven na začátek účetního období po ukončeném kalendářním nebo hospodářském roce, pak daňové odpisy majetku evidovaného ke dni předcházejícímu rozhodný den přeměny si uplatní zanikající i nástupnická společnost v plné roční výši. Dle § 28 odst. 1 ZDP si uplatňuje odpisy hmotného majetku pouze vlastník hmotného majetku. Při rozdělení se považuje za vlastníka hmotného majetku zanikající společnosti od rozhodného dne přeměny do zápisu přeměny do obchodního rejstříku nástupnická společnost, která si tak může uplatnit roční daňový odpis v plné

roční výši. Nástupnická společnost pokračuje v odpisování započatém původním vlastníkem z původní vstupní ceny a při zachování způsobu odepisování.¹⁵

b) Období před rozhodným dnem.

Jestliže bude rozhodný den přeměny stanoven jako den v průběhu zdaňovacího období, pak tím dojde k ukončení započatého zdaňovacího období, které bude kratší než 12 měsíců. Zanikající i nástupnická společnost si může uplatnit z hmotného majetku evidovaného na počátku zdaňovacího období odpis pouze ve výši jedné poloviny ročního odpisu.¹⁶ Pořídí-li zanikající nebo nástupnická společnost v tomto období nový hmotný majetek, nemůže uplatnit žádné daňové odpisy.

c) Období započaté rozhodným dnem.

Období započaté rozhodným dnem je dle ZDP vždy zdaňovacím obdobím, bez ohledu na jeho délku. Bude-li zdaňovací období kratší než 12 měsíců, pak si nástupnická společnost uplatní odpis ve výši jedné poloviny ročního odpisu. V období delším než 12 měsíců si nástupnická společnost uplatní plné roční daňové odpisy z majetku, který evidovala nástupnická i zanikající společnost k rozhodnému dni přeměny. Při pořízení nového majetku v tomto období i v období předcházejícím rozhodnému dni přeměny, bude tento majetek odpisován rovnoměrně nebo zrychleně v prvním roce odpisování.

¹⁵ § 30 odst. 10 ZDP.

¹⁶ § 26 odst. 7 písm. a) bod 3 ZDP.

4 Praktická aplikace rozdělení v konkrétní účetní jednotce

Následující kapitola se bude věnovat praktické aplikaci rozdělení obchodní společnosti VÍTKOVICE HOLDING, a.s. (dále jen „rozdělovaná společnost“), která realizovala rozdělení odštěpením se vznikem nové obchodní společnosti CYLINDERS HOLDING a.s. (dále jen „nástupnická společnost“). Úvod kapitoly se bude věnovat popisu společnosti a důvodu rozdělení. Dále se již práce zaměří především na ocenění odštěpovaného části jmění, která bude přecházet na nástupnickou společnost. K vypracování praktické části práce nám pomůžou teoretické znalosti získané z předešlých kapitol a veškeré podklady a materiály, které jsou veřejně dostupné na oficiálních stránkách společnosti www.vitkovice.cz a na www.justice.cz.

4.1 Základní údaje k rozdělení odštěpením

Rozdělovaná společnost:

Obchodní společnost: VÍTKOVICE HOLDING, a.s.
Sídlo: Ostrava – Vítkovice, Ruská 2887/101, PSČ: 706 02
IČO: 25816039
DIČ: CZ25816039
Právní forma: Akciová společnost
Základní kapitál: 252 000 000 Kč (splacen)
Předmět podnikání:

- činnost účetních poradců, vedení účetnictví, vedení daňové evidence,
- pronájem nemovitostí, bytů a nebytových prostor,
- výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona.

Společnost VÍTKOVICE HOLDING, a.s. je mateřskou společností holdingu zastřešující desítky firem věnujících se především strojírenské výrobě. Výše základního kapitálu rozdělované společnosti i po rozdělení odštěpením zůstává 252 000 000 Kč. Akcionáři v rozdělované společnosti jsou Jan Světlík (90%), KKCG B.V. Industry (5%), Milan Juřík a Jaromír Šiler (v součtu 5%).

Nástupnická společnost:

Obchodní společnost: CYLINDERS HOLDING a.s.
Sídlo: Ostrava – Vítkovice, Ruská 2887/101, PSČ: 703 00
IČO: 01782924
DIČ: CZ01782924

Právní forma: Akciová společnost

Základní kapitál: 252 000 000 Kč

Předmět podnikání:

- činnost účetních poradců, vedení účetnictví, vedení daňové evidence,
- pronájem nemovitostí, bytů a nebytových prostor,
- výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona.

V čele dozorčí rady autonomní lahvárenské skupiny stojí Jan Světlík, představenstvo vede Jan Světlík mladší. CYLINDERS HOLDING a.s. zahrnuje společnosti Vítkovice Cylinders (ČR), Vítkovice Milmet (Polsko), Lahvárna Brod (Chorvatsko) a Cidegas, Sainver (Argentina). Důvodem pro rozdělení odštěpením byla odlišnost lahvárenské části od strojírenské části zastřešované společností Vítkovice, a.s. Jednalo se především o zpřehlednění existujících rozdílů mezi oběma skupinami, především z hlediska ocenění rizik pro klienty a banky. Díky rozdělení odštěpením byla dána jasná hranice mezi oběma skupinami. Podíly ve společnosti CYLINDERS HOLDING a.s. automaticky získávají, a to ve stejném poměru jako v rozdělované společnosti VÍTKOVICE HOLDING, a.s., akcionáři Jan Světlík, KKCG B.V. Industry, Milan Juřík a Jaromír Šiler.

V souladu s § 254 zákona č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev, je rozdělovaná společnost při rozdělení odštěpením povinna ocenit posudkem znalce odštěpovanou část svého jmění, jenž přechází na nástupnickou společnost. Na nastupující společnost přechází veškerý majetek a závazky náležící k odštěpované lahvárenské části, tak jak je definována v návrhu projektu rozdělení. Odštěpovaná část jmění rozdělované společnosti v tomto konkrétním případě představuje z **majetku (aktiv)** především:

- 100% obchodní podíl ve společnosti VTK CYLINDERS s. r. o.,
- 19,25% akciový podíl ve společnosti VÍTKOVICE MILMET S. A.,
- pozemky parc. č. 1071/10, 1071/11, 1071/27, 1071/36, 1071/38, 1071/40 a 1071/44, jejich součástí jsou průmyslové objekty bez č. p., a dále pozemky parc. č. 1071/42, 1071/43 a 1071/45, vše zapsané na LV č. 1577 pro k. ú. Vítkovice, obec Ostrava, okres Ostrava – město,
- pohledávky spojené s provozem a činností skupiny společností majetkově propojených s odštěpovanou částí jmění,
- ochranné známky zapsané u Úřadu průmyslového vlastnictví (ÚPV) a Úřadu Evropské unie pro duševní vlastnictví (EUIPO).

Ze závazků (pasiv) se jedná o:

- závazek z titulu schválené, avšak dosud nevyplacené části dividendy akcionářům rozdělované společnosti.

Tab. 4.1 Konečná ÚZ společnosti VÍTKOVICE HOLDING, a.s. a přehled majetku a závazků

Položka	Konečná ÚZ VÍTKOVICE HOLDING, a.s.	Majetek a závazky zůstávající ve společnosti VÍTKOVICE HOLDING, a.s.	Majetek a závazky přecházející na novou společnost CYLINDERS HOLDING a.s.
Dlouhodobý majetek	9 521 822	8 237 257	1 284 565
DNM	201	100	101
Software	0		
Ocenitelná práva	101		101
Nedokončený DNM	100	100	
DHM	35 725	14 133	21 592
Pozemky	34 311	32 313	1 998
Stavby	78 006	58 412	19 594
Samostatné hmotné movité věci	1 027	1 027	
Jiný DHM	10 408	10 408	
Nedokončený DHM	1 409	1 409	
OR k nabytému majetku	-89 436	-89 436	
DFM	9 485 896	8 223 024	1 262 872
Podíly – ovládaná osoba	6 405 238	5 272 925	1 132 313
Podíly v ÚJ pod podstatným vlivem	2 949 895	2 949 895	
Ostatní dlouhodobé CP a podíly	130 559		130 559
Poskytnuté zálohy na DFM	204	204	
Oběžná aktiva	161 128	115 573	45 555
Zásoby	54 263	54 263	
Zboží	54 263	54 263	
Krátkodobé pohledávky	84 367	38 812	45 555
Pohledávky z obchodních vztahů	84 126	38 571	45 555
Stát – daňové pohledávky	2	2	
Krátkodobé poskytnuté zálohy	39	39	
Jiné pohledávky	200	200	
Krátkodobý finanční majetek	22 498	22 498	
Peníze	20	20	
Účty v bankách	22 478	22 478	
Časové rozlišení	1 328	1 328	
Náklady příštích období	1 328	1 328	
AKTIVA CELKEM	9 684 278	8 354 158	1 330 120
Vlastní kapitál	9 633 543	8 339 832	1 293 711
Základní kapitál	252 000	252 000	
Kapitálové fondy	8 603 676	7 964 496	639 180
Ostatní kapitálové fondy	630	630	
Oceňovací rozdíly z přecenění	8 603 046	7 963 866	639 180
VH minulých let	708 476	123 336	585 140
Nerozdělený zisk minulých let	708 704	123 336	585 368
Jiný VH minulých let	-228		-228
VH běžného účetního období	69 391		69 391
Cizí zdroje	50 390	13 981	36 409
Rezervy	90	90	

Ostatní rezervy	90	90	
Dlouhodobé závazky	7 467	6 058	1 409
Odložený daňový závazek	7 467	6 058	1 409
Krátkodobé závazky	42 833	7 833	35 000
Závazky z obchodních vztahů	3 188	3 188	
Závazky ke společníkům	35 994	994	35 000
Závazky k zaměstnancům	206	206	
Závazky ze SZ a ZP	96	96	
Stát – daňové závazky a dotace	3 096	3 096	
Dohadné účty pasivní	245	245	
Jiné závazky	8	8	
Časové rozlišení	345	345	
Výdaje příštích období	0		
Výnosy příštích období	345	345	
PASIVA CELKEM	9 684 278	8 354 158	1 330 120

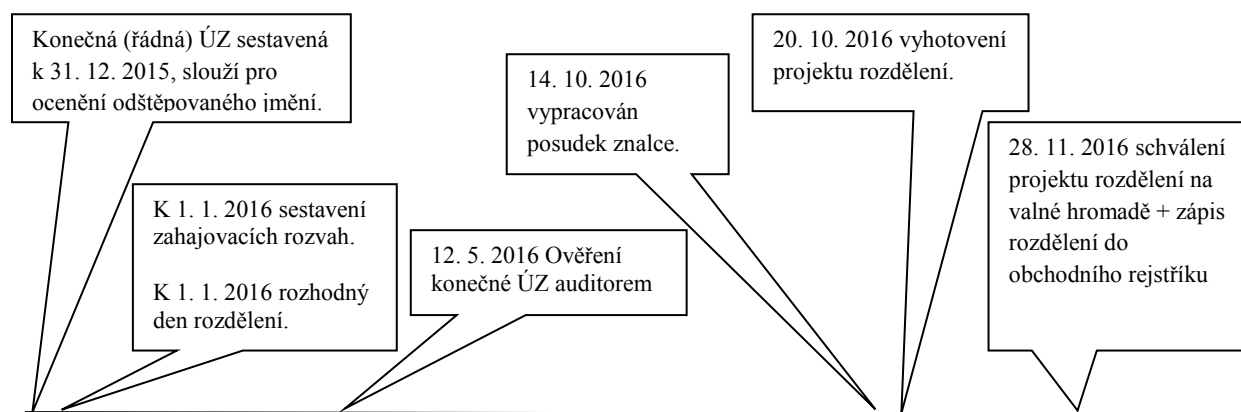
Zdroj: Vlastní zpracování

Konečná ÚZ rozdělované společnosti byla schválena auditorskou společností dne 17. 5. 2016. Dle auditorského názoru podává účetní závěrka věrný a poctivý obraz aktiv a pasiv k 31. 12. 2015 a nákladů a výnosů a výsledku jejího hospodaření za období od 1. 1. 2015 do 31. 12. 2015, souladu s českými účetními předpisy.

4.2 Časový průběh rozdělení odštěpením

Při rozdělení odštěpením je důležité si na začátku procesu určit termíny jednotlivých kroků rozdělení, podle kterých bude rozdělení probíhat. Určením těchto termínů se zabrání časovým zpožděním, které mohou vést k dalším komplikacím. Nedodržení jediné lhůty může vést ke zpoždění celého procesu rozdělení. Důležitým rozhodnutím při sestavování časového harmonogramu rozdělení je stanovení rozhodného dne. Ten může předcházet vyhotovení a schválení projektu rozdělení, anebo může následovat až po zpracování a schválení projektu. V našem případě byla zvolena první varianta, kdy rozhodný den předchází vyhotovení a schválení projektu rozdělení.

Obr. 4.1 Časový průběh rozdělení odštěpením

Zdroj: Vlastní zpracování

Při sestavování časového průběhu rozdělení jsem vycházel z dat uvedených v jednotlivých dokumentech a ve veřejném rejstříku. V průběhu sestavování časového harmonogramu jsem se pozastavil nad tím, že od řádné účetní závěrky a vyhotovením projektu rozdělení uběhlo více než 6 měsíců, což by znamenalo, že společnost by měla sestavit mezitímní ÚZ, neboť informace z řádné ÚZ sestavené na konci roku 2015 nemusí podat aktuální informace. Mezitímní ÚZ se dle § 11a odst. 1, resp. § 11a odst. 2 zákona o přeměnách nevyžaduje, jestliže osoby zúčastněné na přeměně zveřejňují pololetní finanční zprávu, nebo jestliže k tomu všichni společníci nebo členové všech osob zúčastněných na přeměně udělili souhlas.

4.3 Projekt rozdělení

Vyhotovení projektu rozdělení je základním okamžikem celého procesu rozdělení odštěpením. Bez tohoto dokumentu by se rozdělení nemohlo vůbec uskutečnit. Jedná se tedy o nejdůležitější dokument celého rozdělení. Předmětem projektu je realizace odštěpení se vznikem nové společnosti, v jehož důsledku dojde k přechodu vyčleněné části jmění rozdělované společnosti na nástupnickou společnost. V projektu jsou uvedeny informace ohledně ocenění odštěpované části jmění, která má na základě odštěpení přejít na nástupnickou společnost a kterou znalec ocenil na částku ve výši *1 615 000 tis. Kč*.

Rozhodný den rozdělení byl dle projektu rozdělení stanoven na 1. 1. 2016. Od tohoto data začíná nové účetní období rozdělované společnosti. Z účetního hlediska je tento den také začátkem účetního období nově vznikající společnosti, avšak z právního hlediska existuje nástupnická společnost až zápisem do obchodního rejstříku. Za vedení účetnictví je zodpovědná od tohoto data do data zápisu rozdělovaná společnost. Ta účtuje o všech účetních případech související s odštěpovanou částí jmění, ale na účet nástupnické společnosti. Rozdělovaná společnost tak musí vést dvě oddělená účetnictví.

Výměnný poměr je v projektu rozdělení stanoven jako rovnoměrný, to znamená, že podíl akcionářů v nástupnické společnosti bude stejný jako v rozdělované společnosti. Výměnný poměr je tak vhodný a odůvodněný. V projektu rozdělení je stanovena i výše **základního kapitálu** k okamžiku zápisu odštěpení se vznikem nové společnosti do obchodního rejstříku. Ten bude činit *252 000 tis. Kč*. Naopak výši základního kapitálu rozdělované společnosti proces rozdělení neovlivní.

V rámci rozdělení se žádní zaměstnanci rozdělované společnosti nestanou zaměstnanci nástupnické společnosti, tak jak je uvedeno v projektu. Dále je v projektu stanoven majetek,

jenž přechází v rámci rozdělení na nástupnickou společnost. Tento majetek je vypsán na začátku této kapitoly.

Jak již bylo zmíněno výše, projekt rozdělení byl vypracován dne 20. 10. 2016. Do Sbírký listin byl pak uložen dne 26. 10. 2016 a k jeho schválení došlo na zasedání valné hromady dne 28. 11. 2016

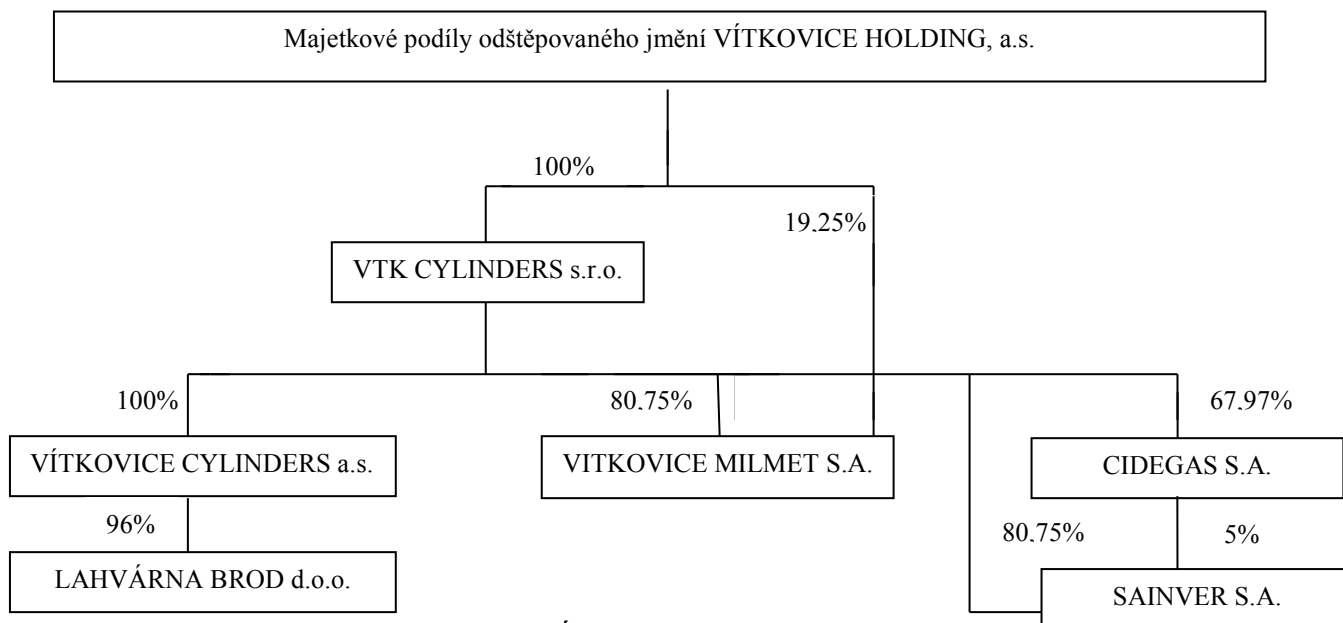
4.4 Znalecký posudek k odštěpovanému jmění

Znalecký posudek byl vypracován externí společností sídlící v Ostravě dne 14. 10. 2016. Předmětem posudku je ocenění odštěpovaného jmění rozdělované společnosti pro účely rozdělení této společnosti odštěpením se vznikem jedné nové společnosti. Datum ocenění bylo stanoveno na 31. 12. 2015, tj. den předcházející rozhodnému dni dle projektu rozdělení, ke kterému společnost sestavila řádnou účetní závěrku. Dle názoru znalce byly splněny hlavní předpoklady nepřetržitého trvání podniku (going concern). S ohledem na provedené analýzy a šetření, které naznačili jednoduchou majetkovou a kapitálovou strukturu odštěpovaného jmění, bylo odštěpované jmění oceněno jakou součet jednotlivých odštěpovaných složek aktiv a hodnoty závazků. Jednotlivé složky aktiv následně budou oceněny individuálně dle jejich charakteru a potenciálu.

4.4.1 Ocenění odštěpovaného jmění

V rámci ocenění odštěpovaného jmění se znalecký posudek nejprve věnuje ocenění jednotlivých podílů ve společnosti VTK CYLINDERS s.r.o. a VÍTKOVICE MILMET S.A.

Obr. 4.2 Majetkové podíly odštěpovaného jmění VÍTKOVICE HOLDING, a.s.

Zdroj: Znalecký posudek společnosti VÍTKOVICE HODLING, a.s. + vlastní zpracování

Ocenění podílů

Při ocenění 100% podílu ve společnosti VTK CYLINDERS, s.r.o. musel znalec věnovat pozornost ocenění akciových podílů ve společnostech VÍTKOVICE CYLINDERS a.s., VÍTKOVICE MILMET S.A., CIDEGAS S.A., SAINVER S.A., neboť finanční investice jsou hlavní složkou aktiv VTK CYLINDERS, s.r.o. U oběžných aktiv a cizích zdrojů odpovídá účetní hodnota k 31. 12. 2015 tržní hodnotě.

Při ocenění 100% podílu ve společnosti VÍTKOVICE CYLINDERS a.s. a 80,75% podílu ve společnosti VÍTKOVICE MILMET S.A. vycházel znalec z:

- analýzy vnějšího potenciálu společností,
- analýzy konkurenčního postavení skupiny,
- analýzy vnitřního potenciálu společností,
- ze strategické analýzy,
- vyhodnocení potenciálu skupiny.

Následně pak znalec na základě provedených analýz a šetření vytvořil finanční plán, který bude sloužit k následnému ocenění podniků výnosovou metodou DCF entity.

Celková hodnota podniku VÍTKOVICE CYLINDERS a.s. zjištěná metodou DCF entity k datu 31. 12. 2015 činí *804 727 tis. Kč*, z toho provozní část činí *802 133 tis. Kč* a neprovozní část *2 594 tis. Kč*. Neprovozní část byla stanovena z finanční investice v podobě 96% majetkové účasti na zahraniční společnosti LAHVARNIA BROD d.o.o.

Celková hodnota podniku VÍTKOVICE MILMET S.A. zjištěná metodou DCF entity k datu 31. 12. 2015 činí *659 178 tis. Kč (103 971 tis. PLN)*¹⁷.

U ocenění podílu ve společnostech SAINVER S.A. a CIDEGAS S.A. vycházel znalec při ocenění, s ohledem na účel ocenění, dosahované hospodářské výsledky a strukturu aktiv a pasiv, z hodnoty vlastního kapitálu, jenž činí v případě společnosti SAINVER S.A. *168 tis. Kč* a v případě společnosti CIDEGAS S.A. *6 543 tis. Kč*.

Celkový 100% podíl ve společnosti VTK CYLINDERS s.r.o. dokumentuje Tab. 4.2.

¹⁷ Kurz dle České národní banky k 31. 12. 2015 byl 6,340 PLN/Kč.

Tab. 4.2 Hodnoty finančních investic vlastněných VTK CYLINDERS s.r.o.

Finanční investice VTK CYLINDERS s.r.o.	Hodnota 100%	Podíl	Hodnota v tis. Kč
VÍTKOVICE CYLINDERS a.s.	804 727	100%	804 727
VITKOVICE MILMET S.A.	659 178	80,75%	532 286
SAINVER S.A.	168	95%	160
CIDEGAS S.A.	6 543	67,97%	4 447
Celkem			1 341 620

Zdroj: Znalecký posudek VÍTKOVICE HOLDING, s.r.o. + vlastní zpracování

Vlastní kapitál po ocenění jednotlivých podílů je ve výši **1 324 920 tis. Kč**, jenž je zároveň tržní hodnotou 100% podílu ve společnosti VTK CYLINDERS s.r.o.

Při stanovení 19,25 % podílu ve společnosti VITKOVCE MILMET S.A. vycházíme z celkové hodnoty podniku zjištěnou metodou DCF entity, která činí *659 178 tis. Kč*. Zjištěná tržní hodnota 19,25% podílu tedy činí **126 892 tis. Kč**.

Ocenění dlouhodobého nehmotného majetku

V rámci rozdělení odštěpením přechází z rozdělované společnosti na nastupující společnost tři ochranné známky, z nichž jsou dvě registrované u ÚPV a jedna obrazová je registrovaná u EUIPO s číslem přihlášky 14029706. Všechny ochranné známky nejsou s ohledem na jejich první zapsání v roce 2012 příliš známé. Znalec odhadl jejich hodnotu v ceně původního pořízení, tj. **208.000 Kč**.

Ocenění pohledávek

Znalec ve znaleckém posudku uvádí, že ocenění pohledávek v účetní evidenci odpovídá jejich tržní hodnotě.

Ocenění nemovitého majetku

Oceňované nemovitosti jsou umístěny v průmyslovém areálu situovaném v širším centru městského obvodu Ostrava – Vítkovice. Předmětem ocenění jsou dva rozsáhlé komplexy průmyslových hal s přístavbami (lahvárna a kovárna), dvě administrativní budovy (administrativní budova Cylinders, administrativní budova u haly kovářny) a tři menší provozní objekty umístěné uvnitř průmyslového areálu (budova elektro dílny, sklad závodu č. 5 a mořárna. Předmětem ocenění jsou i přilehlé pozemky sloužící pro parkování a manipulaci. Veškeré objekty spolu navzájem sousedí a jsou umístěny na vlastních pozemcích v jednom místě. Z hlediska využití se jedná o atraktivní lokalitu uvnitř původního areálu Vítkovických železáren, v tzv. Dolní oblasti. Nemovitosti jsou ve vlastnictví rozdělované společnosti a ke dni ocenění jsou v pronájmu společnosti VÍTKOVICE CYLINDERS, a.s. na základě platné

nájemní smlouvy na dobu určitou 30 let. Nájemné činí 48 000 000 Kč, což s ohledem na znalecké výpočty považuje znalec za nájemné vyšší než obvyklé.

Výměra pozemkového celku souvisejícího s oceňovanými objekty činí celkem 39 965 m², z toho plocha zastavěná oceňovanými objekty je o velikosti cca 28 tis. m². Plochy určené pro parkování a manipulaci jsou o výměře cca 1 600 m². Souhrnná výměra vnitřních pronajímatelných užitných ploch budov činí 29 285 m², z toho výrobní plochy 25 240 m² a administrativně-sociální plochy 4 045 m².

Tab. 4.3 Výměra v m² jednotlivých druhů pozemků

Druh pozemku, způsob využití	Parcelní číslo	Výměra v m²
Zastavěná plocha a nádvoří	1071/10	13 459
Zastavěná plocha a nádvoří	1071/11	11 652
Zastavěná plocha a nádvoří	1071/27	592
Zastavěná plocha a nádvoří	1071/36	281
Zastavěná plocha a nádvoří	1071/38	1 050
Zastavěná plocha a nádvoří	1071/40	173
Ostatní plocha – manipulační plocha	1071/42	1 471
Ostatní plocha – manipulační plocha	1071/43	4 922
Zastavěná plocha a nádvoří	1071/44	792
Ostatní plocha – manipulační plocha	1071/45	5 573
Celkem		39 965

Zdroj: Znalecký posudek VÍTKOVICE HOLDING, a.s. + vlastní zpracování

Na cenu obvyklou mají negativní vliv např.:

- umístění uvnitř průmyslového areálu v husté zástavbě průmyslových objektů a s tím spojené ztížené parkování, manipulace a zejména příjezd přes hlavní bránu do areálu,
- původní stav převážné části průmyslových hal, včetně energetické náročnosti provozu,
- vysoce specializovaný majetek s úzkým okruhem zájemců pro využití pro obdobné účely,
- atd.

Naopak pozitivní vliv na cenu obvyklou mají následující faktory:

- přístup po areálové komunikaci zajištěný věčným břemenem,
- umístění v postupně revitalizované průmyslové zóně,
- napojení objektů na veškeré inženýrské sítě,
- stavebně-technický stav administrativních budov.

Metodika ocenění nemovitého majetku

Ocenění bylo provedeno cenou obvyklou ve smyslu definice uvedené v § 2. odst. 1 zákona č. 151/1997 Sb., o ocenění majetku. Ke stanovení obvyklé ceny oceňovaných nemovitostí znalec použil následujících metod:

- **Porovnávací metoda** – při použití této metody je kritériem ceny nemovitosti cena, která byla dosažena prodejem nemovitostí srovnatelných svým charakterem, velikostí a lokalitou, které byly realizovány ve sledovaném období. Porovnání se provádí na základě vlastního průzkumu trhu nemovitostí, vyhodnocením údajů z denního a odborného tisku, sledováním aukcí a dražeb, atd. Výsledkem tohoto šetření je odhadovaná prodejní cena, se zohledněním současné situace na trhu a pro srovnatelné nemovitosti. Ze všech metod je právě tato metoda nejvíce používána.
- **Metoda výnosová** – při zjištění výnosové hodnoty je kritériem ceny nemovitosti zisk, který přinese pořízení nemovitosti formou nájemného, od kterého odečteme hodnotu nákladů vynakládaných v souvislosti s vlastnictvím a provozem takových nemovitostí (daň z nemovitosti, pojistné, amortizace, průměrné roční náklady na pravidelné opravy, údržbu a správu). (Hálek, 2009)

Při použití výnosové metody se vychází z předpokladu, že vlastník nemovitosti tuto nemovitost pronajímá za účelem dosažení trvalého výnosu. Tento výnos je stanoven jako rozdíl příjmů z nájemného a výdajů vynaložených z titulu vlastnictví, provozování a pronajímání nemovitosti. Výnosová hodnota vyjadřuje tzv. „věčnou rentu“ nemovitosti. Pro výpočet výnosové hodnoty se používá vztah:

$$\text{Výnosová hodnota} = \frac{\text{stabilizovaný výnos } \left(\frac{\text{Kč}}{\text{rok}}\right)}{\text{úroková míra kapitalizace (\%)}} \cdot 100 (\%) \quad (4.1)$$

Úroková míra kapitalizace je důležitým faktorem při výpočtu výnosové hodnoty nemovitosti. Vychází z průměrného bezpečného zúročení peněz na kapitálovém trhu (např. státní dluhopisy) s přihlédnutím k druhu nemovitosti, způsobu využití a k situaci na trhu s nemovitostmi (např. zvýšením o míru rizika při nákupu konkrétní nemovitosti).

- **Metoda nákladová (věcná hodnota)** – při zjištění nákladové metody jsou kritériem náklady, které musí být vynaloženy na znovuvybudování nemovitosti s odpočtem daného opotřebení. Stanovení nákladové metody se provádí pomocí technicko-

hospodářských ukazatelů (THU). V našem případě pomocí THU společnosti RTS a.s. a opotřebení staveb bylo stanoveno na základě odborného odhadu.

Ocenění nemovitého majetku metodou nákladového ocenění

Nejprve se podíváme na ocenění budov, které jsou předmětem ocenění. Výpočet jednotlivých budov byl proveden tak, že se obestavěný prostor v m³ vynásobil jednotkovou cenou v Kč/ m³ dle společnosti RTS a.s. Vyšla nám reprodukční hodnota jednotlivých budov nebo jejich částí. Ta byla dále snížena o opotřebení, které bylo stanoveno na základě odborného odhadu. Výsledkem bylo stanovení dílčích nákladových hodnot jednotlivých budov nebo jejich částí a součtem těchto dílčích nákladových hodnot jsme dospěli k celkové nákladové hodnotě oceňovaných budov. Vše nám dokumentuje Tab. 4.4.

Tab. 4.4 Přehled výpočtu věcné hodnoty budov

Budova	Par. č.	Část	Zastavěná plocha 1. NP (m ²)	Užitná plocha (m ²)	Obestavěný prostor (m ³)	Jednotková cena dle RTS (Kč/ m ³)	Reprodukční hodnota (Kč)	Opotřebení (%)	Věcná hodnota (Kč)
Lahvárna	1071/10	5-lodní hala-hl. část	11 370	10 802	161 493	2 637	425 857 041	60	170 342 816
	1071/10	Černá hala	261	255	3 518	3 077	10 824 886	20	8 659 909
	1071/10	JV sklad u halí I.	420	399	3 003	3 048	9 153 144	55	4 118 915
	1071/10	Lakovna	517	491	5 535	4 040	22 360 764	40	13 416 458
	1071/10	2-podl. Soc. budova	185	315	1 610	5 676	9 135 522	50	4 567 761
	1071/10	Úpravná vody a trafost.	304	0	2 641	5 756	15 202 117	55	6 840 953
	1071/10	Jidelna	77	123	567	5 427	3 078 194	40	1 846 917
	1071/10	Sklad olejů	107	96	469	2 743	1 286 550	55	578 947
	1071/10	Kanceláře mechanizace	138	221	925	4 722	4 366 363	50	2 183 181
Kovárna	1071/11	Kovárna	11 340	10 773	140 324	2 637	370 033 070	60	148 013 228
	1071/11	Kancelář expedice	25	22	80	4 722	376 078	50	188 039
	1071/11	Sklad argonu	10	9	46	2 743	125 172	55	56 327
Admin. Budova Cylinders	1071/27	Gen. Ředitelství Cylinders	575	1 466	7 388	5 277	38 986 618	35	25 341 302
Admin. Budova	1071/44	Jižní přístavba kovárny	792	1 920	8 937	5 000	44 679 907	40	26 807 944
Mořírna	1071/40		173	115	1 237	2 930	3 624 264	50	1 812 132
Elektrodílna	1071/36		252	616	2 367	4 445	10 520 440	45	5 786 242
Sklad záv. 5	1071/38	Jižní část	576	533	5 262	3 048	16 037 844	55	7 217 030
	1071/38	3-podl. Prov. Budova	443	1 128	4 832	4 445	21 479 655	55	9 665 845
			27 563	29 285			1 007 127 629	Suma	437 443 946

Zdroj: Znalecký posudek VÍTKOVICE HOLDING, a.s. + vlastní zpracování

Reprodukční hodnota budov činí *1 007 127 600 Kč* (po zaokrouhlení), věcná hodnota budov po odpočtu opotřebení činí ke dni ocenění *437 443 900 Kč* (po zaokrouhlení).

V případě ocenění pozemků bylo využito metody srovnávací hodnoty. V cenové mapě stavebních pozemků Ostravy platné pro rok 2016 je v případě oceňovaných pozemků uvedena cena *800 Kč/m²*. Tuto se však považuje znalec za mírně nižší než obvyklou. Dle provedeného

znaleckého průzkumu byly v rozmezí ve srovnatelných lokalitách zjištěny nabídky obdobných pozemků v rozmezí 600 až 2 000 Kč/ m². Na základě tohoto průzkumu a s ohledem na určení územním plánem, výměru, konkrétní umístění pozemků, vybavenost inženýrskými sítěmi a způsob využití stanovena na 1 000 Kč/ m².

$$\text{Věcná hodnota pozemků} = \text{Výměra pozemků (m}^2\text{)} \cdot \text{směrná cena pozemků} \left(\frac{\text{Kč}}{\text{m}^2}\right) \quad (4.2)$$

$$\text{Věcná hodnota pozemků} = 39\,965 \cdot 1\,000$$

$$\text{Věcná hodnota pozemků} = 39\,965\,000 \text{ Kč}$$

Tab. 4.5 Rekapitulace věcné hodnoty

Věcná hodnota stanovená nákladovou metodou	
Budovy	437 443 900 Kč
Pozemky	39 965 000 Kč
Nákladová hodnota celkem (po zaokrouhlení)	477 408 900 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Ocenění nemovitého majetku metodou výnosového ocenění

Při stanovení hodnoty nemovitosti výnosovou hodnotou je třeba v první řadě stanovit příjmy z jejího pronájmu. Výše dosažitelného nájemného za užívání pronajímaných prostor stanovujeme z uzavřených nájemních smluv, popř. použijeme přímo hodnot obvyklého nájemného, které je možné dosáhnout za pronájem obdobných nemovitostí s obdobným vybavením a umístěním ve srovnatelné lokalitě. Ceny obdobných výrobních a skladových ploch v obdobných objektech se pohybují v rozmezí 600 až 1 200 Kč/m²/rok, v případě administrativních ploch v rozmezí 1 000 až 1 800 Kč/m²/rok. Znalec na základě vybavení a převažujícího stavu oceňovaných objektů ve výpočtu použil v případě výrobních a skladových ploch průměrné nájemné ve výši 1 100 Kč/m²/rok, v případě administrativních ploch průměrné nájemné ve výši 1 750 Kč/m²/rok a v případě venkovních zpevněných ploch bylo použito nájemné ve výši 200 Kč/m²/rok. Při pronájmu prostor je nutno vycházet z předpokladu, že prostory nejsou pronajaty ze 100 % všech pronajímatelných ploch a je tedy potřeba snížit maximálně možný dosažitelný výnos z nájmu, v tomto konkrétním případě na 85 %.

Jak již bylo zmíněno, od celkového možného dosažitelného příjmu z nájmu musíme odečíst výdaje, které vznikají v souvislosti s vlastnictvím a provozem nemovitostí, a to

zejména o daň z nemovitosti, pojistné budov, odpisy a náklady na průběžnou údržbu a správu nemovitosti.

Úroková míra kapitalizace byla znalcem stanovena ve výši 10,5 %, která odráží stav objektů, vybavení, způsob využití a lokalitu.

Tab. 4.6 Výpočet ročních příjmů a výdajů oceněných nemovitostí

Roční příjmy	Výpočet	Měrná jednotka	Hodnota
Výrobní prostory		m^2	25 420
Nájemné		$Kč/m^2/rok$	1 100
Kanceláře, soc. zázemí		m^2	4 045
Nájemné		$Kč/m^2/rok$	1 750
Venkovní plochy		m^2	1 600
Nájemné		$Kč/m^2/rok$	200
Koeficient snížení nájemného		%	85
Nájemné (celkem za rok)		Kč	35 360 750
Hrubé roční příjmy	35 360 750 * 85 %	Kč	30 056 638
Reprodukční cena nemovitostí		Kč	1 007 127 629
Roční výdaje			
Daň z nemovitosti	Dle daň. přiznání	Kč	484 749
Pojistné z budov	0,6 promile * RC	Kč	604 277
Odpisy	0,3 % * RC	Kč	3 021 383
Běžná údržba a opravy, správa	1,0 % * RC	Kč	10 071 276
Výdaje celkem		Kč	14 181 685
Stabilizovaný výnos	Příjmy – Výdaje	Kč	15 874 953

Zdroj: Znalecký posudek VÍTKOVICE HOLDING, a.s. + vlastní zpracování

$$Výnosová\ hodnota = \frac{15\,874\,953}{10,5\,\%} \cdot 100\,\% \quad (4.3)$$

$$Výnosová\ hodnota = 151\,190\,028\,Kč$$

Výnosová hodnota nemovitostí byla stanovena na částku celkem 151 190 000 Kč (po zaokrouhlení).

Ocenění nemovitého majetku porovnávací metodou

Při ocenění nemovitého majetku porovnávací metodou použil znalec údaje z databáze spolupracujících odhadců, vlastní databáze a informace z nabídek internetových realitních serverů. Na základě umístění nemovitého majetku, jeho rozsahu, technického stavu, vybavení

a opotřebení, znalec usoudil, že oceňované nemovitosti jsou ke dni ocenění hůře obchodovatelné. Umístěním se nemovitosti řadí do střední až vyšší cenové kategorie z hlediska srovnatelné ceny, oceňované průmyslové haly se stavem a vybavením řadí do nižší až střední cenové kategorie, administrativní do střední cenové kategorie z hlediska srovnatelné ceny. Při stanovení porovnávací hodnoty vycházel znalec z orientačního propočtu srovnatelných cen přepočtených na m² užitné plochy. Znalec na základě provedeného průzkumu a analýzy trhu vycházel u srovnatelných výrobních a skladovacích areálů a objektů v průměru v rozmezí od 3 500 do 7 000 Kč za m² užitné plochy. V případě administrativních budov to pak bylo v průměru v rozmezí od 7 000 do 13 000 Kč za m² užitné plochy. Pomocí uskutečněných srovnání, zavedených předpokladů, vzhledem k umístění nemovitostí, možnostem využití objektů a velikosti užitných ploch, odhadl znalec hodnoty jednotlivých nemovitostí následovně:

Tab. 4.7 Stanovení porovnávací hodnoty oceněných nemovitostí

Typ užitných ploch/budova	Měrná jednotka	Množství	Cena za jednotku (Kč/ m ²)	Cena celkem (Kč)
Hala lahvárny s přístavbami	m ²	12 701	4 500	57 154 500
Hala kovářny s přístavbami	m ²	10 805	5 000	54 025 000
Admin. budova Cylinders	m ²	1 466	12 000	17 592 000
Admin. budova u kovářny	m ²	1 920	8 000	15 360 000
Ostatní budovy	m ²	2 392	3 500	8 372 000
Celkem		29 284		152 503 500

Zdroj: Znalecký posudek VÍTKOVICE HOLDING, a.s. + vlastní zpracování

Porovnávací hodnota nemovitostí byla stanovena na částku celkem 152 500 000 Kč (po zaokrouhlení), což odpovídá průměrné ceně za m² ve výši 5 200 Kč/m².

Vyhodnocení jednotlivých metod při ocenění nemovitostí

Tab. 4.8 Rekapitulace jednotlivých použitých metod

Rekapitulace jednotlivých metod	Hodnota
Věcná hodnota nemovitého majetku celkem	477 408 900 Kč
• Budovy	437 433 900 Kč
• Pozemky	39 965 000 Kč
Výnosová hodnota nemovitého majetku	151 190 000 Kč
Porovnávací hodnota nemovitého majetku	152 500 000 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Při stanovení obvyklé ceny oceňovaných nemovitostí bylo přihlédnuto zejména k metodě výnosové a porovnávací, které nejlépe odráží tržní podmínky. Nákladová metoda (věcná hodnota) byla stanovena pro představu o cenách nákladů na výstavbu obdobných objektů, se zohledněním opotřebení. Po zvážení dostupných informací a zjištěných skutečností, byla stanovena obvyklá cena oceňovaných nemovitostí ve výši porovnávací hodnoty, která nejlépe odpovídá obvyklé, tedy tržní ceně ke dni ocenění, tj. 31. 12. 2015, a to na částku **152.500.000 Kč**. (Znalecký posudek VÍTKOVICE HOLDING, a.s.)

Konečné zjištěné hodnoty odštěpovaného jmění

Na závěr podkapitoly o ocenění odštěpovaného jmění si shrneme jednotlivé položky aktiv a pasiv, které přecházejí na nově vznikající společnost CYLINDERS HOLDING a.s., v ocenění uskutečněné ke dni 31. 12. 2015. Hlavní složkou aktiv je položka *B.III.1 Podíly – ovládaná nebo ovládající osoba*, kterou znalec na základě odborných odhadů, zkušeností, analýz, atd. ocenil na částku *1 324 920 tis. Kč*. Druhé největší zastoupení v aktivech má položka *B.II – Dlouhodobý hmotný majetek*, která zastřešuje položky *B.II.1 – Pozemky* a *B.II.2 Stavby* v celkové hodnotě *152 500 tis. Kč*. Třetí největší zastoupení v aktivech nově vznikající společnosti má položka *B.III.3 – Ostatní dlouhodobé cenné papíry a vklady* v hodnotě *126 892 tis. Kč*. Dalšími položkami podílejícími se na celkové hodnotě oceněných aktiv jsou *Ocenitelná práva*, pod která spadají tři ochranné známky, v hodnotě *208 tis. Kč* a *Pohledávky z obchodních vztahů* v hodnotě *45 555 tis. Kč*. Ze strany pasiv byly předmětem ocenění pouze *závazky ke společníkům* v hodnotě *35 000 tis. Kč*. Jedná se o závazek z titulu schválené, avšak dosud nevyplacené části dividendy akcionářům rozdělované společnosti. Tato hodnota zůstala i po ocenění ve stejné výši.

Souhrn všech oceňovaných složek majetku a závazků rekapituluje Tab. 4.9. V ní jsou zobrazeny jednak hodnoty, které vykazuje v konečné ÚZ rozdělovaná společnost k 31. 12. 2015 a zároveň i hodnoty stanovené znalcem.

Tab. 4.9 Rekapitulace ocenění odštěpovaného jmění

	V tis. Kč	Účetní závěrka k 31. 12. 2015	Ocenění
A.	Pohledávky za upsaný vlastní kapitál	0	0
B.	Stálá aktiva	1 284 318	1 604 520
I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	101	208
	Ocenitelná práva	101	208
II.	Dlouhodobý hmotný majetek	21 592	152 500
	Stavby a pozemky	21 592	152 500
III.	Dlouhodobý finanční majetek	1 262 625	1 451 812
	Podíly – ovládaná nebo ovládající osoba	1 132 313	1 324 920
	Ostatní dlouhodobé cenné papíry a vklady	130 559	126 892
C.	Oběžná aktiva	45 555	45 555
I.	Zásoby	0	0
II.	Dlouhodobé pohledávky	0	0
III.	Krátkodobé pohledávky	45 555	45 555
	Pohledávky z obchodního styku	45 555	45 555
IV.	Finanční majetek	0	0
D.	Ostatní aktiva – přechodné účty aktiv	0	0
	AKTIVA CELKEM	1 330 120	1 650 075
	V tis. Kč	Účetní závěrka k 31. 12. 2015	Ocenění
A.	Vlastní kapitál/ocenění	1 293 711	1 615 075
I.	Základní kapitál	252 000	0
	Základní kapitál	252 000	0
II.	Kapitálové fondy	639 180	0
	Oceňovací rozdíly z přecenění majetku	639 180	0
III.	Fondy ze zisku	0	0
IV.	Výsledek hospodaření minulých let	402 531	0
V.	Výsledek hospodaření běžného období	0	0
B.	Cizí zdroje	36 409	35 000
I.	Rezervy	0	0
II.	Dlouhodobé závazky	1 409	0
	Odložený daňový závazek	1 409	0
III.	Krátkodobé závazky	35 000	35 000
	Závazky ke společníkům	35 000	35 000
IV.	Bankovní úvěry a výpomoci	0	0
C.	Ostatní pasiva – přechodné účty pasiv	0	0
	PASIVA CELKEM	1 330 120	1 650 075

Zdroj: Vlastní zpracování

Zjištěná tržní hodnota odštěpovaného jmění rozdělované společnosti VÍTKOVICE HOLDING, a.s. – Lahvárenská část činí k datu ocenění, tj. k 31. 12. 2015, celkem **1 615 000 tis. Kč** (po zaokrouhlení).

4.5 Zahajovací rozvaha rozdělované společnosti VÍTKOVICE HOLDING, a.s.

Při sestavování zahajovací rozvahy rozdělované společnosti k 1. 1. 2016 vycházíme z údajů konečné účetní závěrky, uvedené v Tab. 4.1. Z těchto údajů musíme k rozhodnému dni a tedy i ke dni sestavení zahajovací rozvahy rozdělované společnosti vyčlenit majetek a závazky, které přechází na nástupnickou společnost. Jednotlivé položky zahajovací rozvahy následně zjistíme tak, že od položek uvedených v aktivech a pasivech konečné účetní závěrky

odečteme ty, které přechází na nástupnickou společnost. Zahajovací rozvahu rozdělované společnosti uvádí Tab. 4.10.

Tab. 4.10 Zahajovací rozvaha společnosti VÍTKOVICE HOLDING, a.s. k 1. 1. 2016

Položka	Běžné účetní období (v tis. Kč)			Položka	Běžné účetní období (v tis. Kč)
	Brutto	Korekce	Netto		
AKTIVA celkem	8 121 856	232 202	8 354 158	PASIVA celkem	8 354 158
Dlouhodobý nehmotný majetek	445	-345	100	Vlastní kapitál	8 339 832
Software	345	-345		Základní kapitál	252 000
Nedokončený DNM	100		100	Ostatní kapitálové fondy	630
Dlouhodobý hmotný majetek	-218 414	232 547	14 133	OR z přecenění majetku a závazků	7 963 866
Pozemky	32 313		32 313	Nerozdělený zisk minulých let	123 336
Stavby	68 486	-10 074	58 412	Cizí zdroje	13 981
Hmotné movité věci a jejich soubory	51 486	-50 459	1 027	Ostatní rezervy	90
Oceňovací rozdíl k nabytému majetku	-382 516	293 080	-89 436	Odložený daňový závazek	6 058
Jiný dlouhodobý hmotný majetek	10 408		10 408	Závazky z obchodních vztahů	3 188
Nedokončený DHM	1 409		1 409	Závazky ke společníkům	994
Dlouhodobý finanční majetek	8 223 024		8 223 024	Závazky k zaměstnancům	206
Podíly – ovládaná nebo ovládající osoba	5 272 925		5 272 925	Závazky ze SZ a ZP	96
Podíly – podstatný vliv	2 949 895		2 949 895	Stát – daňové závazky	3 096
Ostatní DFM	204		204	Dohadné účty pasivní	245
Zásoby	54 263		54 263	Jiné závazky	8
Zboží	54 263		54 263	Časové rozlišení pasiv	345
Pohledávky	38 812		38 812	Výnosy příštích období	345
Pohledávky z obchodních vztahů	38 571		38 571		
Stát – daňové pohledávky	2		2		
Krátkodobé poskytnuté zálohy	39		39		
Jiné pohledávky	200		200		
Peněžní prostředky	22 498		22 498		
Peněžní prostředky v pokladně	20		20		
Peněžní prostředky na účtech	22 478		22 478		
Časové rozlišení	1 328		1 328		
Náklady příštích období	1 328		1 328		

Zdroj: Vlastní zpracování

Dle § 256 zákona o přeměnách nesmí být při rozdělení odštěpením vlastní kapitál rozdělované společnosti vykázáný v její zahajovací rozvaze nižší než její základní kapitál, pokud rozhodný den rozdělení předchází dni vypracování projektu rozdělení. To rozdělovaná společnost splňuje, neboť výše jejího vlastního kapitálu činí 8 339 832 tis. Kč je vyšší než základní kapitál, který činí 252 000 tis. Kč.

4.5.1 Komentář k zahajovací rozvaze společnosti VÍTKOVICE HOLDING, a.s.

V komentáři k zahajovací rozvaze rozdělované společnosti, sestavené k 1. 1. 2016, je uvedeno, že zahajovací rozvaha byla sestavena v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, vyhláškou č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů. Podkladem pro sestavení zahajovací rozvahy rozdělované společnosti byla konečná ÚZ společnosti VÍTKOVICE HOLDING, a.s. sestavená k 31. 12. 2015, projekt přeměny a znalecký posudek č. 931/64/16 ve věci ocenění odštěpovaného jmění společnosti VÍTKOVICE HOLDING, a.s. pro účely rozdělení této společnosti.

Dále je v komentáři k zahajovací rozvaze sděleno, že vlastní kapitál rozdělované společnosti je v zahajovací rozvaze snížen o částku *1.293.711 tis. Kč*, která představuje účetní zůstatkovou hodnotu převáděné části jmění. Snížení bylo provedeno z Oceňovacího rozdílu z přecenění majetku a závazků v částce *639 180 Kč* a z VH minulých let v částce *654 531 Kč*. Strukturu vlastního kapitálu dokumentuje Tab. 4.11.

Tab. 4.11 Struktura vlastního kapitálu společnosti VÍTKOVICE HOLDING, a.s.

V tis. Kč	Před odštěpením	Odštěpení	Po odštěpení
Základní kapitál	252 000	0	252 000
Ostatní kapitálové fondy	630	0	630
OR z přecenění majetku a závazků	8 603 046	-639 180	7 963 866
VH minulých let	777 867	-654 531	123 336
Vlastní kapitál celkem	9 633 543	-1 293 711	8 339 832

Zdroj: Komentář k zahajovací rozvaze VÍTKOVICE HOLDING, a.s. + vlastní zpracování

4.6 Zahajovací rozvaha nástupnické společnosti CYLINDERS HOLDING a.s.

Nástupnická společnost přebírá do svého vlastnictví odštěpovanou část jmění, která byla oceněna znalcem. Ačkoliv byly jednotlivé položky majetku a závazků přecházející na nástupnickou společnost individuálně oceněny znalcem na reálnou hodnotu, přebírá nástupnická společnost majetek a závazky v účetních hodnotách. Otázkou je, proč nástupnická společnost nepřevzala majetek v jeho reálných hodnotách. Jednou z odpovědí může být fakt, že pokud nástupnická společnost převezme odštěpovaný majetek v jeho účetních hodnotách, nemusí rušit oprávký a opravné položky k převzatému majetku. Oceňovací rozdíl mezi účetní hodnotu majetku a závazků a souhrnným oceněním jmění odštěpované části vykazuje nástupnická společnost v aktivní položce *B.II.9. Oceňovací*

rozdíly k nabytému majetku ve výši 396 653 tis. Kč po zohlednění odložené daně. V souladu s projektem rozdělení byl pak vytvořen základní kapitál nástupnické společnosti ve výši 252 000 tis. Kč. Ten byl vytvořen z nerozděleného zisku minulých let, jak je uvedeno v komentáři k zahajovací rozvaze. Pro převzetí jednotlivých položek aktiv a pasiv do účetnictví nástupnické společnosti může být použit účet 395 – *Vnitřní zúčtování*, jehož obraty se po provedení všech operací budou rovnat.

Tab. 4.12 Zahajovací rozvaha společnosti CYLINDERS HOLDING a.s. k 1. 1. 2016

Položka	Běžné účetní období (v tis. Kč)			Položka	Běžné účetní období (v tis. Kč)
	Brutto	Korekce	Netto		
AKTIVA Celkem	1 760 287	-33 514	1 726 773	PASIVA Celkem	1 726 773
Dlouhodobý nehmotný majetek	208	-107	101	Vlastní kapitál	1 615 000
Ocenitelná práva	208	-107	101	Základní kapitál	252 000
Dlouhodobý hmotný majetek	451 652	-33 407	418 245	OR z přecenění majetku a závazků	639 180
Pozemky	1 998		1 998	OR z přecenění při přeměnách OS	321 289
Stavby	53 001	-33 407	19 594	Nerozdělený zisk minulých let	402 531
OR k nabytému majetku	396 653		396 653	Cizí zdroje	111 773
Dlouhodobý finanční majetek	1 262 872		1 262 872	Odložený daňový závazek	76 773
Podíly – ovládaná nebo ovládající osoba	1 132 313		1 132 313	Závazky ke společníkům	35 000
Ostatní dl. cenné papíry a podíly	130 559		130 559		
Oběžná aktiva	45 555		45 555		
Pohledávky z obchodních vztahů	45 555		45 555		

Zdroj: Vlastní zpracování

Dle § 265 zákona o přeměnách musí být základní kapitál nastupující společnosti nižší než částka, na kterou byla oceněna příslušná odštěpovaná část jmění rozdělované společnosti dle znaleckého posudku. I tato podmínka je splněna, neboť základní kapitál nastupující společnosti ve výši 252 000 tis. Kč je nižší, než oceněná část jmění rozdělované společnosti ve výši 1 615 000 tis. Kč.

4.6.1 Komentář k zahajovací rozvaze společnosti CYLINDERS HOLDING a.s.

V komentáři k zahajovací rozvaze nástupnické společnosti jsou uvedeny stejné informace, jako jsem uvedl u komentáře k zahajovací rozvaze rozdělované společnosti a dále je zde sděleno, že dle znaleckého posudku je část jmění, jež přechází na nástupnickou společnost, oceněna na částku ve výši 1 615 000 tis. Kč (po zaokrouhlení). Základní kapitál nástupnické společnosti byl stanoven ve výši 252 000 tis. Kč. Ten byl vytvořen z nerozděleného zisku minulých let. Struktura vlastního kapitálu nástupnické společnosti je uvedena v Tab. 4.13.

Tab. 4.13 Struktura vlastního kapitálu společnosti CYLINDERS HOLDING a.s.

Položka	Hodnota v tis. Kč	Nová společnost CYLINDERS HOLDING a.s.	
		Položka	Hodnota v tis. Kč
Nerozdělení zisk minulých let (428)	654 531	Základní kapitál (411) Nerozdělení zisk minulých let (428)	252 000 402 531
Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků (414)	639 180	Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků (414)	639 180
Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách obchodních společností (418)	321 289	Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách obchodních společností (418)	321 289
Celkem	1 615 000	Celkem	1 615 000

Zdroj: Vlastní zpracování

4.7 Odložená daň

Poslední účetní povinností rozdělované společnosti spojenou s realizací projektu rozdělení odštěpením je výpočet a zaúčtování odložené daně z rozdělení. Odložená daň při rozdělení vzniká z důvodu, že zaúčtovaná hodnota majetku se liší od jeho hodnoty daňové. Základem pro výpočet odložené daně v našem případě bude souhrnné ocenění jmění znalcem, které je souhrnem individuálního ocenění jmění odštěpovaného majetku. To dle znalce činí *1 615 000 tis. Kč* (po zaokrouhlení). Od tohoto souhrnného ocenění odečteme hodnotu VK ve výši *1 293 711 tis. Kč*. Tuto hodnotu najdeme v Tab. 4.1. Odečtením těchto dvou hodnot dostaneme hodnotu *321 289 tis. Kč*, která představuje základ pro výpočet odložené daně. Jelikož znalecké ocenění jmění obsahuje efekt zdanění, bude výpočet vypadat následovně:

$$\frac{321\,289}{81\%} = 3\,967 \text{ tis. Kč} \quad (4.4)$$

$$3\,967 \cdot 19\% = 75\,364 \text{ tis. Kč}$$

Výpočtem uvedeným výše získáme hodnotu odloženého daňového závazku ve výši *75 364 tis. Kč*, který následně zaúčtujeme *097/481*. V důsledku výpočtu odloženého daňového závazku se nám tak v aktivech zvýší položka *Oceňovací rozdíl k nabytému majetku* na celkovou hodnotu *396 653 tis. Kč* a v pasivech nám ovlivní položku *Odložený daňový závazek*, kde k vypočtenému odloženému daňovému závazku ve výši *75 364 tis. Kč* přičteme odložený daňový závazek v hodnotě *1 409 tis. Kč*, který v rámci rozdělení odštěpením přešel z rozdělované společnosti, nejspíš z důvodu, že se vztahuje k majetku, který taktéž přešel v rámci rozdělení na nástupnickou společnost.

4.8 Rozdělení odštěpením s vyčíslením goodwillu

Jak jsem již zmínil u zahajovací rozvahy nastupující společnosti, znalec provedl individuální ocenění odštěpované části jmění, na základě kterého stanovil i souhrnné ocenění jmění. Nastupující společnost však převzala odštěpovaný majetek z konečné ÚZ rozdělované společnosti, sestavené k 31. 12. 2015, v účetních hodnotách. Oceňovací rozdíl pak vykázala v aktivech v položce *B.II.9. Oceňovací rozdíly k nabytému majetku* se souvztažným zápisem do pasivní položky vlastního kapitálu *A.II.4. Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách obchodních společností*.

V další části praktické práci si tedy ukážeme, jak by mohla vypadat zahajovací rozvaha nastupující společnosti, kdyby v zahajovací rozvaze vykázala majetek v hodnotách stanovených na základě individuálního ocenění s výpočtem goodwillu. Při stanovení souhrnného ocenění jmění vycházel znalec z výnosové metody, při které zohlednil, co majetek může v budoucnu přinést nastupující společnosti, bez ohledu na jeho individuální ocenění. Na základě toho stanovil souhrnné ocenění jmění v hodnotě **1 700 000 tis. Kč¹⁸**. Goodwill následně vypočítáme tak, že od hodnoty všech oceňovacích položek majetku odečteme hodnotu všech oceňovacích položek závazků. Získáme tak hodnotu jmění stanovenou substanční metodou ocenění. Goodwill pak představuje rozdíl mezi hodnotou dosaženou výnosovým oceněním a hodnotou získanou substančním oceněním. Výpočet bude vypadat následovně¹⁹:

$$1\,700\,000 - (1\,650\,075 - 35\,000 - 1\,409) = 86\,334 \text{ tis. Kč} \quad (4.5)$$

Dále si v Tab. 4.14 ukážeme položkové přecenění majetku s vyčíslením goodwillu a v Tab. 4.15 veškeré zaúčtování související s tímto položkovým přeceněním. V těchto tabulkách si můžeme všimnout, že pouze u přeceňované položky *Ostatní dlouhodobé CP a vklady* je původní (účetní) hodnota vykázaná v konečné ÚZ rozdělované společnosti vyšší, než hodnota stanovená znalcem na základě individuálního ocenění. U dalších položek, které byly předmětem individuálního ocenění, jsou účetní hodnoty nižší, než znalecké ocenění, což následně vedlo ke vzniku odloženého daňového závazku.

¹⁸ Hodnota je stanovena autorem práce a určena pouze pro účely vypracování práce

¹⁹ Hodnoty 1 650 075 tis. Kč a 35 000 tis. Kč jsou převzaty z Tab. 4.9

Tab. 4.14 Položkové přecenění majetku

Přeceňované položky	Původní hodnoty	Přecenění	Přeceněné hodnoty
Ocenitelná práva	101	+107	208
Stavby a pozemky	21 592	+130 908	152 500
Podíly – ovládaná nebo ovládající osoba	1 132 313	+192 607	1 324 920
Ostatní dlouhodobé CP a vklady	130 559	-3 667	126 892
Pohledávky z obchodního vztahu	45 555	0	45 555
Závazky ke společníkům	35 000	0	35 000
Goodwill	0	86 334	86 334

Zdroj: Vlastní zpracování

Tab. 4.15 Účetní operace související s individuálním oceněním

Účetní operace		Částka v tis. Kč	MD	Dal
PZ	Ocenitelná práva	101	014	-
PZ	Stavby a pozemky	21 592	021 (031)	-
PZ	Podíly – ovládaná nebo ovládající osoba	1 132 313	061	-
PZ	Ostatní dlouhodobé CP a podíly	130 559	063	-
1.	Přecenění ocenitelných práva	107	014	418
2.	Přecenění staveb a pozemků	130 908	021 (031)	418
3.	Přecenění podílů	192 607	061	418
4.	Přecenění ostatních dlouhodobých CP a podílů	3 667	418	063
5.	Goodwill	86 334	015	418
KZ	Ocenitelná práva	208	014	-
KZ	Stavby a pozemky	152 500	021 (031)	-
KZ	Podíly – ovládaná nebo ovládající osoba	1 324 920	061	-
KZ	Ostatní dlouhodobé CP a podíly	126 892	063	-
KZ	Goodwill	86 334	015	-
KZ	OR z přecenění při přeměnách obchodních společností	406 289	-	418

Zdroj: Vlastní zpracování

4.8.1 Odložená daň

Odložená daň nám vznikla z důvodu, že zaúčtovaná hodnota majetku se liší od jeho hodnoty daňové. Z účetního hlediska došlo při přecenění na reálnou hodnotu k navýšení účetní zůstatkové ceny, avšak daňová základna zůstala na úrovni daňových zůstatkových cen vedených v účetnictví rozdělované společnosti, případně v původní pořizovací ceně, pokud jde o pozemky. Účetní zůstatková cena odštěpované části jmění činí 1 650 075 tis. Kč, zatímco daňová je pouze ve výši 1 330 120 tis. Kč. Jelikož je účetní hodnota vyšší než daňová hodnota, budeme účtovat o odloženém daňovém závazku. Základem pro výpočet odloženého

daňového závazku bude tedy hodnota 319 955 tis. Kč. Ani v tomto případě se odložený daňový závazek z goodwillu dle IAS 12 počítat nebude. Výpočet a následné zaúčtování budou vypadat následovně:

$$319\,955 \cdot 19\% = 60\,791 \text{ tis. Kč (po zaokrouhlení)} \quad (4.6)$$

Tab. 4.16 Zaúčtování odloženého daňového závazku

Účetní operace		Částka v tis. Kč	MD	Dal
1.	Zaúčtování odloženého daňového závazku	60 791	425	481
			015	425
KZ	Goodwill	147 125	015	-
KZ	Odložený daňový závazek	60 791	-	481

Zdroj: Vlastní zpracování

4.8.2 Zahajovací rozvaha společnosti CYLINDERS HOLDING a.s.

V případě individuálního ocenění odštěpovaného jmění s vykázáním goodwillu, přebírá nastupující společnost do zahajovací rozvahy odštěpovanou část jmění v reálných hodnotách dle znaleckého ocenění. To je hlavní rozdíl od zahajovací rozvahy nastupující společnosti v Tab. 4.12, kde nastupující společnosti převzala odštěpovanou část v účetních hodnotách, i když znalec provedl individuální ocenění odštěpované části. V zahajovací rozvaze v Tab. 4.17 se můžeme všimnout, že se nám díky převzatému majetku a závazků v reálných hodnotách zvýšila hodnota jak celkových aktiv, tak i celkových pasiv. Zvýšila se i hodnota vlastního kapitálu, která je na úrovni souhrnného ocenění jmění, stanovené znalcem ve výši 1 700 000 tis. Kč. V aktivech si můžeme všimnout položky Goodwillu, která zahrnuje nejen rozdíl mezi hodnotou dosaženou výnosovým oceněním a hodnotou získanou substančním oceněním ve výši 86 334 tis. Kč, ale i odložený daňový závazek vzniklý z důvodu přecenění odštěpované části jmění ve výši 60 791 tis. Kč. Změnila se nám i hodnota odloženého daňového závazku, která nám klesla o 14 573 tis. Kč a to z důvodu, že dle IAS 12 je Goodwill vyloučený z výpočtu odložené daně, jak již bylo několikrát zmíněno. V souladu s projektem rozdělení byl vytvořen základní kapitál nastupující společnosti ve výši 252 000 tis. Kč, který byl vytvořen z nerozděleného zisku minulých let.

Tab. 4.17 Zahajovací rozvaha společnosti CYLINDERS HOLDING a.s. k 1. 1. 2016

Položka	Běžné účetní období (v tis. Kč)			Položka	Běžné účetní období (v tis. Kč)
	Brutto	Korekce	Netto		
AKTIVA Celkem	1 797 200		1 797 200	PASIVA Celkem	1 797 200
Dlouhodobý nehmotný majetek	147 333		147 333	Vlastní kapitál	1 700 000
Ocenitelná práva	208		208	Základní kapitál	252 000
Goodwill	147 125		147 125	OR z přecenění majetku a závazků	639 180
Dlouhodobý hmotný majetek	152 500		152 500	OR z přecenění při přeměnách OS	406 289
Pozemky a stavby	152 500		152 500	Nerozdělený zisk minulých let	402 531
Dlouhodobý finanční majetek	1 451 812		1 451 812	Cizí zdroje	97 200
Podíly – ovládaná nebo ovládající osoba	1 324 920		1 324 920	Odložený daňový závazek	62 200
Ostatní dlouhodobé CP a podíly	126 892		126 892	Závazky ke společníkům	35 000
Oběžná aktiva	45 555		45 555		
Pohledávky z obchodních vztahů	45 555		45 555		

Zdroj: Vlastní zpracování

I v tomto případě je splněna podmínka, kdy dle § 265 zákona o přeměnách musí být základní kapitál nastupující společnosti nižší než částka, na kterou byla oceněna příslušná odštěpovaná část jmění rozdělované společnosti dle znaleckého posudku.

Na závěr si ještě můžeme pomoci kontrolního výpočtu zkontrolovat, jestli jsme správně vypočítali hodnotu odloženého daňového závazku. To si ověříme tak, když od celkové hodnoty *Oceňovacího rozdílu z přecenění při přeměnách OS (účet 418)* odečteme celkovou hodnotu *Goodwillu (účet 015)*. Obě hodnoty najdeme v Tab. 4.17. Tento rozdíl následně vydělíme 81% a získaný průběžný výsledek vynásobíme 19%. Tím získáme hodnotu odloženého daňového závazku, která se shoduje s hodnotou odloženého daňového závazku, ke které jsme dospěli před sestavením zahajovací rozvahy nastupující společnosti. Veškerý výpočet pak bude vypadat následovně:

$$ODZ = \frac{(Oceňovací\ rozdíl\ z\ přecenění\ při\ přeměnách\ OS - Goodwill)}{81} \cdot 19 \quad (4.7)$$

$$ODZ = \frac{(406\,289 - 147\,125)}{81} \cdot 19$$

$$ODZ = 60\,791\, \text{tis. Kč} \quad (\text{po zaokrouhlení})$$

4.9 Shrnutí

Základem pro vypracování praktické části práce byly veřejně dostupné dokumenty, které byly vypracovány z důvodu rozdělení společnosti VÍTKOVICE HOLDING, a.s. Rozhodný den rozdělení byl stanoven před vypracováním a schválením projektu, přesněji na 1. 1. 2016. Dle mého názoru se jedná o nejvhodnější variantu rozhodného dne, neboť účetní závěrky i daňové přiznání na daň z příjmů právnických osob jsou podány ve standardních lhůtách. Vlastní práci jsem pak sestavil zjednodušený časový harmonogram rozdělení, kde jsem se zaměřil především na nejdůležitější kroky v celém procesu rozdělení. Na úvod kapitoly jsem sestavil Tab. 4.1, ve které jsem uvedl konečnou ÚZ rozdělované společnosti a přehled majetku, který zůstává v rozdělované společnosti a který přechází na nástupnickou společnost. Uvedená Tab. 4.1 je stěžejní tabulkou celé praktické části práce. Jedním z nejsložitějších výpočtů při zpracování praktické části bylo ověření správnosti výpočtu a zaúčtování odložené daně, neboť ve znaleckém posudku byla odložená daň vyčíslena jen jedním číslem, bez jakéhokoliv pomocného výpočtu. Ve druhé polovině praktické části jsem na základě vlastního zpracování nastínil, jak by mohla vypadat zahajovací rozvaha nástupnické společnosti, kdyby převzala majetek a závazky v hodnotách stanovených na základě individuálního ocenění. Na začátek jsem si musel stanovit, jakou hodnotu by mohlo mít souhrnné ocenění jmění, a to bez přihlédnutí k individuálnímu ocenění jmění. Na základě prostudovaných veřejně dostupných materiálů jsem souhrnné ocenění jmění stanovil v hodnotě 1 700 000 tis. Kč. Dále bylo nutné provést výpočet a zaúčtování Goodwillu a odloženého daňového závazku, který vznikl z důvodu rozdílné účetní a daňové hodnoty odštěpovaného majetku. Pomocí všech výpočtů byla na závěr sestavena zahajovací rozvaha nástupnické společnosti a pospáno, k jakým změnám došlo.

5 Závěr

Cílem diplomové práce bylo podat celkový pohled na danou problematiku, srozumitelně popsat veškeré důležité pojmy a kroky, které souvisí s rozdělením obchodní společnosti. Na základě těchto teoretických poznatků pak bylo cílem praktické části práce aplikovat danou problematiku na rozdělovanou společnost VÍTKOVICE HOLDING, a.s.

Ve druhé kapitole jsem pomocí teoretických poznatků získaných přečtením odborných knih a článků na danou problematiku popsal historický vývoj právní úpravy přeměn společností až po současnou úpravu a rozebral jednotlivé druhy přeměn. Dále jsem se zaměřil na rozdělení společností, které může mít formu rozštěpení a odštěpení. Rozdílem mezi těmito formami je v tom, že při rozštěpení rozdělovaná společnost zaniká a u odštěpení se pouze odštěpuje část jmění, které přechází na již existující společnost nebo na nově vznikající společnost. Velkou pozornost v této kapitole má i výměnný poměr, který může při rozdělení způsobit velké komplikace.

Ve třetí kapitole jsem se věnoval analýze specifických případů při rozdělení společností. Zaměřeno bylo na účetní a daňové souvislosti, které s rozdělením neodmyslitelně souvisí. Neopomenul jsem ani na problematiku ocenění jmění, jeho zachycení v účetnictví a jednotlivé metody využitelné pro ocenění. V souvislosti s oceněním jmění jsem analyzoval pojmy goodwill a oceňovací rozdíl, které vznikají z důvodu rozdílné účetní hodnoty majetku a přeceněné hodnoty majetku.

V praktické části jsem se zaměřil na případ rozdělení společnosti VÍTKOVICE HOLDING, a.s. Tento příklad z praxe jsem se rozhodl uvést z toho důvodu, že se jednalo o rozdělení odštěpením, kde byla odštěpovaná část jmění individuálně oceněna znalcem, avšak nastupující společnost přebrala odštěpovanou část jmění do své zahajovací rozvahy v účetních hodnotách. To jsem následně porovnal s případem, kdyby nastupující společnost vykazala ve své zahajovací rozvaze odštěpovanou část jmění v reálných hodnotách, stanovených na základě individuálního ocenění. Souhrnné ocenění jmění jsem pak stanovil na základě vlastního uvážení, bez ohledu na uskutečněné individuální ocenění. Při rozdělení odštěpením se může naskytnout otázka, zda nešlo o podvodné jednání, avšak po prostudování veškerých dostupných dokumentů a napsaných článků o tomto odštěpení, se v tomto případě o podvodné jednání nejednalo. Hlavním důvodem tohoto odštěpení byla odlišnost lahvárenské části od strojírenské části zastřešované společností Vítkovice, a.s. Jednalo se především o zpřehlednění existujících rozdílů mezi oběma skupinami. Díky rozdělení odštěpením byla dána jasná hranice mezi oběma skupinami.

Rozhodný den byl zvolen na 1. 1. 2016, což je dle mého názoru nejčastější a zároveň nejsnazší způsob stanovení rozhodného dne. Pro ocenění odštěpované části jmění byla využita řádná ÚZ, sestavená k 31. 12. 2015. Zahajovací rozvahy obou společností byly sestaveny k datu rozhodného dne. Vzhledem ke struktuře odštěpovaného majetku a závazků a k tomu, že nastupující společnost převzala majetek a závazky v účetních hodnotách, nebylo sestavení zahajovacích rozvah nijak složité. V projektu rozdělení bylo jasně stanoveno, který majetek a závazky přechází na nastupující společnost. Při sestavování časového harmonogramu jsem se pozastavil nad tím, že od řádné ÚZ, která sloužila k přecenění odštěpované části jmění, po vyhotovení projektu rozdělení uběhlo více než 6 měsíců, což by mělo vést k sestavení mezitímní ÚZ z důvodu, že přecenění může být zastaralé. V tomto případě však mezitímní ÚZ sestavena nebyla. V § 11a odst. 1 a odst. 2 zákona o přeměnách jsou uvedeny situace, kdy se mezitímní ÚZ nevyžaduje. Dle mého názoru to může být i z důvodu, že po rozhodném dni nenastaly žádné události, které by měly vliv na přecenění odštěpované části jmění.

Dle projektu rozdělení byl zahajovací kapitál nastupující společnosti stanoven ve výši 252 000 tis. Kč. Ten byl vytvořen z nerozděleného zisku minulých let. Oceňovací rozdíl vzniklý z přecenění při odštěpení byl vykázán jako samostatná položka v rámci kapitálových fondů.

Projekt rozdělení byl schválen na valné hromadě dne 28. 11. 2016. V ten samý den bylo rozdělení i zapsáno do obchodního rejstříku. To vše potvrzuje, že rozdělení proběhlo v souladu s českou legislativou, jinak by nemohlo být schváleno a zapsáno do obchodního rejstříku.

Seznam použité literatury

a) Odborné knihy

DĚDIČ, Jan. *Přeměny obchodních společností a družstev pro podnikatelskou praxi*. Praha: Polygon, 2012. 368 s. ISBN 978-80-7273-170-1.

DVOŘÁK, Tomáš. *Přeměny a přeshraniční přeměny obchodních společností a družstev*. Praha: Wolters Kluwer, 2013. 486 s. ISBN 978-80-7357-970-8.

DVOŘÁK, Tomáš. *Přeměny obchodních korporací*. Praha: Wolters Kluwer, 2015. ISBN 978-80-7478-803-1.

HÁLEK, Vítězslav. *Oceňování majetku v praxi*. Bratislava: DonauMedia, 2009. ISBN 978-80-89364-07-7.

ROZEHNAL, Aleš. *Obchodní právo*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2014. ISBN 978-80-7380-524-1.

SALACHOVÁ, Bohumila. *Obchodní korporace a jejich přeměny: (právní, účetní a daňové aspekty)*. Ostrava: Key Publishing, 2014. ISBN 978-80-7418-220-4.

SEDLÁČEK, Jaroslav. *Účetnictví přeměn obchodních korporací*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2014. ISBN 978-80-7380-508-1.

SKÁLOVÁ, Jana a Pěva POKORNÁ. *Účetní a daňové dopady transakcí v kapitálové společnosti*. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: ASPI, 2009. ISBN 978-80-7357-485-7.

SKÁLOVÁ, Jana. *Účetní a daňové souvislosti přeměn obchodních společností*. 2. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2015. 248 s. ISBN 978-80-7478-699-0.

ŠEBESTÍKOVÁ, Viola. *Účetní operace kapitálových společností: daňové a právní souvislosti*. 3. aktualiz. a přeprac. vyd. Praha: Grada Publishing, 2011. ISBN 978-80-247-4018-8.

VOMÁČKOVÁ, Hana. *Účetnictví akvizicí, fúzí a jiných vlastnických transakcí: (vyšší účetnictví)*. 4. aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Polygon, 2009. ISBN 978-80-7273-157-2.

b) Elektronické dokumenty a ostatní

BOTEK, Radim. *Přecenění majetku v rámci přeměn – specialista českého výkaznictví* [online]. Dostupné z:

http://www.roedl.com/fileadmin/user_upload/Roedl_Czech_Republic/clanky/2014/Auditor_06_2014_RBO.pdf

ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA. *Kurzy devizového trhu* [online]. Dostupné z:

http://www.cnb.cz/cs/financni_trhy/devizovy_trh/kurzy_devizoveho_trhu/denni_kurz.jsp

DĚRGEL, Martin. *Rozdělení společnosti* [online]. Dostupné z:

<http://www.ucetnikavarna.cz/archiv/dokument/doc-d4981v6998-rozdeleni-spolecnosti/>

DOLEŽAL, Tomáš. *Oceňování nemovitostí cenou obvyklou* [online]. Dostupné z:

<http://www.tomas-dolezal.cz/ocenovani-nemovitosti-cenou-obvyklou>

Donné, Michal. *Výměnný poměr při přeměnách obchodních společností* [online]. Dostupné z:

<http://pravniradce.ihned.cz/c1-39116830-vymenny-pomer-pri-premenach-obchodnich-spolecnosti>

EUROPEAN COMMISSION. *International Accounting Standard* [online]. Dostupné z:

http://ec.europa.eu/internal_market/accounting/docs/consolidated/ias12_en.pdf

MAREK, Jiří. *Cena obvyklá* [online]. Dostupné z: <http://www.odhadymajetku.cz/ocenovani-nemovitosti/cena-obvykla/>

OTAVOVÁ, Milena. *Rozdělení společnosti odštěpením* [online]. Dostupné z:

<http://www.danarionline.cz/archiv/dokument/doc-d9149v11968-rozdeleni-spolecnosti-odstepenim/>

VOMÁČKOVÁ, Hana. *Rozdělení odštěpením obchodní společnosti - účetní a daňová řešení* [online]. Dostupné z: <http://www.mzdovapraxe.cz/archiv/dokument/doc-d150v126-rozdeleni-odstepenim-obchodni-spolecnosti-ucetni-a-danova-reseni/>

c) Zákony

Zákon č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev, ve znění pozdějších předpisů,

Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích a družstvech, ve znění pozdějších předpisů,

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník,

Zákon č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění pozdějších předpisů,

Zákon č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících, ve znění pozdějších předpisů,

Vyhláška č. 416/2011 Sb., o písemnostech, které je česká osoba zúčastněná na přeshraniční přeměně povinna předložit notáři k vydání osvědčení pro přeshraniční přeměnu,

Vyhláška č. 415/2011 Sb., o písemnostech, které je osoba zúčastněná na přeshraniční přeměně povinna předložit notáři k vydání osvědčení pro zápis do obchodního rejstříku,

Vyhláška č. 323/2013 Sb., o náležitostech formulářů na podání návrhů na zápis, změnu nebo výmaz údajů do veřejného rejstříku a o zrušení některých vyhlášek.

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů,

Vyhláška č. 500/2002 Sb.,

České účetní standardy, zejména ČUS č. 011,

Zákon č. 93/2009 Sb., o auditorech a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů,

Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty

Seznam zkratk

a.s.	akciová společnost
CP	cenné papíry
ČR	Česká republika
ČÚS	České účetní standardy
DIČ	daňové identifikační číslo
DPH	daň z přidané hodnoty
ES	Evropské společenství
EU	Evropská unie
EUIPO	Úřad Evropské unie pro duševní vlastnictví
IČO	identifikační číslo
IFRS	Mezinárodními standardy účetního výkaznictví
Odst.	odstavec
ODZ	odložený daňový závazek
OR	oceňovací rozdíl
Písm.	písmeno
PLN	Polský zlotý
Resp.	respektive
s.r.o.	společnost s ručením omezeným
SZ	sociální pojištění
THU	technicko-hospodářské ukazatele
ÚPV	Úřad průmyslového vlastnictví
ÚZ	účetní závěrka
ZDP	zákon o dani z příjmů
ZP	zdravotní pojištění

Prohlášení o využití výsledků diplomové práce

Prohlašuji, že

- jsem byl seznámen s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, diplomová práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne ..20.4.2017.....

.....
Lukáš Dvouletý

Seznam příloh

Příloha č. 1: Přehled účtů použitých v diplomové práci